

Apalategi: «Kolektibo naturalen erreferentzia nabarmenagoa izango da Akta Bakarrarekin» / 10

Binakako txapelketan sei bikotek jokatu beharko luketela uste du Arretxek / 22

Krisia gainditzeko oraindik Madrilek dituen konpetentziak EAera ekartzeko exigitu du EAk / 12

EUSKALDUNON

Egunkaria

Ostirala, 1991ko Azaroak 22 / II. urtea / 299. zenbakia / Salneurria: 75 pta. / 4,5 libera

EUSKADI SARIAK

Landa, Arrieta eta Balzola saridun

Haur eta gazte literatura, itzulpen eta ilustraziogintza ataletako Euskadi sarietan Mariasun Landaren 'Alex', J.A. Arrietaren 'Eulien ugazaba' eta Asun Balzolaren marrazkiak saritu ditu Jaurilaritzak. / 23

Mercedes Benzek inbertsio handia egingo du Gasteizen

Mercedes Benz enpresak kotxe-furgoneta motako ibilgailu berria egingo du Gasteizen duen lantegian 1995etik aurrera. Horretarako, gutxienez 25.000 milioi pezetako (1.315 milioi libera) inbertsioa egingo du enpresa alemaniarak. Atzo Gasteizen enpresaren arduradunek azaldu zuten, lehendabiziko urtean 30.000-35.000 ibilgailu egiteko asmoa dute. / 13

Krisia salatzen manifestazioa hilak 30 Bilbon

'Berrindustrializazioaren alde' lema izango duen manifestazioa egingo da Bilbon hilaren 30ean. ELA, UGT eta CCOO sindikatuek manifestazio horretarako deia egin zuten atzo. Gogor salatu zuten administrazioen «pasibitate eta inhibizioa», eta «Euskadiko lehen arazoa industri politikarena» dela esan zuten. Egun horretan manifestazio nazionala egiteko deia egin du baita ere LABek. / 12

Iparraldean gora egin du euskarazko irakaskuntzak

Iparraldean ia lau mila dira —3.925— aurtan eskolan euskara hutsez edo elebrietan ari diren ikasleak. Ikasturte honetan euskarazko irakaskuntzak izan duen gorakada, ikasle kopuruaren egonkortasuna, eta irakaskuntza profesionalaren arazoak nabarmendu zituzten atzo Departamentuko Hezkuntza Nazionalako arduradunak eta inspektoreak. Eskola publikoan egin du gora batez ere euskarazko irakaskuntzak. / 8

Autobidea eta HBrekiko jarrera aztergai Ajuria Eneako bileran

HBk baldintzarik gabeko elkarrizketak nahi ditu EAJ, PSE, EA eta UPNrekin

Jose Antonio Ardanza lehendakariaren deia jarraituz, EAJ, PSE-PSOE, EA, PP, EE eta UA alderdiak bilduko dira gaur goizean Ajuria Enean, Itunaren kontsentsura itzultzea helburu dutela. Ajuria Eneako Itunaren estrategia amankomun eta garbia markatu nahi dute gaurko bileran. Irurtzun-Andoain autobidearen auzia eta HBrekiko jarrera izango dituzte aztergai nagusiak. Bi kontu horiek izan dira, izan ere, Ituna zalantzan jarri duten gaiak.

Ajuria Eneako Itunak etorkizunik ez duela nabarmendu zuen atzo berriro Herri Batasunak «erabat aldatzen ez bada behinik behin». EAJ, PSE-PSOE, UPN eta EA alderdiei «aurrebaldintzarik gabeko bi alde-

I. MARTIARENA

tako elkarrizketak» egiteko deia egin zien HBk. Bilera horietan «Euskal Herriko egoeraren benetako diagnosis» egin beharko litzateke HBren iritziz. ETA eta Estatu espainiarren arteko negoziazioaren «osagari» lirateke bilera horiek.

EEko Javier Olaberri autobideko trazaketa berri baten inguruan egin dako proposamena ez dute modu onez ikusi A-2 trazaketa defendatu duten alderdiek. Trazaketa bera baino gehiago —A-2 trazaketan bost kilometro inguruko tunela— aurkezteko une eta modua jarri dituzte zalantzan. Alderdi horiek ez dute uste A-2ari egin dakizkiokeen hobekuntzak Ajuria Eneako Mahaian eztabaidatu behar direnik. / 4-5

BONBAK kalte ikaragarriak eragin zizkion Ziburun eraikitzen ari diren etxe honi. Poliziaren ustez Iparretarrak erakundearen atentatua izan daitekeen hau atzo goizaldean gertatu zen. Gas botila batez egindako hiru lehergailuk egin zuten

eztanda gauerdian ondoan eta BOBEN argazkian ikus daitekeen Les Greens de la Nivelle etxeko zatiak kale osoan eta inguruko etxearaino zabaltu ziren. Ziburuko golfaren inguruan dagoen Urdazuri auzoan izan zen atentatua. / 6

Larrialdi zerbitzuak greban izango dira gaur Osakidetzan / 8

BESTERIK

E K O N O M I A

Acenorreko sindikatu nagusiek ESKren jarrera salatu dute / 13

E S T A T U A K

Frantziako Polizia eta Gendarmeria berregituratzeko lege proiektua / 15

K I R O L A

Stevanovic lesionatu eta ez du Teneriferako deialdian sartuko Pedro Mari Zabazak / 19

K U L T U R A

Gaur hasiko da Tolosako IX Txotxongilo Jaialdia / 25

Errespetua

JOXERRA GARZIA

U.A.koen mar-marra entzuten da Arabatik. Euskara ez omen da ezer Araban. Hara ba: begira dezatela ingurura, eta kontuak atera ditzatela, toponimiatik hasita, ea zein hizkuntzaren aztarnak aurkitzen dituzten. Baina ez du merezi alferrik iharduteak.

Joan den ostiraleko *El Mundon*, berriz, behin betirako ehortzirik ziruditen hainbat argumen-tazio gaizki jaulkitzen zituen txistulari ohi batek euskararen aurka. Euskara ez dela 'polita' (sic), ez duela goi mailako jakintzarako balio, ez duela zuhaitza izendatzeko hitzik... uste baino azaina handiagoa egin izan behar du Atxagak, edota itzulpenean sekulako tranpak. Fundamentalismoa ez da pikutan bakarrik loratzen den fruitua. Ez da merezi erantzunik, berez deskalifikatzen baita horrelakoa.

Baina arreta merezi duena euskararen aurka-ko iritzien ugalketa da. Gero eta gehiago entzuten eta irakurtzen ditut horrelakoak. Bien bitartean, euskararen aldeko neurriak tipien hartze-ko garaian barkamena eskatuz bezala dihardu-gula dirudi. Ardia otsoaren beldur. Tokitan dago, goardia zibilen seme-alabak onartu ala ez onartu erabakitzeak batzarrek egiteko garai hura, oraindik ere iraultza posible zirudien garai ez hain urrutikoa.

Orduan ere izango zen euskararen kontrako iritzirik, baina ez zen gaur egun bezela agintzen. Orain garbi bide bait dago iraultzarik ez dela izan. Ez erabatekorik, ez bestelakorik. Inork ez duela lanposturik galduko euskara ez jakitea-gatik, adibidez. Eta Txirritak foruei buruz esan zuen bezala «errespetua guardatu zuten / beldur ziraden artean».

Herria
obratzerakoan

XAN KOSKARAT

LEHEN paper-txo hau idaztea zaila zait. Ez dakit zuzen nola egin. Alta ez dira gertakariak eskas.

Sail tipu honi lotzean, hamabost aldi guziz, xede nagusi bat daukat go-goan. Euskal Herri osoan, Herri libre baten obratzeko urratsen egiten ari gara. *Euskal Herriaren* egiten ari gara. Gure Herria askatasun gose da eta gure bidea hortik dabil. Nahiz gogorra eta luzea izan, borrokak oinarritzat hartuz, *Euskal Herri Osoak* bere gaintasuna lortuko du. Bakotzak, hortan sinesten dugu. Iparralde huntarik, hemen agertuko dituzten iritzirik, ildo hortan oinarritukoak izan dira. Egin ahala egiten dut iparraldean, daramazkigun urratsen, borroken, erran nahia agertzeko. Alabainan, *Herriaren* obratzen ari garenean, estrategiak ala jokabi-deak, beren osotasunean aztertu behar direla, iruditzen zait. Eskualde bat ala bertzea bazter-tzen duen jokabide bat ez daitaie egokia izan.

Orduan, nere itzulian, iparraldeko grinen, es-perantzen aipatzera etorriko nizaizue. Ez dira segur beti denen gustukoak izanen. Helburu ba-tekin nator hunarat. *Euskadi* egiten ari garen bi-tartean, iparraldea bere lekua har dezan Herri proiektu hortan.

Integrazioa
martxan

Bere nahia —guztiz ulerga-ria— arraza edo etnia arazoak gi-zarte edo politikako sakoneko ara-zo bihurtzea da. Benetan, ezker-ra edo eskuina izan, Frantzia zintzoa, humanitarioa eta demokratik in-migrazioa areagotzeko bokazioa baino ez duen fenomeno batekin bizitzea onartu beharko du. Egia hor dago. Eta ez du ezertarako balio izango azaltzea gaur egun Fran-tziak ez dituela hartzen 1930ean baino atzerritar gehiago, azken hauek autoktonoak baino arrisku-tsuagoak direla, horiek ez zaizkiola Gizarte Segurantzari beste edozein baino garestiago iriten.

KOFI YAMGNANE

EL MUNDO

Neurtuko al ditugu
indarrak?

Jokaera eta balantze horretatik ateratzen diren iritzi eta santzioak argiak lirateke, bi faktoreengatik izango ez balitz: bata, ETAKideak herrira burua tente dutela itzuli nahi dute, «borrokak zerbaiteko balio izango balu bezala», bigarre-

na, beren esku dagoela kontrolae-zina bezain indiskriminatzailea den indarkeriaren giltza.

Izan ere, izaera kontrolaezin eta indiskriminatu hori da beren aurkikuntza jatorra eta beste ETAtik desberdintzen duena, bere helbu-ruak aukeratzen zituena: edonor hil dezake, edozein tokitan, edonola. Horrek herri honi zerbiterako balio izango diola ezin da frogatu, hobe-to esanda, aurkakoa frogat liteke. Baina orain ez gara politikaz hitze-giten ari; ETA aspalditik ez da po-litikaz arduratzen, orain herrira itzultzea nahi du bakar bakarrik.

ANTON PEREZ DE CALLEJA

SUD OUEST

Jugoslaviaren
aurrekasua

Europako Komunitateko he-rrialdeen jarrera epaitzeko ordua

iristen denean, serbiar eta kroazia-ren arteko gerra honi begira— na-zionalismo sutsuen birsortze ika-ragarria—, historialariek hitz go-goragoak aurkituko dituzten al-deko apostua egingo dugu. Bakar bakarrik Europaren ezintasuna azpimarratu ahal izango dute, dik-tadura txiki batzuen nahi neurritz kanpokoan menpe geratu diren he-rrien segurtasuna garantizatu ezi-na, alegia, non demokrata ikasi be-rriek komunismotik atera ezin du-ten, bai ordea, horretan jarraitu.

JOEL AUBERT

EL CORREO ESPAÑOL

RAI eta ETA

Joan zen astertean, ustez Bizkaia komandoak Galdakaon Goardia Zibileko sarjentu bat hil zuen ia ordu berean, RAI Italiako Telebis-ta Publikoak programa bat emititu

zuen, non ETako enkaputxatu ba-tek —erakunde terroristaren be-rezko irizpideei jarraiki— ETak Espainiako Estatuarekin eta Eus-kal Herriko gehiengoarekin dau-kan auziaren berri eman zuen. (...)

Espainiako Gobernuak behar beharrezkoa du Europa osoan men-talizazio kanpaina bati ekitea ETari eta hauteskontzietan gai-lentzeko gai izan ez eta protago-nismo totalitarioa exigitzeko in-darkeria erabiltzen duen gutxiengo honekin daraman borrokari buruz.

Guztionez eguna den Fran-tzia ofizialaren jarrera nardaga-riak ETaren arazoari dagokionez eta RAI italiarrak, modu penaga-rian adierazi dute Europar ez dela egin beharrezkoa zen guztia argi eta garbi uzteko, Espainian bere tesiak indarrarekin inposatzeko askatasun politikoei uko egiten diona delinkuentea dela besterik gabe.

EDITORIALA

ZUZENDARIARI

Eutanasia eta
sufirimendua

Azaroaren 16ko EGUN-KA-RIAN «Duintasunez bi-zi, quintasunez hil» iritzi artikuluarri zer edo zer gai-neratu gura nioke.

Orain dela gutxi nire bi ezagun hil dira minbiziaz Bilboko eritexte batean. Bati buruz jakin dut «hil nahiaz eta hil ezinez» bizi dituela bere azken egunak. Besteari buruz, haren amak aitortzen zuen, bere ahotik hori entzutea gogorra bazen ere, alabaren heriotza desi-ratzen zuela, hainbeste su-fritzen ikusten bait zuen.

K. Etxabe arranguratzan da bere artikuluan Estatu espainoleko Duintasunez Hiltzeko Eskubidearen al-deko elkarteak 'eutanasia pasiboa' baino gehiago es-katzen ez dela auzartzen. Baina gure bi lagunak oina-ze jasangaitza ez izateko eskubide minimoa ere ukatu egin zaie, itxuraz. Be-raz, arazoa eutanasia pasi-boa baino beherago koka-tzen da gure ingurugiroan:

Zainketa Paliatiboendako Europako elkarteak lehen-dakariak dioenez, sufritzen ez duenak ez bait du euta-nasiarik eskatzen, (Liber-a-tion, Azaroak 8).

Hots, aditua izan gabe, denok dakigu mina ken-tzeko oso efikaza dela mor-fina, behar den dosian era-biltzen denean. Zergatik or-duan pasibitate hori, erre-madiagarri diren sufrimen-duen aurrean? Ankertasun hotza dela esateko tentazioa dut. Baina ez dut esango, badaezpada ere. Bizia-zen kontra joateko eskubidea inork ez duela esaten bait da kasu horietan (jendeak su-fritzen uzteko eskubidea denean dateke, alderan-tziz); eta horrela besteen minen gainean morala egi-ten da.

Funtsean, jarrera horrek bestelako erro sakonagoak ukan ditzake, hau da, oina-zeari ematen zaion zentzua. Arkaikoa badirudi ere, jen-de askok pentsatzen du oi-nazea zerbaitean ordainketa dela, probidentziak bidali-tako zigor (merezi?) bat. Sineste hori lainotsua eta,

batipat, ez aitordua bada ere, aski erreala da. Bestela nola esplikatu morfinari egiten zaion erresistentzia uler-gaitza?

Laikotasunaren aldeko kruzada egin barik: bizi-tzaren arlo gehienak hain laiko bilakatu diren uenean erreserba eraiki nahi bazaio gelditzen den erlijiotasun apurrari, beharrezkoa da hiltzorian daudenen sufri-menduen gainean egitea?

A. ARANA

Angelu

(Lapurdi)

Oharra:

Eritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 25 ter-ro baino luzeago idaztea gu-tun hauetan. Idatzi duena-ren izena, telefonoa, helbi-dea eta NANren zenbakia agertu beharko dira. La-burtu beharra izanez gero, zuzendaritzak bere esku izango du horretarako es-kubidea.

PERTSONAIA

Juan Mari
Lekuona

Apaltasun ispilua da ez dugu gizon zakarra euskal doainez jantzitakoa ez du gauza bat bakar-ra bertsolaritzaz asko dakina eta idazle azkarra aurtan sari bat eman diote hau ez da seinale txarra esango nuke bera degula euskaldunoren izarra.

JOXE AGIRRE

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Lehendakaria:
JOAN MARI TORREALDAI

Kontseilari Ordezkarria:
JOXE MIEL ZUMALABE

Gerentea:
INMA GOMILA

Zuzendaria:
PELLO ZUBIRIA

Zuzendariordeak:
NEREA AZURMENDI
LUZIE ETXEZAHARRETA
IÑAKI URIA

Publizitatea:
KORNELIO ROTETA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E
Lege Gordailua: SS 800/90

HELBIDEAK

Egoitza soziala, Pulizitatea eta Administrazioa: Antso Jakituna, 16-1. / 20.010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxa: 45 59 57
Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02 Pabilioak / 20.160 Lasarte-Oria / ☎ 37 15 45 / Faxa: 36 54 93
Araba: San Antonio, 20-1.ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73
Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13.esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea / ☎ 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77
Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1.eskuma. / 48002 Bilbo / ☎ 423 90 62 / Faxa: 423 94 60
Lapurdi / Nafarroa Behera / Zuberoa: 2, Galuperia kaia. / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Askatasunaren aldeko gogoa dugu arma

AURREKO batean Juan Garzia Garmendiak euskaraturiko Herman Melvilleren «Barleby izkribatzailea» irakurtzen hasi nintzela honako izenburu honekin egin zuen topo: «Zorioneak jende otzanak, ezen haiek izango bait dira lurraren jabe». Eta idatzitakoaren jarraipenak egokipe-
nik beharko luke egun komunikabideetan agertu ohi den hainbat predikuren aurrean egokiro ulertua izatekotan: edota gaitz guztien iturria sasibakezaleen arabera. Zein-
nean berri emaleak, bakerako bide galduren iragarle gisa, argituko bait luke Euskal Herriak historian zehar jasaniko zapalketa bortitzaren arrastorik egun ez dagoen, mirariaren mirariak nonbait.

Eritzi desberdina dugunon adierazpen askatasunak jasaten duen ixilpeko zigor legea dela medio, neurriko erantzuna jasotzeko arriskurik ez duelarik, gaur egun Euskal Herriak bizi duen egoera berezko baimen ager-
tuz, borroka armatuari gaitz guztien iturria leporatzea erreza suertatzen zaio oso hainbati. Errealitate gordinak erro sakon eta luzeak ditu, aipagarria. Azken bolada honetan independentziaren aldeko guztien arteko batasun-
nerako oztipo bakarra ere bilakatu omen zaigu. Inde-
pendentzi estratejia orori uko eginez, Estatuak errefe-
renduma galdu arren Euskal Herriari indarkeriaz ezarri-
tako konstituzioari men egin diotenean aldetik halako-
rik!

Bortizkeria erabili du Estatu espainolak, hasieratik bertatik eta etengabe, herri honen etorkizuna ukatzeko eta ejerzitoaren bidez ezarri bere baldintzak, bere inter-
esak, bere hizkuntza... Ez da beti agerikoa izan, behar izatekotan, berriz, odoltsua. Armen indarrez konpondu du betidanik estatuak bere menpekoen askatasun egarria. Ez soilik gure herriarekiko. Egun hiltzearen Hegoa-
merikako hainbat herri eta jadanik desagerturiko beste asko horren lekuko ezin agerioagoak ditugu. Armaden iraupena, beraz, ez da izan guztien asmoa, inperialis-
moaren garapenak beharrezko bilakaturiko tresna bai-
zik, gure herriaren aurka, hainbat eta hainbat herriren aurka. Jende otzanak izanagatik bortizki erasotutak, aka-
tuak izateraino.

Giza bizitza denaren gainetik dagoenaren aldarri-
pen sutsu bezain falsu egiten duten horiei Golkoko ge-
rran gauzaturiko sarraski guztiak (Iraken haurrik ez ote?) irensterrezak bilakatzeko zaizkie. Petrioliaren prezioa denaren gainetik dagoenaren gainean ere badago non-
bait. Milaka haurrei heriotz zigorra ezartzen dien siste-
maren babesleak. El Salvadorreko erregimen tortura-
tzaileen laguntzaile demokratikistak, GALen as-
matzaileak, tortura ezkatutako ezezik saritu ere egiten du-
ten horiek, indarkeria ororen aurka omen daudenak.

Estatuaren batasuna garantizatzeagatik gerra piztuko lukete, dudu izpirik gabe, konstituzioak 'demokratikoki' eskubidea emanda, noski! Autodeterminazio eskubidea

ukatzen digute armaz independentzia eskuratu eta armaz herri eta kultur osoak akatu zituztenek. Pakea bihar po-
sible dela jakinik, arerioa txikitu arteko enfrontamendua luzatzea hautatzen duten horiek.

Baina biolentzia guztiak ez dira berdinak. Desberdi-
nak dira erabat, norberaren lur eta kulturaren defentsan erabili beharreko borroka, mota guztietako izanik ere, eta herrien heriotza eta desagertze erabatekoa dakarren zan-
paketa biolentzia, zeinean botere militarren menpeko gizarte eta harremanak ezartzen diren. Eta gure histo-
rian estatuaren botere militarra ez da sekulan egon botere zibilaren menpe. Ziur aski botere beraren espresio des-

INDEPENDENTZIAREN

AUKERA ARMEN EDOTA BE-
RAUEN BIDEZ EZARRIRIKO
LEGEEN INDARREZ UKATUA
LUZAROAGOAN IZAN EZ DA-
DIN EZINBESTEKO BILAKA-
TZEN DEN BENETAKO ELKA-
RRIZKETARAKO BIDEA DA
BORROKATZEARENA.

berdinak baingo izan ez direlako. Betidanik indar arma-
tuek ezarri dituzte baldintzak, zapalkuntzaren iraupena-
ren garrantzia gisa. Egun ere halaxe denik ezin inork uka,
Espainaren konstituzioa lekuko.

Borrokatu beharra suertatu zaio herri honi bizi nahi izatekotan. Urtetan zehar garaturiko borrokari, mota guztietakoari esker, Euskal Herriak izan dezake orain-
dik, apika, bere etorkizuna eraikitzeko aukerarik. Ez errezik halajaina! Borroka horiek, ezinbestean, biolen-
toa ere behar izan du, bortizkeriaz ezarritakoari aurre egiteko modukoa.

Gaur egun borrokatzea kaltegarria omen da, gaitz guztien iturburua. Borrokarik izango ez balitz hemen arazorik ez omen litzateke izango. Independentziaren aldeko indarrak nagusituko lirateke eta estatuak hori

onartuko luke. Alderdi abertzale guztien arteko batasuna berez eskuratu. Egoera ekonomikoa bera ere konpon-
duko litzateke berehala eta... Egia esan ondorio latzak sortzen direnik ezin uka. Begi bistan daude. Baina on-
dorioak konpontzeko arrazoiak jo behar izaten da. Gaixotasuna sendatzeko mina sortzen duenari ekin behar zaio ete ez minari erru guztiak leporatu. Mina desager-
tarazi nahi izatea gaixotasuna ikutu gabe alperrikakoa den bezalaxe, ondorio mingarri horiek ez dira desager-
tuko sorburuak irauten duen bitartean.

Gure herriaren azkenaren iragarle izan nahi duenik ez zaigu falta historian zehar. Herri honen menpekotasuna lortua zuela harro iragarri zuenik ere ezagutu du euskaldunak. Horren aurrean oldartzeak ez dauka zeri-
kusirik nolabaiteko mesianismo edota elkarriketaren ukazioarekin. Elkarriketaren ukazioa, benetakoa, herri honi inposatu zaion egoera, ezarri zaion zatiketa, lapurtu nahi izan zaion izaeraren ukazioa berezko baimen onartzean datza. Elkarriketarako baldintzak sortzea du-
gu lehenbizikoa. Inposaturikoa onartzea baino beste aukerarik eskeintzen ez duen 'elkarriketarik' ez da, az-
ken batean, indarrezko inposaketa baino. «Dagoena hartu edo bestela egurra» eskeintzen duen estatuari amore emateari ezin «jarrera demokratikoa» deitu. Az-
ken batean, gaur egun ere, independentziaren aukera armen edota beraren bidez ezarritako legeen indarrez ukatua luzaroagoan izan ez dadin ezinbesteko bilakatzeko den benetako elkarriketarako bidea da borrokatzeare-
rena.

Ondorio latzak ukaciznak, begibistakoa baitira. Erantzunkizunak ere neurrikoak. Bizitza denaren gaine-
tik dagoela esan baina estatuaren arrazoiak horren gaine-
tik jartzen duenarena batetik. Izaera militarra duten egoi-
tzetan familiak bizitzera behartzen dituenarena bestetik. Elkarriketarako aukerak bere interes pertsonal edo partidisten menpean jartzen dituenarena ere. Borrokan diharduenari berea.

Independentziaren aldeko guztien arteko batasuna ezinbestekoa da helburua lortzekotan. Berau oztotatzeko duena ez da, izan, borrokan artitutakoa, aukera hori explizitoki eta indar armatuz ukatzen duen egituraketa juridikoa eta politikoa demokratikotzat aurkeztu ez ezik herri honen subirasunerako baliogarritzat aurkeztu duena baizik. Indarrez ezarritakoaren ondorioak berez osatuak baimen aurkezte eta estatuaren batasuna ikutuezinaz gain herri hau zatitua eta eskuz loturik edukiz oldartasuna ukatzea ez da demokrazia defendatzea, herri honen geroari uko egitea baizik. Euskal Herriak bizi nahi du eta *cedant arma togae* esaldiak bideragarritasunak izan dezan baldintzak eta garantiak behar ditu.

PATXI DULANTZI
IRAKASLEA

Baita kanpotegian be

KALEZ kale noraezean nabil eta bapatean, zaha-
ren laguntaldean, betidanik armoniko-
tzat jotzen dudak euskarak hots egiten du. Pasatzen nai-
zenezan herrikide batek «Adiós Rafael» botatzen dit. Se-
gituan kideekin euskarari ekiten dio. Ongi dakit denbo-
ran zehar edo aurka eta AEKren laguntzaz nolabait ka-
leko euskara ikasi dugunok ez gara bereizten, ezpaiti-
gute inon dominarik ezartzen. Izatekotan be, *agurge-
roarteaz* hamaikatzat aldi txantxan asmatzen genitue-
nak mineriz burura datozkit. Hala bederen.

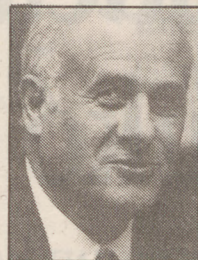
Orain ez zeok *agurgeroarterik* be. Zertarako, bada, barnetegiak, kanpotegian euskarak ez ba du alhatzen? HABEko propaganda ez dago urrun eta hari so eginka errazimoa (fenomenoa izendatzekotan) ez dela arazoa gogatzeko erabat euskalduna ez dirudidan arren; al-
derantziz, morroitasuna hitz gogorra baina zehatza lei-

keela gure agurren jitea definitzeko. Beraiei errua ez dagokiela agudo azpimarratu nahi dizuet. Atsuzahar ba-
tekin solasean, bere gaztaroan ur sendotsuak hartzeko zetozkien neska kanpotarren aurrean gizonak kortatu egiten zirela esaten dit. Erdaraz ez zekiten eta. Erdara jakiteak —egin ziren euskara akabatzeko legeak baino lehenago— dotoreagoa omen zirudien aspaldidanik: hizkuntza prozesala, alfabetikoa, burokratikoa gaztelera zelako agian. Beraz, aitonamonaren jarrera azpikons-
zientean ipin gintezke. Baita, beharbada, endogamiaren sustrai funtsezkoa be: ez zituzten kanpotarrak polka dantzatzera gonbidatzen eta polkatu barik ez zitzairen tamalez bilirrubina goratzen. Igarri duzunez, lerro hau bizkaiera makarronikoaz idatziz dagoz. Beharko. He-
mendik hamarren bat kilometrotan euskaraz jolasten du-
te umeek eta kanpotegian kanpotarrak bere bizitza topa-
tu

behar du atsuzaharrekin frontoiaz eztabaidatzeko edo arrain eder bat jaso (arraindegian) nahi badu. Anekdotak bezala, AEKn orduan langabezian zebilen catalunyar bat ikaskidea nuen. Behin, beste herri batetan harekin elkartu nintzen eta itsasoan lana aurkitu zuela esan zidan. Berak eta biok, catalunyarrak baita madrildarrak be, euskaraz hitzegindun: berak ni baino hobeago, itsasuntzietan euskara hizkuntza derrigorrezkoa baitzen. Surrealista benetan, ene gizelizkoekin, nahiz eta gizelien euskaraz ia denok badakigun, gauza bera ezinezkoa dudak ikus-
puntutik ikusita.

RAFAEL CASTELLANO
IDAZLEA

BERRIAK ZIRI

LUIS OLARRA
Enpresaria
CAMBIO 16

«Seguruenik

urte hasieran beste alderdi bat aterako dugu: nazionala, noski, eskuinekoa, garbia, argia, eta ez dago esan beharrik demokratikoa izango dela»

PAU RIBA
Kantautorea
LA VANGUARDIA

«Kolorerik

gabe ikusten dut Michael Jackson zentzu guztietan»

LEO BEENHAKKER
Real Madrid-eko manager nagusia
BLANCO Y NEGRO

«Herri honetan

hamar mila selekzionatzaile nazional daude... eta oso ondo iruditzen zait, horrela izan behar du eta»

EDVARD XEVARDNADZE
Soviet Batasuneko Atzerri Ministro berria
EL PAIS

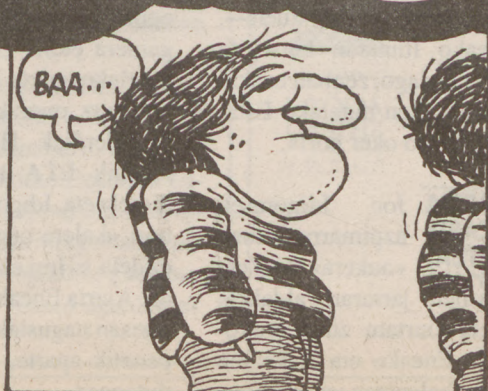
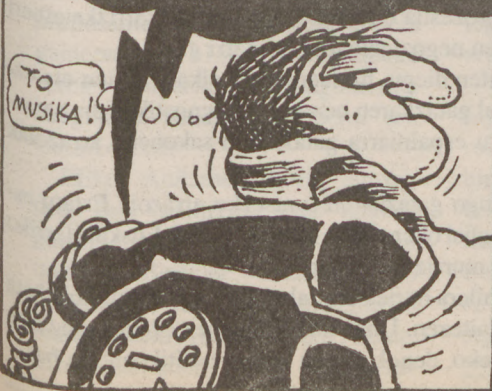
«Lehen esan

nuen eta orain berriro ere zinez diot: Georgia desagertu egingo da Errusiak laguntzen ez badio»

ZAKILIXUT

© Olariagak

Riiiiiiiiinnnnnggg!

Autobidea eta HBrekiko jarrera aztertuko ditu Paktuak gaur

Atzo eta herenegun kontaktu ugari izan da gaurko goi bilera prestatzeko

Gaur goizeko hamaiketan Ajuria Eneako jauregian beste zita bat dute Ituna osatzen duten sei alderdiek. Mahai gainean paktua zalantzan jarri duten gaiak, autobideko auzia eta HBrekiko jarrera helburu jakin batekin: kontsentsua berreskuratu.

F.I. / GASTEIZ

Jose Antonio Ardanza lehendakariak EAJ, PSE-PSOE, EE, EA, PP eta UAKo ordezkariekin bilduko da gaur goizeko hamaiketan Ajuria Eneako hitzarmenean kontsentsua berreskuratzeko asmoz. Udatik hona autobidearen auziak eta HBrekiko alderdi ezberdinen jarrerak paktua zalantzan jarri dutela esan dute batzuek nahiz besteek, eta gaur arazoak berbideratzeko eta berriro paktuaren «izpirituari» heltzeko bilduko dira.

Paktuaren estrategia amankomun eta garbi bat markatzea izango da helburu nagusia, alderdi batzuek Galdos-Lurraldea akordioa sinatu zenean estrategia amankomuna hautsi zela uste bait dute, «EAJk besteek kontuan hartu gabe akordioa egitea erabaki zuelako». Baina paktuko alderdien arteko iskanbilak lehenago hasi ziren. Maiatzeko udal eta Diputazioko hauteskundeak burutu ondoren, EAJ-PSE-PP akordioak Galdos jeltzalea jarri zuen Di-

Jose Antonio Ardanza presidituko du Ajuria Eneako bilera.

EFE

putazioaren buruan eta Elorza Donostiako alkate, EAren kalterako.

Horren ondorioz EAK bere alderdiko hautagaiak bozkatzera erabaki zuen, eta HBk hainbat herritan alkatetza lortu zuen. Gero, abuztuaren, Eli Galdos eta Lurraldearen arteko akordioa heldu zen autobidearen trazaketa berria izan zitzaizkan. Paktuaren izpiritua EAJk hautsi zuela esan zuten beste alderdiek, eta beste batzuk —EA esate baterako— urrunago joan ziren: «Paktua EAJk hil du» adierazi zuten EAKo buruzagiek.

Ordutik hona inoiz baino gehiago hitzegin da Ajuria Eneako paktuaz, eta batez ere hitzarmenaren geroaz. Lehendakariak alderdien arteko giroa baretzen zenean eta Gipuzkoako

Batzar Nagusien erabakia jakin ondoren, Mahaia bilduko zuela iragarri zuen EAJk, PSE-PSOE eta EEK gobernu koalizio berria sinatu zutenean. Gipuzkoako Batzar Nagusiek A-2 «trazaketa zaharra» berretsi zuten eta badirudi alderdien arteko giroak hobera egin duela. «Eztabaidatzeko giroa hobetu da, une hauetan ez gaude gatazka bizi batean» onartu zuen atzo Oliverik. Gainera goi bilera prestatzeko lehendakariak kontakto ugari izan du atzo eta herenegun alderdiekin.

HB-REKIKO JARRERA EZBERDINAK Azkenaldi gora-beheratsu honetan HBrekiko jarrera ezberdinak azaldu dituzte alderdiek,

eta gaur egun zalantzan dago orain arteko HBrekiko jarrerak jarraipena izango duen. Joseba Egibar jeltzaleak Ajuria Eneako hitzarmena ETAK eta Madrilke negoziatu dezaten «koltxoia» behar duela izan esan zuen, baina orain arte bederen, ez du beste alderdien adostasunik lortu.

EAK beste proposamen bat plaza-ratu zuen. Oliverik alderdi guztiak —HB barne— biltzea proposatu zuen, «bakea bilatzeko». Beste alderdien erantzuna berehala heldu zen: denek kontra.

Geroago, HB Ajuria Eneako mahaira gonddatua izan dadin proposatuko duela iragarri du. PSE-PSOE eta PP dira kontsentsua HB isolatze politikari jarraiki lortu behar dela diotenak.

Fernando Buesa sozialistak isolatze politika honek emaitza onak eman dituela orain arte eta ez dela negoziatu behar adierazi du, Jaime Mayor Oreja PPko EAEko lehendakariak bezalaxe.

Juan Maria Bandres EEko lehendakariak —gaur lehendabiziko aldiz Ajuria Eneako Mahaian— estrategiak une bakoitzari egokitu behar zaizkiela esan zuen eta proposamen «irudikorak» egitearen alde azaldu zen.

Proposamen harrigarria UAren eskutik heldu zen. Pablo Mosquerak krisi ekonomikoa aztertzea proposatuko duela esan zuen, «krisiak indarkeria eragiten duelako».

Auñamendiren partehartzea Paktuak erabakiko du

F.I. / GASTEIZ

Auñamendiko ordezkariak ez da gaur Ajuria Eneako Mahaian izango, nahiz eta Xabier Gurrutxaga idazkari nagusiak horrela eskatu zion atzo lehendakariari. Lehendakariak ez zuen erabakirik hartu nahi izan, eta paktuko alderdiei Gurrutxagak bidalitako gutuna igorri zien, gaur Mahaia berrirako erabakia har dezan. Gurrutxagak bi gutun bidali dizkio lehendakariari. Atzo bata eta astelehenean lehena, Ajuria Eneako Mahaian partehartzea eskatuz, «jadanik EE bi alderdi ezberdin direlako».

Mahaia ez du aho bateko erabakia hartuko. EA, PP eta UAK Auñamendi mahaikide izatearen alde daudela iragarri dute, baina EE «ofiziala», al-diz, erabat aurka azaldu da. Gurrutxagak ez du begi onez ikusi lehendakariaren erabakia. Bere ustez, Mahaia ezin du erabaki hori hartu «jakina delako ez dela aho bateko erabakia izango eta orain arteko erabakiak aho batez hartu dira Mahaian». Gurrutxagak telefonoz hitzegin zuen atzo lehendakariarekin eta gaur Gasteizen izango dela jakin erazi zion, «bozketa emaitza jakiteko». Gurrutxaga alderdiekin ere bildu da bere alderdiaren arrazoiak jakitera emateko. Kontakto hauen ondorioa EA, PP eta UAren oniritzia izan da.

Aurrebaldintzarik gabe mintzatzeko deitu die HBk beste alderdiei

Z. ZAMAKOLA / BILBO

HBk dei egin zien atzo EAJ, PSOE, UPN eta EARI «inolako aurrebaldintzarik gabe», bi aldetako elkarriketei ekiteko. HBren esanetan, baldintza horiek «Euskal Herriko egoeraren benetako diagnostika» egitea dute helburu, eta «beharrezkoa den negoziazioaren osagarri» izango lirake.

Tasio Erkizia HBko Mahai Nazionalen partaideak ziurtatu zuen EAEko Ajuria Eneako Itunak eta Nafarroako Bakearen aldeko itunek «berea eman» dutela eta «berrikuntza nabarmenak eman eta erroten aldatu ezean» irtenbiderik ez duela. «Ajuria Eneako Ituna agortuta dago, eta bere diagnostiko okerra aldatzea ez dakarren zuzenketa edo berrikapen batek ere ez du bakearen bidea erraztuko», ziurtatu zuen.

Atzo Bilbon eskainitako prentsaurrekoan, Tasio Erkizia, Jon Idigoras eta Iñaki Ruiz de Pinedok berretsi egin zuten Euskal Herriko biolentzia egoeraren konponbidea ETA eta Estatu espainiarraren arteko negoziazioaren bidez etorriko dela, eta «okertzat» jo zuten bi alde horiek

✓ «HBri ez zaio eskatu indarkeria kondenatzeko, EAK edo PSNk gurekin ados jarri nahi zutenean».

«ordezkatzeko ahalegintzea».

Erkizia berretsi zuen gaur egun Euskal Herrian ematen den egoerak 1978an daukala funtsa, Estatu espainiarrak orduan egin zuen analisi «okerratik». HBko ordezkariaren esanetan, orduko hartan «Euskal Herria-Estatu espainiarra gatazka erre-gionalismo hutsera» mugatu nahi izan zen.

«Hain zuzen ere —esan zuen—, Ajuria Eneako Itunaren hutsegite handia horretan dago, zenbait euskal alderdik bere egiten dutelako Estatuaren diagnostiko okerrak».

KALTEGARRIA GIZARTE OSOAREN ZAT Jon Idigoras azpimarratu zuen «aukera» dagoela orain alderdien jarrerari aldaketa emateko, eta ziurtatu zuen orokorrean Ajuria Eneako eta Bakearen aldeko itunen balantzea «negatiboa»

izan dela. «HBk suntsitzeko saio antzua eta are gehiago, desgaste politikoa izan da alderdi guztientzat eta gizarte osoarentzat», azaldu zuen Idigoras.

Ildo beretik, HBko eledunak Ajuria Eneako Itunak alderdi partaideentzat beraientzat ere «automugatzeko eta autozentsuratzeko» ekarri duela esan zuen. «Ikusi da alderdi gehienak kontraesanetan jausi direla; denek, une batean edo bestean, HBra jotzeko beharra izan dute», azaldu zuen.

Horren adibide gisa autobidearen gaia aipatu zuen, beraren esanetan EAJk Eli Galdosen eskutik «diagnostiko egokia egiteko ahalegina» egin zutenean, gainontzeko alderdiak gainera etorri zitzaizkiolako, «ezin dutelako onartu inork ezer egitea bere kabuz, onerako izanda ere».

Alderdiek HBrekin hitzegiteko lehenik ETA kondenatzea eskatu diotela eta, Idigoras erantzun zuen hori «kalera begirako itxura» baino ez dela. «Hori ez da bidea, eta frogatu da. Ajuria Eneakoak erori diren kontraesan nagusiak eman dira, gaitzespenetik aparte, HBren premia izan dutenean.

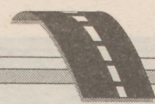

Jon Idigoras eta Tasio Erkizia atzoko prentsaurrekoan.

EFE

HBk egindako proposamena

1. Borondate argia erakusten dugu hartuemanerako, elkarriketarako eta eztabaidarako bideak topatzeko euskal alderdien artean. Bi aldetako bileretarako deia egiten diegu bereziki, Euskadi-Estatu espainiarra gatazkan duten erantzukizunagatik, EAJri, PSOEri, UPNri eta EARI.
 2. Deia egiten dugu negoziazio prozesua errazteko, irtenbide elkarriketatuari laguntzeko, eta beharrezkoa den negoziazioaren osagarri gisa.
 3. Aipatutako alderdiei dei egiten diegu, hartuemanen, elkarriketen eta eztabaiden helburu nagusia euskal gatazkaren benetako diagnostikoa eta egiazkoa izan dadin; Euskadi-Estatu espainiarra gatazkaren sakoneko arrazoiak aurki ditzagun.
- Diagnostika aipatzen dugu, egungo gatazkaren funtsezko arrazoiak Estatu espainiarrak 1978an egin zuen analisi okerra dela uste dugulako, Euskal Herriko arazoa erre-gionalismo hutsera murrizteko asmoz.
3. Dei egiten dugu bi aldetako bilera horiek era zabalean, «a priori» erarik gabe aurrebaldintzarik gabe eman daitezkeen. Unea da irudimenez eta ausardiz ekiteko eta egoeraren maila hartzeko, denok dugun ardura politikorekin bat.

Irurtzun-Andoain autobidea

Trazaketa berri baten proposamenak alderdi arteko polemika sortu du

EEK bere alternatiba aurkezteko unea eta modua kritikatu dute paktuko alderdiek

EEko Javier Olaberrik autobideko trazaketa berri baten inguruan egindako proposamena ez dute modu onez ikusi A-2 trazaketa defendatu duten alderdiek. Trazaketa bera baino gehiago, aurkezteko unea eta modua jarri zuten zalantzan: Ajuria Eneako bileraren bezperan, eta Batzar Nagusiek A-2 berretsi eta zortzi egunetara.

DONOSTIA

PSE-PSOEk proposamena orain egitea eta Ajuria Eneako bileraren bezperan kritikatu zituen batez ere. «Ez da logikoa Batzar Nagusiek A-2 trazaketa berretsi eta zortzi egunetara alternatiba berri bat aurkezte, eta ez da logikoa ezta ere Ajuria Eneako Hitzarmenaren bileraren bezperan ematea ezagutzera, eta gainera komunikabideen bidez» azaldu zuen. «Dena den —adierazi zuen alderdi honek prentsa agiri baten bidez— beste edozein alternatiba, bai hobekuntza teknikoetara zuzendua dagoena, bai trazaketa berria dakarrena, Gipuzkoako Diputazioan planteatu behar da, eta Batzar Nagusiek sortzea erabaki zuten segmentu batzordean aztertu».

Joseba Egibar, EAJko bozerama-leak esan zuenez, bere alderdiak ez du oraindik proiektu berri honi buruzko iritzirik emango, «zehaztasunik ezagutzen ez delako». Proposamena aztertuko dutenik ez zuen ukatu, baina «Ajuria Eneako Hitzarmena ez da hobekuntza teknikoak eztabaidatzeko lekua» esan zuen.

EA: Carlos Garaikoe-txea eta Inazio Oliveri EAKo

buruzagiek errefusatu egin zuten Javier Olaberrik egindako proposamena. Proposamen hau ez dela «serioa» esan zuen Oliverik, eta A-2 trazaketa onena dela berretsi zuen. «Ez dugu esango bide hori hobetu ez daitekeenik —esan zuen Oliverik— baina ezin dena egin zera da: okerrago bat den beste bat onartu txantaiaren menpe».

Garaikoetxeak, berriz, A-2 trazaketa aztertzen «urte asko» eman dituztela seinalatu zuen, eta orain EEko Javier Olaberrik plazaratu duen proposamen berria oportunistak dela gaineratu ere. «Ezin daiteke halako zerbait bapatean mahaigaineratu abaguneaz baliaturik» kexatu zen Garaikoetxea.

EEKo Añamendikoek autobidean gaia «politikoki itxia» dagoen gaia da Batzar Nagusiek A-2 berretsi ondoren. Bestalde, trazaketaz edo hobekuntza teknikoaz hitzegiteko lekua ez dela Ajuria Eneako Hitzarmena esan zuen, baizik eta, Batzar

Trazaketa ofizialaren maketa, Gorosmendiko tunela ikusten dela.

Nagusiek onartu zuten segmentu batzordea.

EEren jarrera gogorren kritikatu zuena Gregorio Ordoñez, Gipuzkoako PPko buruzagia izan zen, «Lurraldea koordinakundea izena duen eta ETaren pistolekin mehatxatzen duen lagun talde bat pozik uzteko saiakera delako».

Autobideko A-2 trazaketaren aldeko jarrera azaldu zuen Ordoñezek eta EEk alternatiba hau Ajuria Eneako Hitzarmenaren bileran aurkezte «arduragabekeria» dela esan zuen Ordoñezek.

HB: «A-2 proiektu ofiziala defendatu dutenen porrota»

defendatu dutenen porrota azaltzen du autobideko trazaketa berri baterako egin den proposamena» adierazi zuen Jose Mari Olarra, HBko Mahai Nazonaleko kideak. Bere esanetan, «proiektu ofizialaren kontrako mugimendua paktuko alderdien inmo-

bismoa hausten ari dela erakusten du baita ere proposamen berri hau egiteak».

Hala ere, EEko Javier Olaberrik azaldutako proposamenari buruzko iritzirik ez zuen eman nahi izan, «ez delako zehazki ezagutzen ingurugiro eta tekniko ikuspuntutik» esan zuen. Irakurketa politikoa berriz, «mugimendu popularraren arrakasta» dela uste du.

Olarraren esanetan, «Batzar Nagusietan esan genuen bezala, agerian gelditu da, A-2 berretsi zen arren, trazaketa hau politikoki eta sozialki baliogabetua dagoela, eta azken irtenbide demokratikoaren bidean momentuzko geldiunea baino ez dela».

LARRINAGA: Jon Larrinaga, Eus-

kadiko Ezkerrako idazkari nagusiak atzo azaldu zuenez, «une honetan EEk bezalaxe paktuko beste alderdi batzuk ere egiten duten hasnarketa» da Olaberrik proposatutakoa.

Lurpeko alternatiba

Komunikabideei herenegun azaldutako Irurtzun-Andoain autobidearen trazaketa berriari buruz ez dago datu zehatz askorik. Bere ezaugarri nagusia lurpeko tunel luze bat liteke, Berastegiko zein Leitzarango bailarak kaltetzea ebitatuko lukeena. Mendi kate baten bi aldeetan daude Leritzaran eta Berastegiko bailarak. Autobidearen trazaketa ofiziala Nafarroa eta Gipuzkoaren arteko mugaren inguruan sartzen da Leitzarango bailaran.

A-4 alternatibaren arabera, San Lorenzo mendia ezkerretik, Berastegiko bailarara pasatzen zen. A-2 trazaketa ofizialaren arabera, ordea, Gorosmendiko tunelaren bidez, Leitzarango bailaren bihotzean sartu eta beste hiru tunelen laguntzaz zeharkatuko luke autobidea. Euskadiko Ezkerrak babestu duen alternatibarekin, lauzpabost kilometrotako tunel bat eraikiko litzateke, A-2ko Gorosmendiko tunela pasa eta bi kilometro aurrerago hasita eta Belabietan izeneko punturaino joango litzateke, kalte ekologikoak gutxituz. A-2a baino bi mila milioi garestiago litzateke, El Diario Vasco egunkariak argitaratu eman dituen datuen arabera.

Erreakzioak

PSE-PSOE

«Beste edozein alternatiba, bai hobekuntza tekniko, bai trazaketa aldaketa Gipuzkoako Diputazioan eta Batzar Nagusietako segmentu batzordean aztertu».

JOSEBA EGIBAR

«Ez dugu oraindik proposamen berri honi buruzko iritzirik emango, zehaztasunik ezagutzen ez dugulako».

INAZIO OLIVERI

«Ez dugu esango A-2 trazaketa hobetu ezin daitekeenik baina ezin dena egin zera da: okerrago bat den beste bat onartu txantaiaren menpe».

PATXI BAZTARRIKA

«Gaia politikoki itxia dago A-2 berretsi ondoren. ETaren txantaiaren aurrean irtenbide politikoa erabaki dute Batzar Nagusiek, eta itxirik gelditu da trazaketari buruzko edozein zalantza».

GREGORIO ORDOÑEZ

«Lurraldea koordinakundea izena duen eta ETaren pistolekin mehatxatzen duen lagun talde bat pozik uzteko saiakera da».

JOSE MARI OLARRA

«A-2 proiektu ofiziala defendatu dutenen porrota azaltzen du autobideko trazaketa berri baterako egin den proposamenak».

JON LARRINAGA

«Une honetan EEk bezalaxe paktuko beste alderdi batzuk ere egiten duten hasnarketa da Xabier Olaberrik proposatutakoa».

ETak ekonomiaren susperketa eragozten duela uste du Garaikoetxeak

F.I. / GASTEIZ

Carlos Garaikoetxea EAKo lehendakariak uste du ETA oztopoa dela berrindustrializaziorako. Atzo, EAEko industria egoeraz hitzegin zuen EAKo buruzagiak eta, beste arazo batzuekin batera, indarkeriak krisi ekonomikoan zerikusi nabaria duela ziurtatu zuen. «Hemengo enpresa gizonen artean etsipena sortarazten du ETak eta kanpokoak uxatu» esan zuen Garaikoetxeak.

EAE inbertsio eta teknologi berrien trafikotik isolatuta dago EAre iritzi, eta horren erudunak «HBren laguntzaz» ETA dela esan zuen Garaikoetxeak. EAE txikia izanik indarkeriak eragin handiagoa «jasa-nezina» duela ekonomian ziurtatu zuen. Egoera hau Madril ongi aprobetxatzen du inbertsioak desbideratzeko, bere ustez. «Indarkeriaren giroa aitzakia da Madrilentzat teknologia eta inbertsioak desbideratzeko» salatu zuen. Egoera ekonomikoa EAEk orain duen arazo garrantzitsuenetarikoa bat dela esan zuen, eta horregatik uste du Legebiltzarrak bilkura berezi bat egin behar lukeela gaia aztertzeko.

Bi atxilotaketa izan ziren herenegun Donibane Lohizunen

M.E. / D.LOHITZUNE

Bi donibandak gazte, Jean Claude Lanot 34 urte eta Bèñat Ibarrart 28 bat urtekoa atxilotuak izan ziren herenegun, arratsaldeko 17.00etan, beren etxean. Hendaiako PAF, Aire eta Muga Poliziak operazioa manatu zuen. Polizeiek etxeak miatu zituzten, baina ez zuten ezer atzeman.

Atxilotaketa eta etxe miaketak egin ondoren, bi gazteak Hendaiako PAFeko komisaldegia eremanak izan ziren. Polizi iturrien arabera, atxilotaketa horiek azken ekainaren 3an atxilotuak izan zen Domingo Aizpuru Aizpuru 'Pitxas' aferarekin lotuak dira. Pariseko Terrorismo Epaitegiaren Le Vert epailea aferra honetaz okupatzen da eta Donibane Lohituko operazioa agindu zuen.

Atzo arratsean, Lanot eta Ibarrart Hendaiako PAFeko komisaldegian zegoen. Iturri batzuen arabera, goiz honetan Parisera eramanak izan daitezke.

AGUAS MUNICIPALES DE VITORIA S.A.

AMVISA

GASTEIZKO UDAL URAK E.A.

IRAGARKIA

Hoditerian lotura lanak egin behar direla eta, datorren asteartean, azaroak 26, ur-hornidura eten egingo da DURANA herrian, goizean goizetik hasita arratserarte, eta espero da ordurako lanak amaituta izango direla.

Ukituak izango dira: ARROIABE, AMARITA, MENDIBIL, DURANA eta BERGARATIK ESKAL-MENDIRAKO ERREPIDEA.

Barkatu eragozpenak.

Gasteiz, 1991ko azaroaren 20an

Maastrichteko bilkurak huts egin dezake Gangoiti eta Landaren ustez

EAJ eta HBko eurodiputatuak ezkor azaldu dira batasun europarrak

Jon Gangoiti (EAJ) eta Karmelo Landa (HB) ez dira oso baikor azaldu abenduak 9 eta 10 Maastricht-en egingo den goi mailako bileraz. Europako batasun politikoa zehazteko ospatuko den gailurrean, «porrota itxurazko akordioa baino hobe litzatekeela» dio jeltokideak. HBkoaren ustez, Europako 12 estatuek baztertu egingo dituzte nazioak berriro.

STRASBURG

Abenduak 9 eta 10 Maastricht-en (Holanda) Europako batasun politikari buruzko hitzarmena baieztatzeke egingo den goi mailako bilerak etorkizun goibela du, EAJko Jon Gangoiti eta HBko Karmelo Landa eurodiputatuaren arabera.

Herenegun Europako Parlamentuan egin zen eztabaidan entzun ahal izan ziren kritikekin bat datoz euskal eurodiputatuak. Jon Gangoitik azpimarratu duenez, prozesu guztian «nabarmena izan da demokrazia defizita». Europako Komunitatea 'gera hotzeko' garaitan eratu zela eta orduan erakundearen esku eskumen gutxi utzi zirela ekarri du gogora jeltokideak. Gangoitiren iritziz, nazioarteko egoera berrira ez da egokitu Europako Komunitatea «eta horregatik dago krisi larrian batasun europarra». Krisia gainditzeko modu bakarra, EAJkoaren irudiko, «egituren berrikuntza» da, Parlamentuari

botere gehiago emanez. Maastrichteko goi mailako bilerari dagokionez, «itxurazko akordio bat baino nahia- go dut porrota, horrek atzerapausu bat ematea ekarriko balu ere», esan du Gangoitik.

ESTATU ETA ERREGIOEN EUROPA

Herri Batasunako Karmelo Landaren iritziz, Europako Elkartea osatzen duten hamabi estatuek nazioak baztertu dituzte berriro batasun politikoa prozesuan.

Eurodiputatuaren esanetan, «estatuak eta erregioak izango dira Europa berriaren zutabe, EKren nahiak betetzen badira». Elkarteko hamabi estatuek Maastrichteko bilera dela medio erakutsi duten jarrera «oso

itxia» dela dio Landak. HBkoaren esanetan, «Europako nazioen askatasun haizeei ateak itxi nahi dizkiete estatuek. Barne demokrazia, gizarte berdintasuna eta nazioarteko elkartasuna ukatzen ari dira».

Europaren eraikuntzan huts egin dela uste du Landak eta porrot hori, HBkoaren irudiko, nabarmenagoa egingo da Maastrichteko goi mailako bilera. Nazioen autodeterminazio eskubidea onartzen ez bada, Europa berria ezin dela eratu dio Landak eta hori da, bere ustez, Europako Komunitatearen porrotaren zioa. Nazio, langile eta etorkinez ahaztuz gero, eraikiko den Europaren lagun ez dela izango azpimarratu du HBko eurodiputatuak.

Karmelo Landa eta Jon Gangoiti, europarlamentariak.

Justizia arloko konpetentziak EAera ekartzea bultzatuko duela dio Rekaldek

GASTEIZ

Jose Ramon Rekalde, Gasteizko Jaurilaritzako Justizia sailburuak, arlo honetako konpetentziak Euskal Autonomi Elkartera «ezari ezarian» ekartzea bultzatuko duela esan zuen atzo, «dagoen gestio eraginkorrak hala eskatzen duelako».

Rekaldek Legebiltzarrean azaldu zituen atzo bere Sailak legealdi honetarako dituen asmo nagusiak. Gasteizko Jaurilaritzaren esku uzteko dauden Justizia konpetentziak Justizia Administrazioaren zerbitzuan dauden langileena eta garteletakoena dela adierazi zuen Rekaldek.

Administrazio zentralarekiko erlazioak ere bultzatuko dituela esan zuen Justizia sailburu sozialistak, «baina negoziatzioa saiatuko da eta ez konfrontazioa falta diren konpetentziak eskuratzeko». Bi lege proiektu eramago dituela Gasteizko Jaurilaritzara iragarri zuen Jose Ramon Rekaldek, Lanbide Ikastetxe- na eta fundazioena. Azken horrekin «autogobernu sakonduko duten giza mailako entitate juridikoak» sortu nahi direla azaldu zuen.

Ondarroako gazte bat Sondikan atxilotu du Goardia Zibilak

BILBO

Bittor Etxebarria Ibazeta gazte ondarrutarra atxilotu zuen Goardia Zibilak herenegun Sondikako aireportuan. Colombiatik zetorren hegazkinetik jaitsi ondoren. Goardia Zibilak 'Bizkaia' komandoaren laguntzailea izatea leporatzen dio.

Polizi iturriek diotenez, Bittor Etxebarria duela urtebete ihesi dago, iaz Maria Jesus Etxaburu bere laguna atxilotu zutenetik. Iturri hauen arabera, bien etxean fusila aurkitu zuten eta Carmen Gisasola eta Julian Atxurra ustez 'Bizkaia' komandoko partaideek ezkutatzeko erabili zuten.

Halere, Maria Jesus Etxaburu atxilotu zutenean itsasoan lanean ari bazen ere, joan den urte osoan zehar Etxebarria bizitza normala egin du Ondarroan, eta bere neskalaguna bisitatu ere egin du gartzelan, inolako oztoporik barik, atzo Amnistiaren Aldeko Batzordeak jakitera eman zutenez.

Bestalde, atzo Ramon Gaztelumendi 'Senideak' elkarteko

partaideak «alderatzean laidoak» salatu zituen, Espainiako Espetxe Institutzioko Zuzendaritza Nagusiak preso batzuekiko edo bestee- kiko duen jokaeratik.

Gaztelumendik salatu zuen Jesus Maria Etxeberriak preso errenderiarrak bere aita ikusteko baimena jaso ondoren, beranduago «Madrilgo aginduengatik» baimen hori ukatu ziotela, eta hortaz ezin izan zela egon herenegun aitaren hiletan.

«Gertakizun hau, berez larria izanda ere, are mingarriagoa da aldentzean laido lotsagarriak ikusten baditugu, funts bakar bezala gartzelan sartzeko batzuk edo besteek izan dituzten arrazoiak direnean», argudiatu zuen Gaztelumendik.

Horren adibide bezala, Gaztelumendik Michel Dominguez poliziaren kasua aipatu zuen, GALEko partaidea izateagatik eta bost hilketen eragile izateagatik 100 urte baino gehiagotara kondenatu ondoren, bi egunetako baimena lortu duelako bere alaba jaioberria ikusteko.

Hiru lehergailuk egin zuen eztanda Ziburun.

BOB EDME

Atzo Ziburun hiru lehergailuk etxe bat osoki hondoratu zuten

M.E. / ZIBURU

Ostegun gauean, gauerdi inguruan hiru lehergailuk Ziburun eraikitzen ari den etxe bat kaltetu zuten. Poliziaren arabera, Iparretarrak erakunde armatuaren moldean eginga izan da atentatu hori. Talde horrek erreindikatuko balu atentatu hori, aurturismo agentzia edo promotoreen aurka egindako 50. atentatu izan daiteke.

Hiru lehergailuak, dirudienek, gas botila batekin eginak ziren. Poliziaren arabera, hiru lehergailuek eztanda egin dute ordu baten barne. Eraikitzen ari ziren etxeak 'Les Greens de la Nivelle' izena zuen. Lehergailuak indartsuak ziren eta bertatik 50 metrotara zementu blokeak jaurtiak izan ziren. Ziburuko Urdazuri auzoan, Golfaren inguruan zen, auzo aberats batean. Eraikuntza horren jabea Jean Jacques Argoiti, Hendaiako promotorea zen eta bi hilabete barrurako etxea bukatua izan beharra zen.

✓ Iparretarrak taldeak erreindikatzen balu atentatu hau, aurturismo etxe edo promotoreen aurkako 50.a izan daiteke.

Radio Franceri egin adierazpen batzuetan, Argoitik atentatu «ulertezina dela» salatu zuen, eta agertu zuen izandako kaltea guziz handia dela eta dena berriro eraiki beharko dela. Sei hilabete beharko dira etxea berriz egiteko.

Kaltetutako etxearen inguruko biztanleek beren haserre agertu zuten. Beren etxe eta autoak, atentatu gunetik hurbil zirenak, kalteak jaso bait zituzten. Horregatik 30 lagunek, auzibideak zabalduko dituzte, Donibane Lohizuneko Polizia Komisaldegian. Lehen aldia da hainbeste auzibide, batera, egiten direla.

Kontseilu Orokorreko alderdi guztiek aurrekontu norabidea onartu zuten

M.E. / PABE

Atzo, Pyrénées Atlantiques departamenduko Kontseilu Orokorren 1992ko aurrekontuen norabideetaz eztabaida gutxi izan zen alderdien artean. Goizean, alderdi guztietako 52 kontseilariak onartu zituzten datorren urteko aurrekontu norabideak. 1992ko aurrekontua 1.942 milioi liberakoa (34.950 milioi pezeta) izango litzateke.

Prozeduraren arabera aurrekontu zehaztua izan arren, bozkaturia izan beharko da urtarrian. Franz Dubosq, Donapale eskualdeko kontseilari eta RPRko eledunaren esanetan: «Aurrekontu norabidearen alde bozkatu arren, nere alderdiak ez luke nahi engaiamendu finkorik hartu. Aurrekontua bozkatzeko datorren urtearen hasieran, bere iritzia atxikitzen du». PSa ere norabidearen alde deklaratu zen baina «kontzertazioaren falta» azpimarratu zuen.

Ikusten den bezala, tentsio handirik ez zen atzo Paben eta kontseilari batzuen arabera «transizio giro batean» geratu zen atzoko bilera. Kontseilari guztiek datorren hauteskundeak buruan dituzte. «Transizioa» bada, esan daiteke ez dela bakarrik

hauteskundeengatik baina ere lehendakari aldatuko dutelako datorren urtean, orain den Kontseiluko lehendakaria Hepri Grenetek, 84 urterekin bere kargua utziko bait du.

Bere postua berritzeko, ez zen gauza handirik entzuten Kontseiluaren egoitzan. Hala ere ez du esan nahi lehendakari orde hautatua denik eta gauzak konponduak direla batez ere UDF eta RPRaren artean. Hauteskundearen kariatara, alderdi horiek sueten bat egin dute beren arteko tirabirak ez pizteko zerrenda batu bat antolatzen bait dute Erregioko hauteskundeentzat.

Arratsaldean, azpiegitura, ekonomia eta kultura izan ziren gai nagusiak. «Turismo txostenari» dagokionez, Kontseilu Orokorra onartu zuen bide seinale elebidunen printzipioa baina «ikerketen ondorioak» goitatzaren ditu. Gaur egun, Ipar Euskal Herrian euskarazko bide seinale gutxi dira eta orain dela urte bat Euskal Herrian Euskaraz taldeak kanpaina bat bultzatu zuen. Biarne- sak beren aldetik beste kanpaina bat egin zuten. Hauteskundeak pasatu ondoren, kontseilu berriak erabakia hartu behar luke.

UPN sozialistengandik urrunago Tuñonen hautaketaren ondorioz

Petrizan (EA) izango da Nafarroako senadore autonomiko berria

Foru Parlamentuak Patxi Tuñon IUko hautagaia aukeratu zuen herenegun Nafarroako Kontu Ganbarako buru izateko, UPN eta HBren botoei esker. Tuñonen hautaketa ostikada berria izan da PSN-PSOErentzat eta UPN eta sozialisten arteko harremanak inoiz baino goibelagoak dira egun.

IRUÑEA

UPNren Gobernuak sozialistekin lehenbailehen negoziatzen hasteko nahia erakutsi badu ere, herenegun Foru Parlamentuko plenoan gertatutakoak gehiago urrundu ditu alderdi eskuindarra eta PSN-PSOE.

UPN, Herri Batasuna eta Izquierda Unidak bat egin zuten herenegun Patxi Tuñon Nafarroako Kontu Ganbarako lehendakari aukeratzeko. IUko hautagaia 28 boto (UPN 20, HB 6 eta IU 2) jaso zituen. Carlos Erce PSN-PSOEko hautagaia, berriz, 22 besterik ez zituen jaso, sozialistenak eta EAkoak alegia.

UPNk hasiera batean Javier Gomara aurkeztu zuen Kontu Ganbarako buru izateko, baina horrek 20 boto besterik ez zituela jasoko bazekitenez, Gomararen kandidatura bertan behera utzi zuten eskuindarrek. Herri Batasunak zer egin behar zuen ez zen jakin bozketaren azken unera arte. Jakina zen, hori bai, ez ziotela botorik emango Carlos Erce-ri, HBkoen ustez horrek ez duelako beharrezko independentzia Admi-

nistrazioaren kontuen gardentasunaz arduratzeko, duela gutxi arte Administrazioan aritu izan bait da.

Gabriel Urralburu PSN-PSOEko idazkari nagusiak ez zuen bere hasierreaz ezkatuta asteazkeneko osoko bilkuraren amaieran. Izan ere, sozialistek ez diote probetxu handirik ateratu Eusko Alkartasunarekin egin zuten hitzarmenari. PSN-PSOEek aberztaleen esku utzi zuten senadore autonomiko kargua eta horren truke EAren botoak jaso zituzten Ercearen alde, baina hiru boto horiek ez ziren aski izan UPN, HB eta IUREN gehiengoaren aurrean.

Urralbururen esanetan, UPNren erabakia «huts bat izan da eta, zalan-tzarik gabe, damutu egingo dira». UPNko ordezkariak datorren astean aurrekontuen negoziaketari ekiteko sozialistengana hurbiltzen direnean

laguntzarik ez dutela aurkituko iragarri zuen lehendakari ohiak. Urralbururen iritziz, UPNren jokabidea «errietatik dator, eta ez da logikoa» sozialistekin negoziatzea nahi badute.

HBko Patxi Zabaletaren ustez, Tuñonen hautaketak «agerian utzi du PSOE-EA-IU «aurrerabiderako paktuak» ez zuela oinarri tinkorik eta sozialistek huts egin dutela lege-gintzaldi honetarako taitu zuten estra-tegiari dagokionez».

**SENADORE
ABERTZALEA
NAFARROARENTZAT**

Sendore au-tonomikoa-ren hauta-ke-tan ez zen ustekaberik egon. PSOE-EA hitzarmena kasu honetan ongi ateratu zen eta Estebe Petrizanek (EA) 22 boto eskuratu zituen, UPNko Gortarik baino bi gehiago.

Iruñeko Legebiltzarraren bilkura asteazkenean.

JOXE

Erandioko atentatuan «helburu bakarra» agentea zela dio ETak

DONOSTIA

Erandioko atentatuan «ekintzaren helburu bakarra» goardia zibila eta ez bere semea zela dio ETak atzo 'Egin' egunkariak argitara emandako agirian. Urriaren 23tik azaroaren 7ra bitarteko atentatuak beregain hartzeaz gain, 'Kabi' Goitiaren militantzia aldarrikatu du eta Fabio Moreno hauraren heriotzak eragindako gogoetak plazaratu ditu.

Antonio Moreno Chica goardia zibilaren bi urteko semea hil zutene-ko atentatuari buruz, «Antonio Moreno goardia zibilak eta bere agintari guztiek inork baino hobeki dakite bera eta bera bezalakoak zirela ekintzaren helburu bakarra, aurrerantzean helburu izaten segituko duten bezalaxe».

Esku artean zuen lehergailuak ez-tanda egitean hil zen 'Kabi' Goitiaren eta Fabio Morenoren heriotzei buruz honako gogoeta egin du ETak: «Burkide genuen Xabier Goitia 'Kabiren' zerraldoak bezala, Fabio Moreno hauraren heriotz tamalgarriak urte luzez jasaten duen enfrontamendu guztiz bortitzaren ispilu garratza jartzen digu beste

behin begien aurrean». Ondoren, Vic eta Llica d'Amunteko gertaerak eragindako gogoeta ekarri ditu gogora ETak bere agirian. «Behin eta berriz ari gara irtenbide horrek behar dituen zentzuzko koordenatu politiko eta teknikoak oroitazten, baina ez Moncloaco bulegoetan eta ez Estatu-tuko aparatuko faktikoetan ez dute oihartzunik guredeiek», gogorazi du ETak. Orduko gertaeren ondoren argitaratuko agiriaren honako pasarte hau eman du berriz aditzera: «Zalantzarik ez dago PSOEko Gobernuak Elkarrizketa Politikoak berriz hastea erraztuko zukeen bata besteenganako keinuen politikari ekiteko gutxieneko ausardia eta maila erakutsi izan balu, gure militanteen bizitza eta baita goardia zibil eta bere senitartekoena salbaturik liratekeela». Duela hilabete batzuk esandakoa gogoratu eta gero ETak hau planteatu du bere agirian: «Zenbat 'Kabi', Fabio eta beste eragin nahi dituzte espainiar agintariak? Zenbat 'Turko' eta Mentxaka Iruñea eta Gasteizko mandatariek? Zenbat hildako gehiago, zenbat zauritu gehiago? Zenbat torturatu gehiago? Zenbat preso eta gartzela gehiago?

Amnistiaren aldeko Batzordeetako kideak atzoko prentsaurrean.

AABBeK berretsi zuten Estatuak gerra zikina egiten duela

Z.Z. / BILBO

Amnistiaren Aldeko Batzordeek berretsi egin zuten atzo Estatu espainiarrean «benetako heriotz eskudroiak» ibili dabiltzala eta Estatu-tuko aparatuen aginduak betetzeko sortu zirela.

Orain dela urtebete aurrez aipatutakoa esaten zuen agiriak AABBeK prozesatzea ekarri duela gogorazi ostean, herenegun erakunde honetako exekutibak hori berresten zuela jakin erazi zuten atzo Bilbon emantiko prentsaurrekoan.

«Gerra zikinaren» balorazioa egin zuten prentsaurrekoan, AABBe-tako ordezkariak berriz baietsi zuten Josu Muguruza eta Santi Brouard «gure herriak bere gogoei tinko eustearen ordaina» direla, eta orain dela urtebeteko agiria gogoratuta «Estatuaren izaera antidemokratikoa» erakusten dutela esan zuten.

AABBeK salatu zuten Estatuak ez duela «GALaren beharrik euskal militanteak fisikoki deusezteko», eta adibide bezala Llica d'Amunt, Mor-

lans eta Begoñako gertakizunak aipatu zituzten, atxilotzeko unean Segurtasun Indarrek etakideak hil zituztenetan.

Alderdi politikoei, «egoerak eskatzen zuena ez ematea» leporatu zien eta abisua eman zuen «Gobernuak gerra zikina erabiltzeko dituen tentazioek emaitza guztiz mingarriak ekarriko dituela guztientzat».

Honi buruz, «espetxeetako GALa» sortzeko ahalegina aipatu zuen. AABBe-tako ordezkariaren esanetan, azken ETA eta APRE preso sozialen artean dauden harremanei buruzko azken informazioek «Estatu espainiarrak gartzelatan porrot» egin duela erakusten dute. AABBeK gogor gaitzetsi zuten Amado eta Dominguez enpaia eta ziurtatu zuten zeuden frogekin eta datuekin «ezarri ahal zitzaizkien epairik onuragarriena» izan zela. Erakunde honetako abokatuak salatu zuen epaiak ontzat jotzen duela «Justiziak zertan ikertzerik ez duen zenbait gauza» daudela, Barne Ministeritzak ezkutuko diruez datu-rik ez ematea onartzen duelako.

Egutegi Fiskala - Azaroa

Azken eguna				Inprimakiak
11	Enpresari, Profesional eta Artistak	P.F.E.Z.	Zatikako Ordainketak	130
25	Empresa Haundiak	P.F.E.Z.	Atxekipenak Hileko Aitorpena	111, 123, 124, 126, 127
	Enpresa Haundiak	B.E.Z.	Hileko Aitorpena	320, 32-R
	Esportatzaileak			330, 331, 33-R, 31-R

* Azaroaren 11 da 1990.eko ekitaldiko P.F.E.Z.ren aitorpen eta likidazioaren bigarren zatia ordaintzeko azken eguna (102 Inprimakia).

OHARRAK:

- Inprimakiak Herrialde Historikoko estankoei erosi daitezke.

- Aitorpenak honako lekuetan aurkez daitezke:

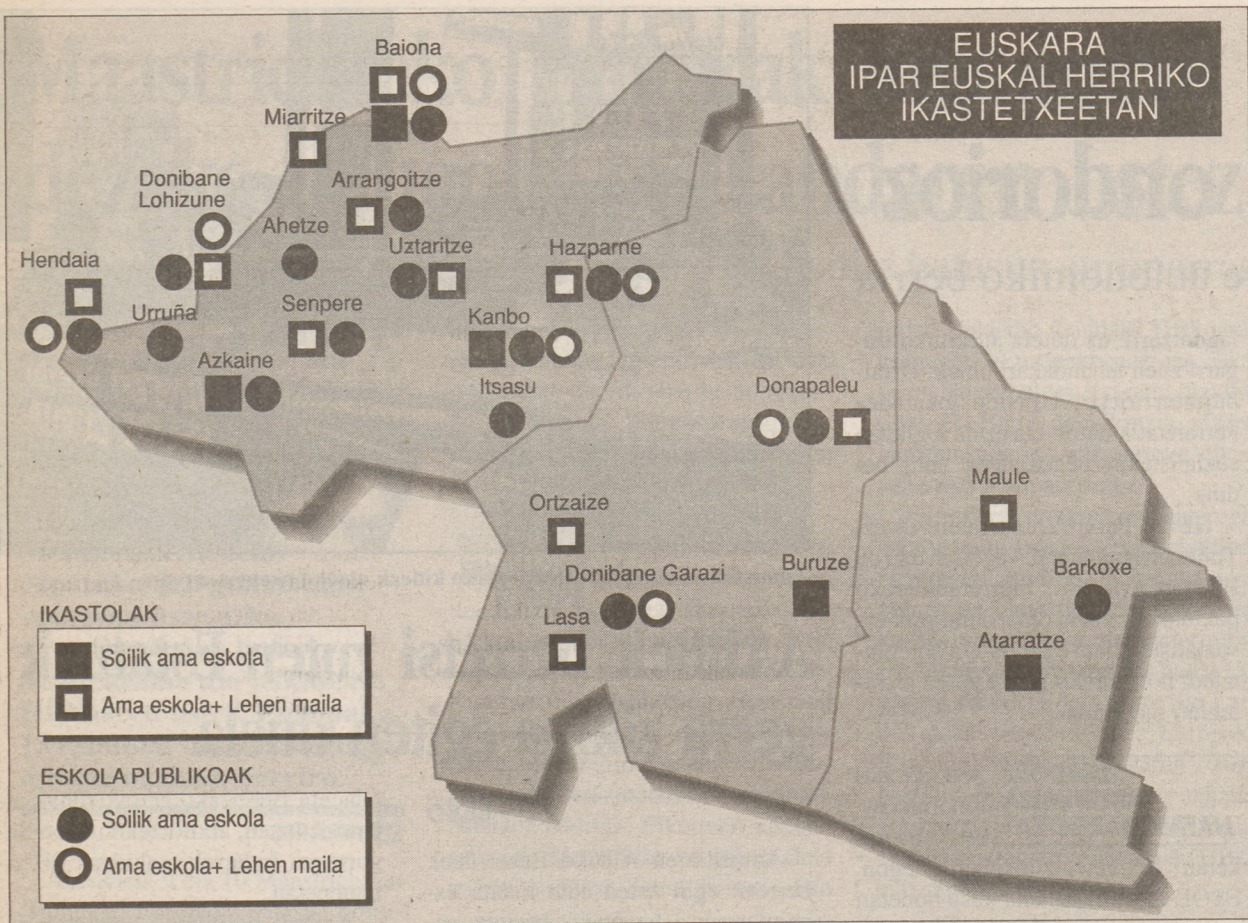
- Positiboak: Herrialde Historikoko diharduten Banku eta Aurrezki Kutxetan.

Negatiboak: Herrialde Historikoko diharduten Banku eta Aurrezki Kutxetan edota Irun (Estación K. 5-7), Erreterria (Alfonso XI K.), Tolosa (S. Ignacio K. 2), Azpeitia (Jose de Artetxe K. 3), Bergara (Mintegui K. 5), Eibar (Arragueta K. 2) nahiz Donostiako (Prim K. 1) Zerga bulegoetan.

Cipuzkoako Foru Aldundia

Ogasun eta Finantza Departamentua

Euskararen gorakada nabaritzen ari da Iparraldeko eskola publikoetan

Jutang inspektoreak irakaskuntza arloko datuak azaldu berri ditu

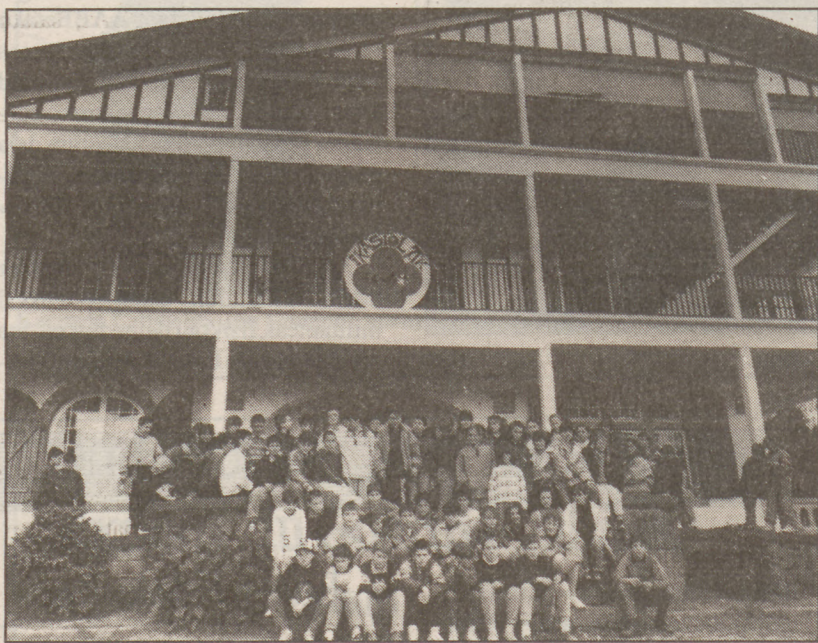
Emaiz zehatzen bidez, Jutang Akademiako inspektoreak eta Departamentuko Hezkuntza Nazionaleko arduradunak eskoletan sartzearen bilduma eskaini du. Ikasle kopuruaren estabilitatea, irakaskuntza profesionalaren arazoak eta euskarazkoaren gorakada nabaria argitu zituen.

LETXEZAHARRETA / BAIONA

Miarritzeko Ostalaritzarako Lizeo berri ederrean, Jutang, Akademiako Inspektoreak eskola publikoen egoera azaldu du zehazki. Berarekin zen Lichau anderea, Baionan Inspektore dena eta euskararen irakaskuntza segitzen duena. Datu asko aipatzearekin batera, euskarari bere azalpenetan leku garrantzitsua eman dio, erakutsiz Hezkuntza Nazionalak indar berezi bat egiten duela euskara kontutan hartzeko. Seaska eta Irakaskuntza Kristauarekin harremanak onak eta konfiantzazkoak direla ere esan du.

Administrazioko datuek Ipar Euskal Herria ez dutelako inoiz kontutan hartzen, Departamentu mailakoak baizik ez dira zabaltzen. Bikoan bezala ikasle kopuruaren estabilitate nabaria da. Ama eskola, lehen maila, kolegio eta lizeotan 114.953 ikasle dira: publikoan 89.613, pribatuan 25.320. Urte batez, ortara 144 gutiago dira.

Bi urte daukaten umeetarik ia % 47 eskolan dira, Zehaztuz, lehen mailan 58.757 dira, kolegioetan 29.233, lizeotan 18.464, eta lizeo profesionalean 8.499. Lizeo profesionalen arazoak kezkatuta agertu da inspektorea. Gurasoek beren haurrentzako dituzten norabide arazoak aipatu ditu. Batxilergo profesionalak

Iparraldeko ikastoletan 867 haur ari dira ikasten.

BOB

Euskarazko irakaskuntza iparraldean

	Ikastolak	Eskola Publikoa Elebidunak	Eskola Kristaua Elebidunak	Orotara
Ikasleak	867	2563	495	3925
Irakasleak	66	46	20	132

lana aurkitzeko bide oso onak direla zion Jutangek «zeren % 90ek lana erraz aurkitzen baitu».

EUSKARAREN LEKUA HOBETZERA

Protesta ugari iristen baita bere mahai gainera herri txikiak eskolak ixtearekin, horretaz zehaztasunak eman ditu Jutangek. Departamentuan 642 eskoletarik 192k klase bakarra dute. «Eskola ixten den azken zerbitzu publikoa da» zioen, baina hori beharrezkoa dauka ikasle gutxiegi direlako eta gehitu du «base-riari eskolak bizi arazteko bide bakarra dela eskolak elkarretara daitezzen». Pesimista agertu da hala ere

«elkarretaratze horiek maiz beranduegi egiten direlako».

1969an Hezkuntza Nazionalak sortu zituen 'irakasle ibiltari' lan postuak, hiru ordu astean euskaraz ama eskoletako eta lehen mailako ikasleei banatzeko. 84.ean, hogezi ziren. Gaur hamabi dira, 1.546 ikasle dira hirurogeitahiru eskoletan, 87-88an 3.000 zirelarik. Anartean 83-84 urtean lehen klase elebiduna Saran sortu zen.

Gaur hirurogeitasei klase dira, hamabi ordu euskaraz astero egiten dutenak. 87an hamahiru eskoletan ziren klase horiek, eta gaur hogeitazazpietan. Denbora berean, 357 ikasleetarik 1.013etara igo da.

Larrialdi Zerbitzueta langileek grebari ekingo diote gaur

BILBO

Euskal Autonomi Elkarte (EAE) Larrialdi Zerbitzueta langileek grebari ekingo diote gaur. Greba deialdiak asteburura arte iraungo du, eta baita abenduaren 5, 6, 7 eta 8a ere. Arazoa konpondu ezean mugagabeko greba egingo dute abenduaren 8tik aurrera.

Osasun arloko LAB eta UGT sindikatuak grebarako deialdiari eusten diote, baina hasiera batean greba deialdiarekin bat zegoen ELA sindikatua azkenean deialditik at gelditzea erabaki du, «astearteko bileran Administrazioak zenbait konpromezu hartu dituela» argudiatuz.

LAB eta UGTren arabera, «langileak kexu dira jaiegunitan eta gauean ere lan egiten dutelako, baina baita Osakidetza gure soldataren % 10 kentzen digulako ordutegia betetzen ez dugula argudiatuz».

Sindikatuaren iritziz, Osakidetza ez du aintzat hartzen gauean egiten dituzten lan orduak ez eta jaiegunitan ematen dituzten orduak ere. «Osakidetza ez du arautegia betetzen», bi sindikatuaren aburuz.

Bi sindikatuaren esanetan, Osakidetza ez ditu arauak bete, 1990. urtean hilebeteko epea ezarri zuen Osakidetza esklusibitatea ordaintzeko, baina ordu da urtebete igaro den arren oraindik sosik ez dutela jaso salatzen dute bi sindikatuak.

Hurrengo hiru egunetako greba deia dela eta, Osakidetza Larrialdi Zerbitzueta langileen egun libreak kendu eta MIR pertsonala lan egitera «behartu» izana salatu zuen LAB sindikatuak.

Illo beretik, sindikatu abertzaleak Osakidetza planifikazio eta negoziatzaio gaitasun eza salatu zuen. «Greba deialdiaren aurrean, Osakidetza eman duen erantzun bakarra EAEko hamalau herri Larrialdi Zerbitzurik gabe uztea izan da. Hain zuzen ere, Zalla, Bermeo, Plentzia, Zornotza, Ermua, Elgoibar, Legazpi, Zumarraga, Beasain, Oreteta, Hernani eta Irun. Honek sor ditzakeen arazo guztiak».

Larrialdi Zerbitzueta egoeraren irtenbidea, langileek pairatzen dituzten arazo larrien negoziaketaren bitartez bakarrik lor daitezkeela jakin erazi zuen LAB sindikatuak.

Euskal Herriko errepideen egoerak hobera egin du

A.O. / DONOSTIA

Eguraldiak oso goibel segitzen duen arren, hobera egin du Euskal Herriko errepideetako egoerak. Atzo goizean egoera nahiko larria zen errepideetan, baina, orduak aurrera egin ahal hobetu egin zen. Araban Herrera eta Opakuako mendateak itxita zeuden kamioientzat, eta autoentzat beharrezkoa zen kateak ezartzea.

Bizkaian, berriz, lubizien ondorioz, arratsaldean itxita zegoen Orozkotik Arteara doan errepidea, eta Lekeitiotik Ondarroara doana ere bai. Azken honek hilebete darama itxirik.

Gipuzkoari dagokionez, goiz partean itxita zeuden lubizien ondorioz, Ezkio, Arriaran, Zaldibiatik Larraitza eta Baliarrienera doazen herri errepideak. Arratsaldean garbi geratu ziren errepideak, baina, Zumarratik Azkoitiarako errepidean karril

bakarra zegoen irekita arratsaldean, eta Orendaindik Abaltzisketa bitartean autoek kontu handiz ibili behar zuten. Atzo goizaldean, bestalde, Bergara eta Andoaingo zenbait apzi urez bete ziren Deba eta Oria ibaiak gainzeka egin zutelako.

Nafarroan aldez, Mezquiriz eta Ibañetako N-1eko mendateetan autoek kateak behar zituzten eta itxita zeuden kamioientzat. Be-late itxita zegoen auto guztientzat, eta herri errepideetan itxita zeuden Izabatik Frantziara doana. Laza, Urbasa eta Aralarako mendateak itxita zeuden kamioientzat eta autoek derrigorrezkoak zituzten kateak. Uholdeengatik, berriz, Tafalla-Miranda-Lerin errepidea zegoen itxita hamahirugarren kilometrotik aurrera. Oro har, bai Ipar Euskal Herriko bai Hegoaldeko errepideetan kontu handiz ibiltzea gomendatzen zen.

Ibaietan ur mordo dago euriteen ondoren.

JOXAN GOYA

Itsasoa: Arrain zopa ala arrain kultur gunea?

Itsasoa salbatzeko elkarlanaren bideratzeko nahia argi agertu da

Ihardunaldiek Donibane Lohizunen izan dezakete segidarik maiatzean

Atzo bukatu ziren Miarritzeko Bellevue Casinoan hiru egun iraun duten ihardunaldiak, itsasoaren poluzioak, honen aurkako neurriak eta bertatik jalgi elikadura edo industrigaien aipamenekin. Denek baikorki baloratu dituzten ihardunaldiak, datorren maiatzean Donibane Lohizunen jarraipena izango dute.

L. ETXEZAHARRETA / MIARRITZE

Bost sail nagusiren inguruan eratu ziren Miarritzeko ihardunaldiak: jaurtiketen izatea eta beraiei buruzko araudiak, itsasertzetako garbitasuna, itsasoa zabortege bilakatzea, hidrokarburoek eragindako poluzioa eta itsasoetatik datozen elikadura ahalbideak edo industrigaiak. Hautetsi, administrazio, elkarte, zientzilari edo industriari ordezkariek hartu dute parte, etengabeko interesa sortu duen ekitaldian.

Andre Mirtin, Parentis, Landetako hautetsia eta Akitania Erregioko Kontseiluko partaideak, egun hauen antolatzaile bezala bere baikortasuna agertu zuen atzo. Europar edo nazioarteko araudien bideratzeko erregioek daukaten garrantzia azpimarratu nahi izan du. Eztabaida go-goak baztertu behar direla eta bereziki hautetsiak «ez direla nola nahika akusatu behar» agertu zuen.

Eusko Jaurlaritzaren ordezkarierorria zen Tomas Epalza Solano. Hego Euskal Herriko zabortegeak poluzioaren ardura izateaz maiz akusatu direla eta zera zioen, «duela hamar urte egia zitekeen baina orain arazoa gainditua da». Ia erran den bezala Ihardunaldian, gogora ekarri

Tomas Epalza, Jaurlaritzaren ordezkariera Miarritzen.

zuen Akitaniako hondartza zikinen ardura Asturiasekoa ere badela, itsas korrante batzuegatik. Kantauri Itsasotik dabilzan ontzi batzuk poluzio mota baten arduradun direla ere erran du. «Itsasoan metatu den zaborragatik oraindik hamar bat urtez ondorio kaltegarriak jasanen dira» iragarri du. Diru kontuari dagokionez azken bost urteetan inbertsio handiak egin direla agertu du. Akitania eta EA Eren arteko kolaborazioa guziz baikorki baloratu du, erakutsiz AREDRA eta ANRED hondakinen tratamendurako agentziekilako harremanak oso onak direla. Poluzioari dagokionez, airearena kontutan hartu behar dela azpimarratu du.

Ekologia

Atxatxikiko harrobiak gaur «lan» egin dezakeela iragarri du UABk

BILBO

Erauzketa baimena bihar bukatzen zaion Atxatxiki harrobiko enpresa esplotatzaileak gaur bertan «maila handiko erauzketa» bat egin dezakeela iragarri dute Urkiolaren Aldeko Batzordeko (UAB) kideek.

Posibilitate honen aurrean, UABko partaideek ez dute alde batera baztertu Atxatxikiko harrobiaren inguruetan ekintza baketuak burutzea. Ekintza hauen xedea, erauzketa burutzeko beharrezkoak diren lehergailuen garraioa oztopatzea litzateke, Batzordeko iturriek jakinerazi dutenez.

UABko kideen arabera, «gaurko erauzketaren helburua harria pilatzea da aktibitate industrial ahalik eta gehien luzatzeko asmoz. Egoera berdinean dago egun Atxarteko harrobia, honek Abadinoko udalarekin zeukan errentamendu kontratua bukatua egon arren, zain dago Foru Aldundiak deituriko ideien lehiaketak erauzketekin jarraitzeko baimena eman diezaiola».

Iturri berberen arabera, «UABk, Herri Batasuna edo PPK bezala, behin eta berriz, salatu ditu harrobiaren auzian eman diren ekintza eta akordio ilegalak eta

esku zabaltasuna. Penagarria iruditzen zaigu UABk epaitegitan aurkeztu izan dituen salaketak, gure aurkako neurriek izan duten azkartasun bera ez izatea».

IGANDEAN ATXARTEKO MARTXA

Bizkaiko mendi Elkarte zenbaitzuk, bestalde, datorren igandean Atxartera joateko deia egin dute. Igandeko ateraldiaren helburua Atxarte zein Atxatxikiko harrobiaren behin betiko itxiera eskatzea da.

«Mendiarekin zerikusirik daukagun guztiok igandean Atxartera joan behar dugu, helburu amankomun bat defendatzeko, Urkiolako Parke Naturala. Parke honetan harrobiak ez dute tokirik, arrantza eta ehiza debekatuak behar dute, telebista errepetidore eta tentsio altuko kablerik gabekoa behar du lurralde babestua ere» adierazi zuen UABko ordezkariek batek.

Igandeko deialdiak garrantzia berezia duela diote UABko kideek. «Ekitaldi hau une erabat kritikoa suertatzen da, Atxarte hondatzen ari diren harrobiaren erauzketa baimena bukatzeaz dagoen hain zuzen ere. Bitartean, Urkiolako Parke Naturala zaintzen dutela dioten erakunde publikoek ez dute ezer egiten».

Gasteizen hil zen 1991ko azaroaren 21ean 36 urte zeuzkala

Goian Bego

Haren emaztea, Kontxi Sarriugarte; semeak, Txomin eta Iñaki; ama, Begoña Alberdi (Jesus Onandiaren alarguna); aita-amaginarrebak, Pedro Sarriugarte eta Lidia Ansuategi; anai-arrebak, Itziar, Miren, Jose Ramon, Josefina, Jon eta Maria Eugenia; ezkon-anai-arrebak, Juanjo Aurteneche, Javier Campo, Eli Garate, Jesus Mari Sarriugarte eta Merche Hueso, Ana Sarriugarte eta Juan Cruz Arizmendiarría; ilobak, osaba-izebak, lehengusu eta gainerako ahaideak.

Haren arimaren alde otoitz bat eskatzen dizute. Hiletak GASTEIZEN: GAUR OSTIRALA, arratsaldeko ZAZPI T'ERDIETAN, PILAR-reko ANDRA MARIAREN parroki elizan.

Hiletak DURANGON: BIHAR LARUNBATA, eguerdiko HAMABIETAN, Uribarriko ANDRA MARIAREN parroki elizan.

GASTEIZ, 1991ko azaroak 22 Zuzenbidea: Mendizabala, 158.

**JAVIER JESUS
ONANDIA
ALBERDI**

Jauna

ARGIA

EGUNA 91

AZAROAK 24

Babes publikoko 166 etxebizitza adjudikatzen epea zabalik Gasteizen

L.K.G. / GASTEIZ

Promozio publikoaren barne, babes ofizialeko 166 etxebizitzarako adjudikazio epea ireki du Eusko Jaurlaritzak, atzo Hirigintza eta Etxebizitza Sailak aditza eman zuenez. Gasteizko Ariznabarra eta Lakua auzoetan kokaturik izango dira etxebizitza horiek.

Prezioak 2,7 milioi pezetatik zazpi milioi pezetara (350.000 libera) doaz eta ordainketak hogeitabost urtealditan egin beharko dituzte, urteko % 5eko interesarekin.

Etxebizitzaren jabetasuna Gasteizko Udalari itzuliko zaio, Administrazioaren aldeko zorubeen eskubi-

dea eratu eta hirurogeitamabost urte igaro ondoren. Etxebizitza guztietako sei prozedura orokorretik atera du Jose Antonio Maturana sailburuak Eusko Jaurlaritzaren agindu baten arabera, «gera zibilean hemendik alde egin behar izan zuten pertsonak itzuli ahal izateko eta gaur egun jasotzen dituzten baliabide ekonomiko urriek eraginda bueltatu ezinik ari den jendea».

Gainera, elbarrituentzako lau eta familia txikiarentzako hogeitalau etxebizitza eskainiko ditu Eusko Jaurlaritzako Sailak.

Agindua aste honetan argitaratuko dute, eta egun horretatik aurrera, eskaerak aurkezteko hamabost eguneko epea izango da.

UEUren Donostiako VII ihardunaldiak

Jokin Apalategi

«Kolektibo naturalen erreferentzia gora joango da akta bakarrarekin»

‘Herritar-Hiritar binomioa akta bakarreko European’ izeneko gaia izan zen atzoko hitzaldiaren ardatza. Jokin Apalategi soziologoak European eraikitzen ari den egitura eredu berria aztertu zuen Donostian.

J.M. PASTOR

EGUNKARIA.— Hiritartasunaz mintzatu zara hitzaldian. Non eta nola sortu zen kontzeptu hau?

JOKIN APALATEGI.— Ideia Grezia zaharretik dator. Grekoek oso ideia garbiak zituzten horri buruz eta gaur egun beraieen arrazoibideei jarraitzen diegu oraindik. Hiritar izateak zera esan nahi zuen: eskubide kolektibo batzuk badaudela eta eskubide horien subjektua hiria dela, hiria lehengoko esanahi horretan, hau da, errepublika, estatua. Beraz gaur hiritar esateak esan nahi du norbaiten eskubide horiek erreferentzia batek mugatzen dituela eta erreferentzia hori bera bizi deneko estatua da. Hiritartasunaren kontzeptu modernoak ordutik dator eta Iraultza Frantsesaren ondorioz heldu da. Frantziak hiritartasun karta eman zuen, zure eskubide karta dena. Karta hori emateko nazionalitatea aipatu zen muga bezala, baina nazionalitatea kasu honetan ez dator naziotik, estatutik baizik, nazionalitatea hiritartasunari lotzen diote. Horrek esan nahi du nik Frantziaren eskubideak baldin baditut, Frantziatik ateratzean nere kartak ez dituela eskubide horiek bilatzen beste inon. Nere hiritartasuna mugatua dago eta beste nazionalitate bateko herrian klausula berezi batean sartzen naiz atzerritar bezala. Nere sorrerako estatuaren karta baliorik gabe geratzen da eta hartu nauen horrek baldintza bereziak jarriko dizkit. Horrekin funtzionatzen ari gara berrehun urte honetan ia estatu nazio guztietan.

EGUNKARIA.— Europa batuan akta bakarra jarri nahi dute. Horrek arazoak sortuko ditu orain indarrean dagoen nazionalitate kontzeptuarekin.

APALATEGI.— Bai. Akta komun bat egiten ari da, eskubide batzuk emango dituen. Kontua zera da: nori, zein kolektibori emango dizkio eskubide horiek? Bistan da: akta sinatzen duten estatuetak hiritarrei. Baina hiritar hauek beraieen estatuak eman dien nazionalitatea daukate. Akta bakar eta komun hori egiten denean, non geldituko da estatuaren beste nazionalitatea? Hemen dago problema, zein estatuk aldi berean bere nazionalitatea gorde nahi du. Arazo gordina da hau, estatuaren eskubide karta eta Europarene elkarren kontrako borrokan egongo direlako.

EGUNKARIA.— Zer gertatuko da orduan Euskal Herria bezalako estatu edo hiritartasunik gabeko nazioekin?

C. VILLAGRAN

C. VILLAGRAN

APALATEGI.— Karta bakarra jarri gero, eta estatuak ipintzen ari diren trabak muga gainditzera joaten bada, herrien erreferentzia gora joango da. Kolektiboak, herriak, existitzen dira, soziologikoki hor daude, eta horien izaera birplanteatu egingo da. Estatuak ez du beste kolektiborik onartzen, estatua bait da kolektibo bakarra baina estatuaren kolektiboa desegiten bada bestela gertatuko da. Kolektibo natural horiek jokoan sartuko dira. Hemen gatazka handia dago, gu bezalako herrientzat aterabide kurioa dago. Ez dut esan nahi emana dagoenik, estatuaren eragozpena bait dago. Batetik, Europa egin nahi dute politikoki, baina honen ondorioak aztertzen hasten direnean entitate politikoa deuseztatu egin behar dela ohartzen dira.

SOSLAIA

Soziologiaren apal zabalean

Berrogeitazortzi urte ditu Apalategik. Bizitza erdia—24 urte—Hegoaldean eman du ataundar honek eta beste erdia Ipar Euskal Herrian. Soziologian doktorea, irakasle titularra dugu Zorroagako fakultatean. Joseba Jakarekin batera Zabal liburudenda sortu zuen Baionan eta bertan geratu zen. «Bera haruntza joan zen, eta nik egin genuen ekipoarekin jarraitzen dut egunero laguntza ematen eta denbora dudanean hemen aparkatzen».

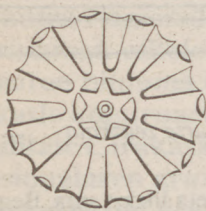
**JESUS MARI
ANDONEGI
EIZAGIRRE
"POLIO"**

**AITTA-AITTONA
EZ ADIORIK.
BETIRARTE!!!**

Zure familiak

Elizkizunak Eliz parrokiaren izango dira arratsaldeko 7etan.

Mutriku, 1991ko azaroaren 22an

**JABI
ONANDIA
ALBERDI**

**Eskola Kontseiluko eta Guraso
Taldekide izana**

*Sáminak ere agian badu
zenbateko ta neurria;
halere hitzez ezin azaldu
zoritxarraren gorria.
Ez da ez arin osatzekoa
egin diguzun zauria.
Onenak aurrez joan beharra:
lege gorrotagarria!*

DURANAKO IKASBIDEA IKASTOLAKO
IKASLE, IRAKASLE, LANGLEI ETA GURASOAK

**JABI
ONANDIA
ALBERDI**

*Ez nau izutzen negu hurbilak
Uda betezko beroan
Dakidalako irauten duela
Orainak ere geroan*

ADURTZA IKASTOLA

TXALAPARTA
Gure liburuak

78 Postakutxa
TAFALLA (Nafarroa) Tel. (948- 70 32 77)

INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA
INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA
INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA INFORMATIKA

Larrasket: «Datu-base tradizionala eta sistema elkarreragilea ditugu»

Ahuzki proiektuak Zuberoako kantu tradizionalen bilketa dauka helburutzat. Horren berri emateko Baionako IUTen lan

egiten duen Jean Michael Larrasket eta 'Xiberoko Botzako' Marcel Bedaxagarrekin mintzatu gara.

□ **O. Karrera/O. Elorrieta**

EGUNKARIA.— Proiektu hori aurrrera eramateko aurreneko pausua kantuen bilketa izanen da, ezta?

J.M. LARRASKET.— Bai, jadanik Mauleko Sü Azia izeneko elkarte kulturalak hasia du bilketa, horiek biltzen dituzte karrierrak, kantuak... edo magnetofoiarekin dokumentu grabatuak badira, koimentario desberdinak autoreei buruz, egunkari bateko artikulua, e.a... Horretaz arduratzen direnak ez dira linguistak, ezta musikologoak ere, jende arrunta da. Hori egiten duena Marcel Bedaxagar da, kultur mailan sentsibiltate handiko gizona, kantu tradizionalen asko dakiena.

EGUNKARIA.— Jendearekin harremanetan jartzeko bidea, zein da?

LARRASKET.— Zuberoa oso ttikia da, 14.000 pertsona, kantatzeko gai direnak 300 eta 400 jende; eta horiek agertzen dira honelako topaketetan.

EGUNKARIA.— Ikuspuntu informatikotik, gauzak ez dira hain errazak izan...

LARRASKET.— Hasieran jendeak ez zekien zer zen sistema multimedia, eta ondorioz pentsatu genuen: eginen duguna da maketa edo prototipo bat non agertuko diren objektuak eta zer nolako gauzak erakutsi edo bilu ahal diren horrelako makina batean.

Egiazko sistema zer izanen den definitzeko dago. Galdera batzuk badaude, hala nola, Zuberoan biltzen den guztia sartuko dugun ala ez. Zer nolako erabilera egingen den, publikoak zer nolako gauzak nahi dituen egin sistema horiekin. Ia egonen den horrelako erabilera informatikoa, esate baterako SAL lengoaiak galderak egin listak lortzeko ala gehiago izanen den sistema guztiz elkarre-
ragilea non pertsona bat aurrean dagoenean, hortan dabil, argazki batek kantu batera, kanta batetik partitura batera.

Orduan bi jarrera dira alde batetik datu-base tradizionala eta bestetik sistema elkarreragilea. Agian biak egingen ditugu, momentuz erabakitze dago.

EGUNKARIA.— Oinarri informatikoa, proiektu hori burutzeko?

LARRASKET.— Goi mailako MACINTOSH, QUADRA 700 eta 900 izenekoak, eta beste sistema bat da, NEXT makina multimedia; eta honetan integraturik daude erraztasun

gehiagorekin, zuzenean sistemaren bidez maneiatzen duzu, bai argazkiak, soinuak, baita bideoak ere; besteetan txartel bereziak behar dira.

EGUNKARIA.— Lan honetan, parte hartzen dutenak?

LARRASKET.— Momentuan IUTen bi langileak ari dira lanean. Badago

□ **Bedaxagarre:** «Lehen naturalki kantatzen zen, baina, orain transmisioa hautsi egin da»

Larrasket: «Galdera batzuk daude: il Zuberoan biltzen den guztia sartuko dugu ala ez? Zer nolako erabilketa egingen?» □

zuzendari zientifiko bat, eta, irakasle batzuk interesatuak gaude ere. Beste aldetik enpresak eta elkarte kultural bat —SÜAZIA— sartuta daude.

EGUNKARIA.— Noiz hasi zineten AHÜZKIREn inguruan lan egiten?

LARRASKET.— Den dena hartzen bada, bai gaiaren definizioan bai bilkura jakiteko jendeak zer nahi zuen,

bai inkestak; gutxi gorabehera duela urtebete.

EGUNKARIA.— Zergatik aukeratu zenituzten Zuberoako Kantu tradizionalak?

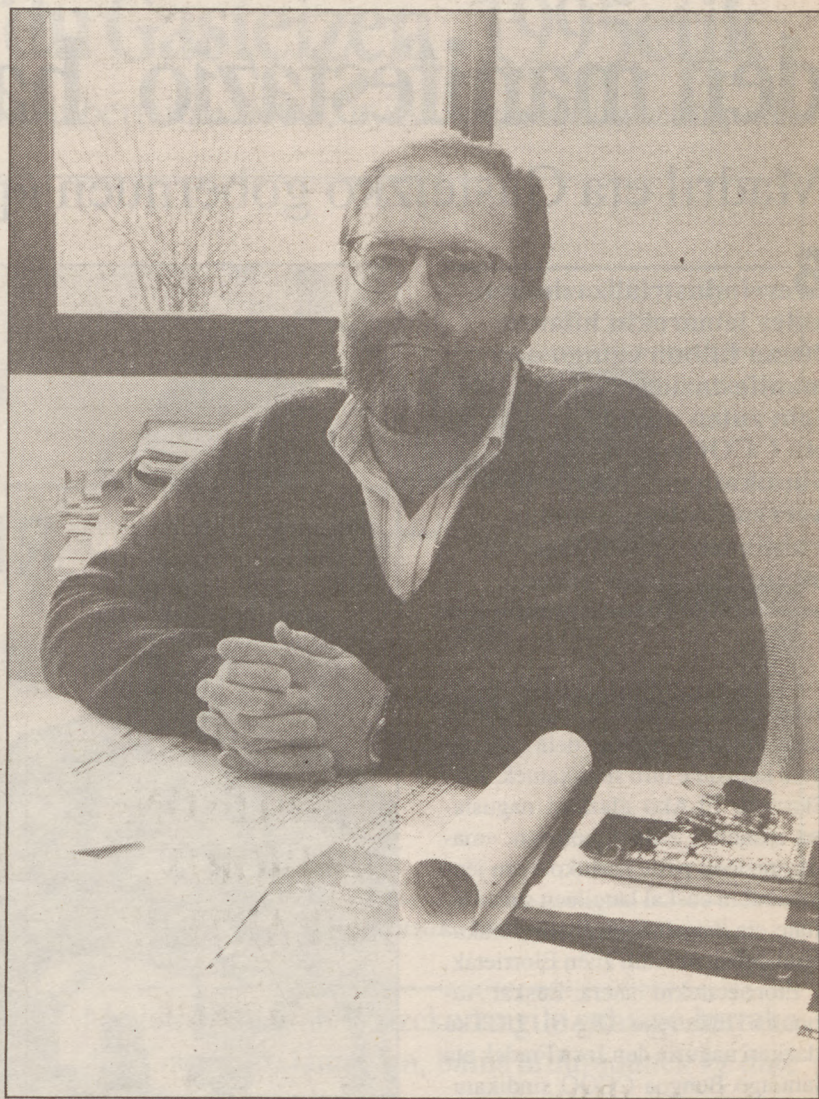
MARCEL BEDAXAGAR.— Kantatzeko modu berezi bat dago Zuberoan eta zuberotarrek ez dutela kantatzen gehiago; ez baitakite kantatzen eta kantatzen dutenek Benito Lertxundi bezala kantatzen dute kitarra batekin... ez da hain molde aberatsa. Adin bateko kantariak ez du musika beharrik, zeren beraiek egiten dute musika, kantatzen. Jean Michael Bedaxagaren anaiak pentsatu zuen hori ez zela galtzen utzi behar, eta horrelako kantariak hor behar zirela grabatu. Holaxe hasi ginen lanean, kantari zaharrak ikustera joan eta grabatu egiten ditugu; lehenago eginak izan diren grabaketak ere biltzen ditugu.

EGUNKARIA.— Etorkizunean, nori zuzenduta dago, nortzuk erabiliko dute?

BEDAXAGAR.— Kantu zahar horiek bildu egin nahi ditugu guk, horretarako, berriz, lehenik eskoletan egin behar da lan, haurrei kantatzeko molde hori ezagutarazteko; eta gero gazteek ikas dezaten herrietako taldeekin. Lehen era naturalean kantatzen zen baina orain transmisioa hautsi egin da.

EGUNKARIA.— Proiektu honetan, zeintzuk izan dira laguntzak?

BEDAXAGAR.— Dirua jaso ahal izan dugu Frantses Kultura Ministrari-tzatik, hemengo kontseilu nagusitik, Aquitania eta Euskadiren arteko hitzarmenetik. Orain arte egin dugun lana ordaintzeko lortu dugu, baina,

Jean Michel Larrasket.

L.E.

gerorago ere beharko dugu eta ez dakigu nondik lortu.

EGUNKARIA.— Orain arte egindako lana dexente da, ezta?

BEDAXAGAR.— Zuberotarren kantatzeko moldean bildu ditugunak berrehun bat izanen dira; baina, kopurua gehituz doa apurka. Momentu honetan Mauleko Auzetxe-ohian entzun ahal dira grabaturik diren kanta eta ikusi ahal dira argazkiak, testuak, karrierrak... katalogo bat bezala.

EGUNKARIA.— Oraindik, entzun ahal izaten dira abesti horiek?

BEDAXAGAR.— Zaharrek bai, gazteek ez dakite, hasi dira eta lehen hitzak ematen dituzte, soilik. Lehen naturalki egiten zen tabernan, elizan, etxean,..., transmisioa hautsi egin da.

Sistema multimedia

Multimedia motako sistema informatiko bat datuez gain, ahotsa, soinua eta irudiak ere gordetzeko gai da. Sistema bakar batean mota desberdinetako informazioa integraturik daukagu.

Ahuzki proiektuak kantuen autoreak, karrierrak (kuadernoak), abestien hitzak, interpretazioak —soinua—, partiturak eta argazkiak biltzen ditu sistema multimedia batean. Hurrengo pausua irudi animatuak, hau da, bideoa sartzea izanen da.

Hitz gutxitan, sistema multimedia batean, itxuraz ordenadore pertsonal tamainakoa, inolako eragozpenik gabe ahotsa, irudia eta testua nahastuta edukiko dugu, geroago nahi dugun eran erabiltzeko.

Cebanc

Usandizaga, 15
Tfna.: 28.77.77 Faxa: 28.70.30
20002 DONOSTIA

EUSKALDUNON EGUNKARIAKO IRAKURLEEI
20 URTEZ PROFESIOALEN HEZIKETAN (STOP) ENPRESEI
ZUZENDUTAKO FORMAZIO LERRO BERRIA (STOP) INSTA-
LAZIO MODERNOAK (STOP) MS-DOS INGURUNEAK, SARE
LOKALAK, IBM, AS-400, MACINTOSH... (STOP) PUNTA
PUNTA TEKNOLOGIAN DIARDUGU. AGURRAK. CEBANC

BULEGO ORDUTEGI IRAUNKORRA: 08.30 - 20.30

ERNE!
IRAGARKI HAU
ERAKUTSITA
%12
MERKEAGO EROSI
AHAL IZANGO DUZU
HORRELAKO
ORDENAGAILUA.
-ORDAINTZEKO
ERRAZTASUNAK-

AMSTRAD

- PROZESAGAILUA 80286 / 16 MHz.
- ABIADURA 80386 / 20MHz.
- DISKO GOGORRA 40 Mb.
- IKUSBEIRA VGA
- Tarjeta grafikoa

ESKOLARAKO PREZIO BEREZIAK

TELECOMPUTER Tfna.: 27 92 30
IPARRAGIRRE, 20.B DONOSTIA

OFIMEC

OFIMATIKA - EKI-PAMENDUA

Bulegoetarako behar duzun guztia

TOSHIBA ♦ MANNESMANN TALLY ♦ BROTYER

SANYO ♦ BULL ♦ STARen BANATZAILEAK

Euskal sindikatuek 30ean Bilbon izango den manifestazio handira deitu dute

Madril eta Gasteizko gobernuen «pasibitatea» salatu dute sindikatuek

Berrindustrializazioaren alde» lemarekin hilaren 30ean Bilbon egingo den manifestaziorako deialdia egin zuten atzo ELA, UGT eta CCOO batera. Sindikatuek, egoeraren aurrean Administrazio Publikoen «pasibitate eta inhibizioa salatu zuten.

M.A. / BILBO

Manifestazioarekin «politika industrialaren beharra Euskadiko lehen arazo nazionala» dela azpimarratu nahi dute hiru sindikatuek, Jose Elorrieta ELAko idazkari nagusiaren esanetan. Zentzu honetan, «manifestazioan parte hartuko duen jendetzarekin euskal langileen sentsibiltate eta kezka non dagoen» erakutsiko dela gaineratu zuen Elorrietak.

Elorrietarekin batera, Euskal Autonomi Elkarte (EAE) UGTko idazkari nagusia den Josu Fradek eta Santiago Bengoa CCOO sindikatu-ko Hegoaldeko idazkari nagusiak «politika industrial aktiboa eta sindikatuen partaidetza beharra» azpimarratu zuten.

Elorrietak adierazi zuenez, oso kezagarriak dira politika industrial egiteko Madrilgo Gobernuak daukan «borondate politiko falta» eta Gasteizko Gobernuak «Madrilen jarrera desblokeatzeko erakutsi duen «kapazitate politiko falta» ere bai.

«EGOERA ZERBAIT ALDATU DA» Fradek, bere aldetik, manifestazioarekin «eskualdeko mobilizazioei amaiera arrakatsua» emango zaiela gaineratu zuen.

Josu Frade, Jose Elorrieta eta Santiago Bengoa UGT, ELA eta CCOO sindikatueta idazkari nagusiak.

UGTko idazkariaren iritziz, eskualde egin diren mobilizazioek «egoera zerbait aldatzea» lortu dute, AHVko espediente bertan behera uztea eta Madril «hasierako inhibizioa» nolabait alde batera utzi duela adibide bezala aipatu.

Dena den, «lortutakoa nahikoa ez» dela argitu zuen Fradek eta «Sidenorren plangintza edo Novanor delakoarena sindikatuen aldetik onartezinak» direla gaineratu zuen.

Hegoaldeko CCOOko idazkariak azaldu zuenez, «ez du balio enpresa pribatuekiko laguntza politika au-

rrera eramatea. Bengoaren esanetan, «ia hamar urte pasatu dira Euskal Herrian 130.000 lanposturen murrizketa ekarri zuen birmoldaketa industrialetik.

Orain ditugun arazoak berberak dira baina irtenbide berak ez du balio, desertizazio industrial ekarriko bait luke».

Hiru sindikatueta idazkariak, euskal industri sare gogorra berreskuratzeko azpiegitura arazoak konpondu beharra azpimarratu zuten. Era berean, enpresa txiki eta ertainen bideragarritasun eta konpetitibitatea

ziurtatuko duten neurri osagarriak, sektore estrategiko «helduen» aldeko apustuarekin batera aurrera eramane beha direla gaineratu zuten sindikatueta arduradunek.

Hilaren manifestazio deialdiari dagokionez, LAB sindikatuak ere «Desmantelamendu industrialaren aurka» lemapean deialdi nazionala egin du. Dena den, LABek, gainontzeko sindikatuarekin batera, 11.30etan Bilboko Jesusen Bihotzaren enparantzan hasiko du manifestazioa baina bukaera toki ezberdinean egingo dute.

AHV eta Acenorri buruzko plenoa ez egitea kritikatu du Bilboko HBk

BILBO

Herri Batasunak gogor kritikatu du Bilboko Udala Bizkaiko Labe Garaiak (AHV) eta Acenorri buruzko ezohizko plenoa ez egiteko hartu zuen erabakiagatik. «Alkateak erabateko sentsibiltate falta erakutsi du, industri deuseztapena den gai garrantzitsu honetan» adierazi zuen Koldo Celestino HBko zinegotziak.

Zinegotzi abertzalearen ustez, Bilbo Euskal Herriko hiribururik garrantzitsua izanik, bertako udalak euskal industri sarearen defentsa isladatu behar luke, «batez ere kontutuan hartzen badugu bi enpresa hauetako langile gehienak bilbotarrak direla» gehitu du Celestinok.

Bilboko udalaren sentsibiltate falta hori PSOeri egotzi dio HBk eta «udalaren benetako agintaria» dela ziurtatu du, alderdi hau izan bait zen udal osoko bilkura egiteari uko egin ziona.

Halere, HBk Acenor eta AHVko enpresa batzordeekin elkartasuna adierazi du eta abenduaren 12ko plenoan bi enpresa hauen aldeko mozioa aurkezteko asmoa agertu du, bilbotar guztiei bertara biltzeko deitzen dielarik. Halaber, Bilboko Udalaren ordezkari bat Claudio Aranzadi Espainiako Industria ministroarekin bil dadin eskatuko du alderdi abertzaleak, enpresa hauen egoerak Bilbon izango duen eragina azaltzeko eta industriarentzako irtenbideak eskatzeko.

«Industri krisiaren errudunak enpresari eta gobernuak dira»

M.A. / BILBO

ESK, EILAS, CGT, CNT eta Bizkaiko Langabetuen Asanbladek, deialdi bateratua kaleratu zuten atzo hilaren 30ean Bilbon egingo den krisi industrialaren aurkako manifestazioan parte hartzeko. Sindikatu hauen iritziz, «Madril eta Gasteizko Gobernuak, banka eta patronalarekin batera, dira euskal industria eta gizartearen hondaketaren arduradunak». Era berean, ELA, UGT eta CCOO sindikatuen jarrera salatu zuten kolektibo hauetako kideek, «manifestaziorako deialdia beren kontura egin bait dute, protesta ekin-tzak kapitalizatu nahiz». ESK-ko bozeramaleak azpimarratu zuenez, «egoera honetan mobilizazioak bateratuak behar dute izan».

Hiru sindikatu hauek aurrera daramaten politika «antisozialtza» jo zuten ESK, EILAS; CGT, CNT eta langabetuek, «lan ajusteari legitimitateko tresna hutsak bezala» jotzen dutela gaineratu.

SEKTORE PUBLIKOAREN GARRANTZIA Lau sindikatu eta langabetuen asanbladaren ustetan,

Madril eta Gasteizko gobernuek «oso aktiboki» jokatzeko dute enplegu murrizketa eta enpresen ixtean. Sektore publikoak enplegua sortu eta mantendu beharrean, «funtzio marginala eta laguntza modukoa» betetzen duela gaineratu zuten. Zentzu honetan, Madril eta Gasteizko gobernuek, bankak eta enpresariak «berreskurapen politika» indarrean jarri behar dutela pentsatzen dute sindikatu hauetan, «sektore publikoaren parte hartze zuzenarekin».

Sindikatu hauetako kideek enpresa txiki eta ertainen egoeraren larritasuna azpimarratu zuten, «langile kaleratuen etengabeko tantana» ematen dela eta «isilpeko birmoldapen jarraian» daudela adieraziz. Aurrerago azaldu zuten, sektore honetako enpresariak «askatasun osoz kontratatzen eta kaleratzen dituzte langileak».

EAK berrindustrializazio egitasmoak eta konpetentziak eskatu dizkio Madrili

F.I. / GASTEIZ

EAEko krisi ekonomikoa gainditzeko berindustrializazio planak eta oraindik Madrilen esku dauden konpetentziak bertara aldatzea ezinbestekoak dira, besteak beste, krisiari irtenbide bat bilatzeko, EAren iritziz. Carlos Garaikoetxea EAKo lehendakariak, bere alderdiko ekonomia alorreko gizonak egin duten txostena aurkeztu zuen atzo. Bertan hamabi puntu azaltzen dira krisiari aurre egiteko.

Neurri horien artean Madrili ikerketa eta INEMeko transferentziak exigitu behar zaizkiola esan zuten Garaikoetxeak eta Jesus Larrañaga txostena prestatu zuenetako batek. Transferentziekin batera, Madril eta Gasteizek berrindustrializazio planak batera egin behar dituztela azpimarratu zuten. «Saguntan egin zen baina hemen ez» salatu zuten EAKoek.

EAEko teknologia pasa den men-

Madrili transferentziak exigitzeko eskatu zuen Garaikoetxeak.

OIALDE

dekua dela esan zuen Larrañagak, harrez geroztik ez dela ezer berritu arlo honetan, eta ondorioz «nahiz eta ekimen guztiak egin» industria mota horiek desagertu egingo direla «nahitaez». Teknologiaren atzerapenak ez du arlo horretan trebatzeko aukerarik eskaintzen, eta «hemengo

adituak» beste leku batzuetara alde egin beharrean daudela salatu zuen. Larrañagak enpresa gizon gehiago behar direla ziurtatu zuen, Administrazioak ez duela «bereiz» arazoa konpontzen eta sindikatuen erantzukizuna aipatu zuen krisia gainditzeko.

ELA, LAB, UGT eta CCOOk Acenorreko ESKren jarrera salatu zuten atzo

BILBO

ELA, LAB, UGT eta CCOO sindikatuen iritziz, Acenorreko langileentzat «kaltegarria» izan da ESK-k pasa den asteazkenean Gasteizko lantegian defendatu zuen jarrera. Egun horretan, lau sindikatuak deituta, Larrondo, Basauri, Hernani eta Laudioko lantegietan egun erdiko greba egin zuten langileek. Gasteizen, berriz, «ESKren jarrerak» grebarik ez egitea eragin zuen, lau sindikatu nagusien esanetan.

Era berean, hasieran aipaturiko lau sindikatuak metal federazioek atzo Acenorren egoera aztertzeke Bilbon egin zuten bileran, «oso positibotzat» jo zituzten egindako mobilizazioak.

Federazio hauetako partaideen esanetan, «harri duraz hartu genuen ESKren jokaera» eta sindikatuak «zuzendaritzaren jokoa segi» zuela gaineratu zuten ELA, LAB, UGT eta CCOOk kideek.

Beren ustetan, ESKren jarrerak «langileei nomina kobratzea bakarrik interesatzen zaiela eta Sidenorren plangintzak ez dituela arduratzen» pentsatzea eragiten du.

Lau sindikatuak argi utzi nahi izan zuten mobilizazio ekintza guztiak «Acenorren lantegi guztietako langile oro defendatzera» zuzendu direla, «Sidenorreko zuzendaritzaren estrategiak denon lan egonkortasuna arriskuan jartzen duela ulertuz».

**ASTEAZKENEAN
24 ORDUKO
GREBA**

Lau sindikatuak iturriek aditzera eman zuten, datorren asteazkeneko hogeita lau orduko greba deialdia mantentzen dute, goizeko 11etan Bilbon egingo duten manifestaziokoarekin batera.

Sindikatuon iritziz «baturik bagaude bakarrik lortuko dugu enpresa eta Madrilan planak ekiditea».

Mercedes Benzek ibilgailu berria fabrikatuko du Gasteizen 1995etik

Bertan egingo den hasierako inbertsioa 25.000 milioi pezetakoa izango da

Mercedes Benz konpainia alemanak kotxe-furgoneta motako ibilgailu berri bat fabrikatuko du Gasteizen duen lantegian 1995etik aurrera. Lehenbiziko urtean 30.000 eta 35.000 ibilgailu bitarteko produkzioa espero dute konpainiako arduradunek eta, horretarako, 25.000 milioi pezeta gutxienez inbertituko dute Gasteizko lantegian.

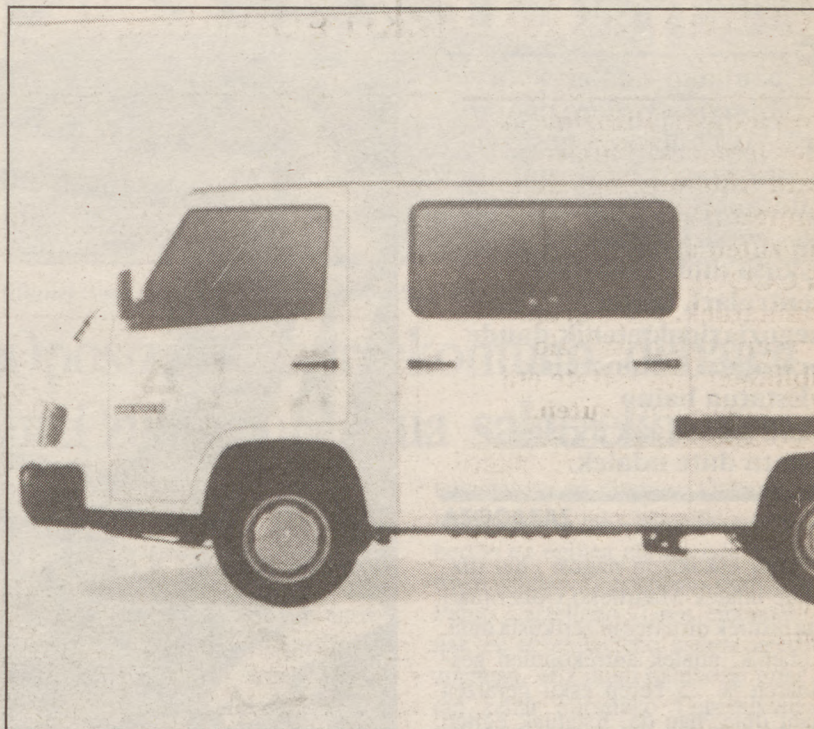
GASTEIZ

Mercedes Benz konpainiako arduradun zenbait izan ziren atzo Gasteizen, bertako lantegian fabrikatutako MB motako furgonetaren 100.000. alearen aurkezpen ekitaldian. Mercedeseko arduradunek iragarri zuten, konpainia honek irabaziak izango ditu aurten laugarren urtez. Mozkin hauen zenbatekoa esan ez bazuten ere, iaz baino txikiagoak izango direla aitortu zuten.

Ibilgailu mota berria dela eta, furgoneta baino kotxearen antza handiagoa izango duela esan zuten eta beste konpainiek egiten dituzten antzeko ibilgailuekin lehiatuko duela, Wolkswagenei 'Caravelle' eta Renaulten 'Space', besteak beste. Automobil berriak «goi mailako ekipamendua eta hiru milioi pezetatik gorako prezioa» izango duela ziurtatu zuten arduradunek.

Konpainiako zuzendariak ez zuten zehaztu zenbat milioitako inbertsioa egingo duten Gasteizen ibilgailu berriaren fabrikaziorako. Hala ere, 400 milioi marko (25.000 milioi pezeta edo 1.250 milioi libera) izan daitezke Mercedes Benzek egingo duen hasierako inbertsioa.

Oraingoz maketa bat besterik ez den ibilgailu honen teknologi garapenak beste 12.000 milioi pezeta balioko izango du, baina hau Alemaniako egingo da osorik. Beraz, Gasteizen

Honetako 100.000 ibilgailu egin ditu Gasteizko Mercedes Benz lantegiak.

✓ **Modelo berria fabrikatzeko langile gehiago hartuko dira Gasteizko lantegian, baina arduradunek ez dute zehaztu zenbat izango diren.**

egingo den inbertsioa lantegia zabaldu eta modernizatzeko erabiliko da, ibilgailu berria fabrikatzeko.

PRODUKZIO GEHIKUNTZA GARRANTZITSUA Hasierako inbertsioa aipaturiko 25.000 milioikoa izango bada ere, konpainiak fabrikatu nahi duen ibilgailu kopuruaren arabera izango da azkenean. Zuzendaritzak hasierako urtean —1995ean— 30.000 edo 35.000 ibilgailu ekoiztu nahi lituzke, gerora urtean 60.000 produzitzera iristeko.

Mercedes Benzek gaur egun 27.500 ibilgailu fabrikatzen ditu urtean Gasteizen. Horretan 1.060 langilek dihardute zuzenean eta beste 400 langile ez zuzenak dira. Langi-

legoa gehitzeko, datorren urterako hirugarren lan txanda sortzea aurrikusita dago gasteiztar lantegian, urtean 29.000 alera iristeko.

Modelo berria fabrikatzeko langile gehiago hartuko dira lantegian, baina arduradunek ez zuten zehaztu atzo zenbat izango diren. Hau ere fabrikatuko den ibilgailu kopuruaren arabera izango da.

Gasteizko gaur egungo furgoneta produkzio osotik, 7.000 ibilgailu Espainian saltzen dira eta gainontzeko 20.000 Europara zuzentzen dira, horietatik 14.000 Alemaniara. Lehengo Ekialde Alemaniak bereganatzen dituzten urteotan Gasteizko produkzio gehikuntza guztiak. Lantegi honetan, 1953an sortu zenetik, guztira 381.770 ibilgailu produzitu dira.

EAK Bilborako inbertsio plana egiteko akordioa eskatu du

BILBO

Jasone Iraragorri Eusko Alkartasunak Bilboko Udalean duen bozeramaleak Bilborako inbertsio plangintza bat diseinatzeko erakunde eta alderdien arteko pakto handi bat aldarrikatu zuen atzo.

Bilboko Udalak dituen zorren aurrean finantz saneamendua ezinbestekoa dela esan zuen Iraragorri. Halaber, erakunde honen gastua murriztu behar dela ziurtatu zuen, «alderdiaren soldatik hasita, Estatu osoan gehien kobratzen duena bait da, zinegotziena eta baita aholkulari eta konfidantzazko kargudunena ere.»

PSOE eta EAJ alderdiek osatzen duten udal gobernuak kritikatu zuen EAK, «aurreko legegintza diru xahuketa onetsi bait zuten eta orain, da-

Jasone Iraragorri.

tozen lau urtetarako inbertsiorik ez dela izango esaten digute, inolako erantzukizun politikorik hartu gabe».

Emakume nekazariak ere sartu dira esnearen prezioaren borrokan

A.S./BAIONA

Ehun eta hogeitamar bat emakume nekazari elkartu ziren asteazken arratsaldean Arberatzen (Nafarroa Beherea) ULPAC deitutako esnetegiko zuzendari ordeari beren hasierako adierazteko ardi esnearen prezioaren behera egiteagatik. Alabaina, Michel Ephère ez zuten etxean aurkitu eta bere baserriko esnebiltegi batean pintada batzuk egin ondoren emakume laborariak etxeratu egin ziren.

Oroitaraz daitekeenez, ULPAC esne kooperatibako zuzendaritzak esne pintarentzat 5,80 libera (105 pezeta) bakarrik eman dezake eta esnezaleek, aldiz, gutxienez 6,20 libera (112 pezeta) eskatzen dute. Beren

hasierako agertzeke, Lekuineko Boncolac lantokia okupatu zuten azaroaren 6tik 11 arte, baina esnearen prezioaren gora egiterik lortu gabe uztera behartuak izan ziren.

Joan zen asteazkenean 200 bat artzain bildu ziren berriro Lekuine baina ez ziren aldi honetan lantokian sartu. Hala ere, elgarretaratze horretan erabaki zuten ULPACeko zuzendaritzak eskeintzen dieten prezioa eta berek eskatzen duten salneurriaren arteko 40 zentimoko tartea faktura bidez eskatuko zutela esne kooperatibari. Esnezale hauek azpimarratu zuten, faktura honen kopuru orokorra (1.400.000 libera edo 25 milioi pezeta) ez da zama handia ULPAC kooperatibarentzat baina nekazariak aldiz ez dezakete hone-

lako bizibide murrizterik niholaz ere jasan. Lekuineko Boncolac lantokia eta Mauleko Les Chaumes esnetegien okupatzearen ondoren, nekazari esne egileek ez zuten esne pinta prezioaren goratzerik lortu baina hala ere botere publikoen eskusartzea eragin zuten. Alabaina, Pirinio Atlantiko departamentuko Kontseilu Orokorrak nekazari batzordeak aditzera eman zuenez, erakunde honek, Europako legeen arabera, ez du haizu dirulaguntza zuzenik emateko nekazariari. Egoerari aurre egiteko Kontseilu Orokorrak erabaki zituen neurri bakarrak «krisi batzorde» bat sortzea eta jatorrizko gasna marka baten eragintza kanpainaren finantzatzeko milioi bat liberaematea izan ziren.

Diru eskaera nagusi Espainiako Udalen Federazioaren biltzarrean

FEMPeke lehendakariak «autonomien zentralismoa» salatu du

Espainiako Udalerrri eta Probintzien Federazioaren (FEMP) biltzarra hasi zen atzo Zaragozan. Bertan bildutako 1.500 alkate eta zinegotziek diru gehiago eskatu diote Gobernu zentralari, baina negoziazioak etenik daude oraingoz. Autonomiak «Estatua baino zentralistagoak direla» salatu dute udalek.

ZARAGOZA

Hiru eskakizun nagusi egin dizkiote udalek Madrileko Gobernuari eta hirurek diruarekin zerikusia dute. Lehenik, udalek aurrekontuen gestioaren % 25 beren esku geratzeari nahi dute, hau da, Estatuak egiten dituen gastuetatik laurdena udalek egitea. Gaur egun, gestioaren % 13 eta % 16 artean besterik ez dute egiten. Horretaz gain, FEMPeke autonomiek gastuaren laurdena eta erdia egin dezatela proposatu dute.

Bigarren eskakizuna, Administrazio zentralak beraien ustez zordizkien 100.000 milioi pezeta (5.000 milioi libera inguru) ordaintzea da. Diru kopuru hori Udal Hazienden Legearen aplikazio zuzenetik etorri beharko litzaieke udalei, FEMPen ustez Estatuaren gastuak handitzen diren neurrian, udalen baliabideak gehitu behar direlako. Ekonomi eta Hazienda Ministeritza ez da iritzi berekoa eta 100.000 milioi pezeta emango ez dituela iragarri du. Bere irizpidearen arabera, autonomien gastua handitzen den heinean bakarrik igo behar dizkie Estatuak baliabideak udalei.

Hirugarren eta azken eskakizuna udalek duten zorraren ordaintetari dagokio. FEMPeke Administrazio zentralari egotzi dio udalen zorra, katastro berria egin ez denez, ezinezkoa dutelako zenbait zerga bildu.

Serra Aragoiko lehendakariarekin bildu zen FEMPen batzarra hasi aurretik.

✓ «Administrazio zentraletik konpetentzia bat lortzea zaila baldin bada, are gaitzagoa da autonomiek ematea» dio Bolaños FEMPeke lehendakariak.

**PSOE-REN
BITARTEKARI
LANA**

PSOE prest agertu zen atzo Abel Caballero Politika Institutuzionalako arduradunaren eskutik, Udalen Federazioa eta Ekonomi eta Hazienda Ministeritzaren arteko negoziatioetan bitartekari lana betetzeko.

Caballerok ezadostasunaren «izaera administratiboa» azpimarratu zuen eta ukatu egin zuen «arazo politikorik zegoenik».

FEMPeke lehendakari berriari dagokionez, Caballerok ukatu egin zuen PSOEko hautagaia—Fernando Vazquez A Coruña alkatea eta sozialista galiziarren idazkari nagusia—Guerraren zerbitzuan dagoenik, «Felipe Gonzalez buru duen exekutiba federalak hautatu zuelako.

Gaur egun FEMPeke lehendakaria den Tomas Rodriguez Bolañosek begi onez ikusi zuen Fernando Vazquez bere ondorengoa izatea eta salaketa gogorak jaurtiki zituen elkarre autonomikoen aurka. Valladolideko alkatearen ustez, autonomiak erabat zentralistak dira.

Bozketetan izandako irregulartasunengatik epaitu dezakete Juan Jose Laborda

MADRIL

Espainiako Auzitegi Gorenak Jose Antonio Laborda Senatuko lehendakaria eta hiru senadore epaitu ditzake, bozketa batean izandako irregulartasunak direla medio. Epaiaketa posible baten lehen urratsa atzo eman zuen Auzitegi Gorenak, Senatuari Laborda eta beste hiruen senadore izaeraren agiria eskatzean.

Partikularrek salatutako ustezko irregulartasunak maiatzaren izan ziren, PFEZaren (Pertsona Fisikoen gaineko Errenta Zerga) lege proiektua bozkatzen ari zen egunean. Pleno horretan, kazetari eta argazkilariek ikusi ahal izan zuten, zenbait senadorek bertan ez zeuden besteen ordezkari eman zuela botoa. Argazkiek argi erakusten dutenez, Joaquin Jesus Galan (PSOE) oinaz baliatu zen ondoko senadorearen ordezkari botoa emateko eta berdin egin zuten beste bi senadorek ere: Gaspar Zarras sozialista eta PPko Juan Jose Ortiz.

Iritzi publikoaren haserre dela eta, senadoreek beste baten ordezkari bozkatzea ohizkoa zela adierazi zu-

Iurekiko harremanak zehaztuko ditu PCEren kongresuak.

PCEko zuzendaritza utz dezakete alderdiko kritikoe

MADRIL

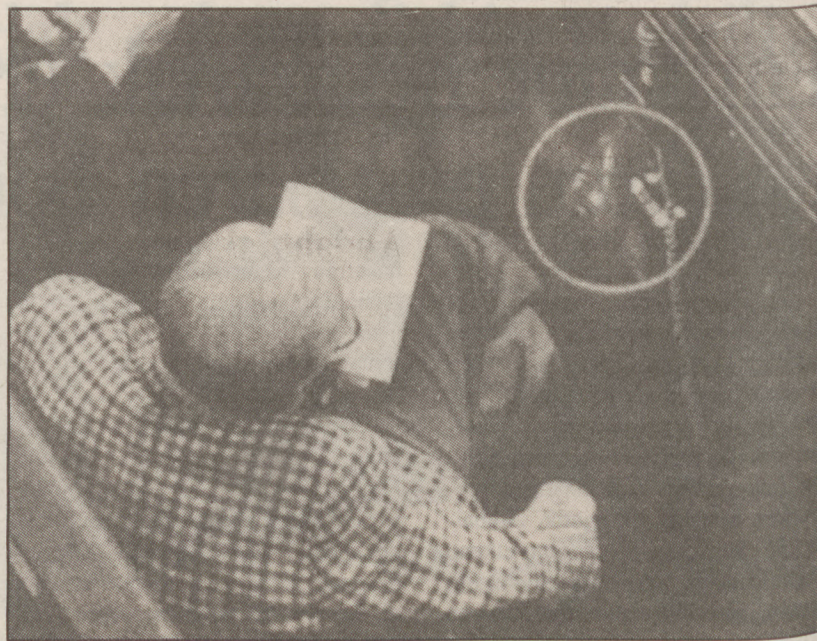
PCEren sektore kritikokoek alderdiaren zuzendaritza utz dezakete abenduko kongresuaren ostean. Juan Berga, Francisco Palero eta Juan Jose Azcona beste batzuren artean, alderdi komunistak disolbatzea eta IU alderdi politikoa bihurtzea defendatzen dute, Julio Anguita PCEko idazkari nagusia eta gehiengoaren iritzia irizten aurka.

PCEko kritikoe XIII kongresuaren aurreko eztabaida «atzerakoa izan dela» salatu dute, beraien ustez «alderdiaren ortodoxia ez galtzeko neurriak hartu direlako, Iuren proiektua arriskuan jartzera iritsiaz». «Alderdiak mantendu nahi dutenek ez dute oraindik esan Iuren barne zer betekizun izango duen, baina hala ere, PCE 'betirako iraungo duen zerbait' moduan ikusten dute» diote kritikoe eta deialdia egin

diote Julio Anguita komunisten buruari «alderdiko 'gogorak' isilduko dituen proposamen politikoa egin dezan».

Disolbatzearen aldekoek, gaitzetsi egin dute kongresuaren aurreko debatetan PCEko kide arruntek izan duten partaidetza txikia. Era berean, triste agertu ziren «gaur egun eta aldaketei jarritako oztopoengatik, 35.000 militante besterik ez ditugulako». Kopuru hauek ez datoz bat PCEko sektore ofizialak zabaldukoarekin, azken hauek 60.000 kide direla ziurtatu bait dute. Sektore honek kongresuaren aurreko eztabaida baikorra izan dela aipatu dute eta «presiorik gabe hiztegi-tea lortu dela» adierazi dute.

PCEko sektoreek alderdiaren zer egin behar duten eztabaidatzen segitzen duten bitartean, IUko federazio valenciarra koalizio izateari uko eta alderdi bihurtzea erabaki zuen astelehenean.

Galan senadore sozialista bere ondokoaren ordezkari botoa ematen.

ten, «senadoreen betebeharrak anitzek bozketa guztietan izatea ezinezkoa egiten dutela» argudiatuz. Juan Jose Labordak lege kanpo utzi zuen bozketa hori eta beste bat prestatu zuen ondorengo egunetarako. Bigarren

egun horretan, Goi Ganbara senadoreek beteta agertu zen eta ez zen inolako irregulartasunik somatu. Labordak irregulartasunak ukatu zituen eta «bigarren bozketa politikoki kome-nigarria zelako» egin zela esan zuen.

Servicio vasco
de salud - Osakidetza

OSAKIDETZAK INFORMATZEN DU

PREMAZKO ZERBITZUAK ERABILTZEKO GOMENDIOAK

- 1.- Oinarrizko Zerbitzuak, bai goizez, bai arratsaldean, bere ohizko lan ordutan erabil itzazu. Ez itxaron azkenengo ordura arte.
- 2.- Hala eta guztiz ere Zerbitzu hauek behar badituzu EZ MUGITU, DEITU Premien Koordinaketa Zentruko telefonora.
- 3.- Telefono horretan sendagile batek zein zentrutara joan esango dizu.
- 4.- Behar balitz, etxera bidaliko lizuke premiazko pertsona edo garraio-bidea.
- 5.- Ospitalera joan aurretik, hitz egin ezazu zure Sendagilearekin, Premietarako Sendagilearekin edo Koordinaketa Zentruko Sendagilearekin.

ARABA: (Deba Garaia barne eta Aiala kanpo delarik) 945-24.44.44

GIPUZKOA: (Ermua barne eta Deba Garaia kanpo delarik) 943-46.11.11

BIZKAIA: (Aiala bailara barne eta Ermua kanpo delarik) 94-410.00.00

Barne ministroaren esku izango da Frantziako segurtasun sarea

Gendarme eta polizien arteko orekatzea sendotuko du legeak

Philippe Marchand, Frantziako Barne ministroak asteazkenean Gobernu biltzarrean aurkeztu zuen lege proiektuaren arabera, poliziak, gendarmeak eta mugazainak Barne Ministeritzaren menpe egongo dira finantzazio aldetik. Bestalde, «barne segurtasunean» eskuhartzen duten egitura guztien arteko elkarlan eta orekatzeak sendotuko ditu, datorren udaberriko Legebiltzar batzarrean eztabaidatuko den proiektu honek.

ALLANDE SOKARROS / BAIONA

Gobernukideei aurkeztua izan zaien legegai hau lau helburu nagusiren inguruan moldatua da. Hauek dira: hurbiltasuneko Poliziaren betekizunak zehazkiago finkatzea eta indartzea, drogaren aurkako borroka baliabideen gehitzea, inmigrazioaren kontrola tinko bati eustea eta Estatuaren kontrako egitatei aurre egiteko ahalen suspertzea. Erreforma honetan azaltzen denez ere «Poliziaren goi batzorde» bat sortua izango da herritarrek polizia eta gendarmen aurka egindako salaketak aztertzeko.

Marchandek aurkeztutako lege proiektu honen atal garrantzitsu bat da ere udaltzainen betekizunak legepean sartuak izango direla eta ondorioz hauek arau zehatz batzuen arabera ekin beharko dute. Proiektuaren arabera, baliabide gehiago edukiko dituzte eta bideetako legehausteak zigortzetik gain justiziabidezko polizia ekitaldiak bideratu ahalko dituzte. Gaur egun udaltzainek ez dute Frantzia mailako araudirik eta udal bakoitzak finkatzen dizkien betekizunen arabera ekiten dute beren lanari. Honela hiri batzuetan udaltzainek armak edukitzen dituzte eta beste zenbait tokitan Polizia Nazionalaren antzeko eskumenen jabe dira.

Polizia eta gendarmen betekizunak orekatzeari dagokinean, «barneko segurtasun legeak» bi erakunde hauen kompetentzia eskualdeak birmoldatuko ditu. Izan ere, 1941. urteaz geroztik, 10.000 bizilagun baino gutxiago duten herriak gendarmen eskuduntzekoak dira eta kopuru honetatik goragoak polizia nazionalaren menekoak daude. Marchanden lege proiektuaren arabera, gendarmeen esku egongo dira 20.000 bizilagun baino gutxiago duten herriak eta beraz komisaldegia batzuk itxi egingo dira.

Bestalde, lege proiektu honek berak zaindaritzako sozietate pribatuen iharduerak legepean jarriko ditu eta hauetan dihardutenek ez dute armarik edukitzeko eskubiderik izanen, salbu diru garraioetako enpresetako langileek. Azpimarratu behar da azken urteotan zaindaritza enpresa pribatuak langile batzuen egitateak

Barne Ministeritzaren menpean izango dira Polizia zein Gendarmeria.

✓ Gendarmeen esku egongo dira 20.000 bizilagun baino gutxiago duten herriak eta hortik gorakoak Polizia Nazionalaren kontrolpean.

gatazka asko sortu zituztela, batez ere auzo batertuetako gazteekin, hala nola Vaux en Velinen aurtan bertan.

DROGAZALE SAREETAN SARTU

Joan zen asteartean Frantziako Legebiltzarrean onratu eman zuen Michel Sapin frantses Justizia ministroak aurkeztutako legegai

Andaluziak Autonomi Polizia izango du 1992an

MADRIL

Andaluziako Autonomi Polizia 1992an sartuko da indarrean, atzo Manuel Chaves lehendakari andaluziarrak iragarri zuenez. Polizia hori, Galizian sortu berri denaren antzekoa izango da eta gaur egun Polizia Nazionalen dauden kideek osatuko dute. Polizia berri honen eginkizuna Andaluziako Juntako egotzen zaindaritza izango da nagusiki, aurrerago mendien babes eta jokoaren aurkako borroka beraiei esku geratuko bada ere. Agenteak andaluziarrak izatea espero da.

Miquel Roca izan zen oposizioaren protestaldia hasi zuena.

APRIOPEDRO

Oposizioak aurrekontuen debatea utzi zuen Gobernua salatzeke

MADRIL

Iskanbila artean onartu zen herenegun iluntzean Espainiako Diputatuen Kongresuan 1992ko aurrekontuen lege proiektua. Oposizio talde guztiek beren emendakinek atzera botatzea erabaki zuten, PSOEk eztabaidan zehar izandako jarrera itxia salatu nahian. Oposizioa kexu zen baita ere, aurrekontuen debatean gobernukiderik agertu ez zelako.

PP, CDS, IU, CiU eta Talde Mistoko alderdietako bozeramaleek amaitutzat eman zuten arratsalde erdian aurrekontuen debatea, PSOE bere emendakinek guztiak —PPren zuzenketa txiki bat ezik— atzera botatzen zituztela ikusirik. Protestaldia Miquel Roca CiUko bozeramaleak hasi zuen, Defentsa eta Barne Ministeritzako aurrekontuei aurkeztutako emendakinek ez defendatzea erabaki zuenean, baina haserre aurretik zetorren. Astearte gaueko debatean, oposizioa aulkietan eztabaidatzeak ezertarako balio ez zuela eta seriotasuna galtzen ari zelako ustea hasi zen zabaltzen.

Kongresuko mahaiak aurrekontuen sail desberdinetako eztabaidaren ordena aldatzeko hartutako erabakiak, oposizioaren haserre bizi sortu zuen. Aldaketa, ministroen beste zeregintetara egokitzeko egin zen.

«Onartezina da aurrekontuak ez-

tabaidatzen ari direnean Gobernu lehendakaria edo lehendakariordea bertan ez egotea eta agenda ministroen nahietara egokitzea» esan zuen Pablo Castellano Iuren emendakinek ez defendatzeko asmoa agertu zuenean. «Ez dugu hainbeste urteetan zehar horrelako Legebiltzara izateko borrokatu» salatu zuen Castellano. PP eta CDSko ordezkariak bat egin zuten «Gobernua eta PSOE Legebiltzara mesprezatzen dutela» esateko orduan, eta «sozialistek lege bat hemendik igarotzea formalitate eta tramite hutsa bezala ikusten dutela» salatu zuten.

«TONTAKERIAK EGITEKO ASKATASUNA»

Oposizioaren jarrerak larri jarri zituen sozialistak. Gorteetako Harremanetarako ministroak, Virgilio Zapaterok, Kongresura etortzeko eskatu zien beste ministro batzuei eta horrela azken orduan bost izatea lortu zuten.

Carlos Soltxaga Ekonomia ministroak oposizioaren jarrera «ardurarik eza politiko eta parlamentario negargarria zela» adierazi zuen, eta «norbera nahiago dituen tontakeriak egiteko aske dela» gehitu. Felix Pons Kongresuko lehendakariak araudia aldatu behar dela esan zuen, abenduko erdialdean negoziaketak hasiko zirela iragarri. Kongresutik igaro ondoren, urtea amaitu aurretik, Senatuak bere onespina eman behar die 1992ko aurrekontuei.

ASTE HONETAKO ARGIA

- ❖ AUTOBIDEA: Berriro hutsetik hasi beharra
- ❖ JOXE ARANZABAL: «Euskal kazetariak kezka eta interesgune berrietara jo behar du»
- ❖ SOLDADUZKAREN iruzurra
- ❖ DOSSIERRA KOLORETAN. Bainuetxeak: uraren inguruan eraikitako osasun guneak

BIHARKO PRENTSA GAURTIK

Armada Federalak gerrauntziekin argi ibiltzeko ohartarazi dio MEBi

Ur jugoslaviarretan zer egiten duten lehenbizi kontuak ateratzeko eskatu dio

Armada Federalak eta Vladislav Jovanovic-ek, Serbiako Kanpo Arazoetako ministroak herenegun gauean Europako agintariei oharterazi zieten kontuz ibiltzeko Adriatiko jugoslaviarrra gerra untxiak bidaltzearekin, beraiek ere «han egongo direlako». Armada Federal eta Jovanovicen ohar honek joan den astean MEBek hartutako erabakiari erantzuten dio.

DONOSTIA

Orduan, Mendebal Europako Batasunak egin zuen azken bileran erabaki zuen gerrauntziak bidaltzea Adriatiko itsasora, ebakuaketa lanak egiten ari diren untxi humanitarioei laguntzeko.

Adriatiko itsasoa Italiak eta Jugoslaviak elkarbanatzen dute. Jugoslaviako Indar Armatuak probokazioa dela deritzote MEBen erabakia eta mende hasierako presiobideetara itzuli direla salatu diote erakunde honeri.

Horregatik, Milan Sarcevic koronelak asteazken gauean oharterazi zuen MEBek gerra untxiak bidaltzen baditu hauek soilik konboi humanitarioei babesa emateko sartzetik izango dutela ur jugoslaviarretan edota eguraldi txarrak behartuta. Bestela, erasotzat joko dutela gerra untxien inkurtsioa, eta erasoari erantzun gabe ez direla geratuko.

Vukovarren dagoeneko berrehun gorpu hilotz aurkitu dituzte.

S.IIC

NBE VANCE-REN ZAIN

Nazio Batuen Erakundeak Javier Perez de Cuellarrek Jugoslaviara bidalitako ordezkariaren itzuleraren zain dago, zer neurri hartu erabakitzeko. Cyrus Vance Bosnian izan zen atzo, eta han jasotako informazioen ondorioz, bakerako

aukera gehiago daudela adierazi zuen. NBEk ordeza bere berriemalaren informazioa zuzenki ezagutu nahi du Jugoslaviari enbargo ekonomikoa ezarri behar dioten ala ez erabakitzeko.

Dena den, NBEko Segurtasun Kontseiluko iturriek diotenez, oso zaila izango da balizko petrolio enbargoa ezartzea, herenegun Eduard Xevardnadze Kanpo Arazoetako ministro soviatarrek agertu zuen jarrera eta gero. Xevardnadze Jugoslaviaren aurkako zigor ekonomikoen kontra agertu zen, eta horren ondorioz estatu ez alienatuen jarrera ere Xevardnadzeren antzekoa izango dela uste dute.

Bitartean, Vukovarreko ebakuaketa lanekin segitzen du Armada Federalak, EK-ko begiraleen zainpean, eta dagoeneko berrehun gorpu hilotz aurkitu dituzte etxe eta atarietan.

Kroazia eta Esloveniaren independentzien onarpenari dagokionez, Italia, Alemania eta Austriak laister onar ditzazke, Europako Komunitateak onartzen ez baditu ere. Horrela adierazi zuen atzo Italiako Lehendakaritzako bozeramale batek. Iturri ofizial italiarrek adierazi zuten, 'hamabiek' egun hauetan akordiorik lortzen ez badute ere «Jugoslaviari buruzko arazoarekin amaitzeko irtenbidearekin ados gaudenok geure kontura erabakiko dugula».

Ordezkarik palestinarrek Soviet Batasunera bidaiia egin dute

MOSKU

Ekialde Erdiko Bake Konferentzian parte hartzen duen ordezkartza palestinarreko lehenakaria, Haidar Abdelshafi eta Faisal Huseini Moskura joan dira bertan agintari soviatarrekin konferentziari buruz hitzegiteko. Bi ordezkariekin batera, Soviet Batasuneko hiriburura Mahmud Abas eta Yasser Abd Rabo Palestinaren Askapenerako Erakundeko (PAE) partaideak joan dira.

Abasek esan zuenez, konferentziaren fase berri honetan PAEko ordezkariak parte hartu beharko lukete. «PAE palestinarren interes legitimoen ordezkaria da Palestinaren barnean eta kanpoan», esan zuen PAEko Komite Exekutiboaren partaideak.

Abdul Hamid Al Sayed Palestinako Kontseilu Nazionalako partaideak esan zuenez, EEBBeko Gobernu eta PAE berehala hitzegiten has daitezke. Erbestean dagoen palestinarren Gober-

nuaren bozeramaleak adierazi duenez, Libiari azkenaldian Pan Am konpainiako hegazkina suntsitzeagatik egin zaizkion akusazioekin munduaren arreta Bake Konferentziazatik aldentu nahi da.

LABORISTAK ETA PALESTINARRAK

Alderdi Laboristak egun hauetan egiten ari den kongresu nazionalako ordezkari gehienak bakea lurralde okupatuaren truke negoziatzearen alde azaldu dira. Nahiz eta alderdiaren barruan lurralde okupatuak ezadostasun ugari sortu, azkenean bakea lortzeko lurtzentesioak egin beharra egongo dela esan dute laboristek. «Guk ere Israeleko lurrekiko sentimenduak ditugu, baina bakea lortzeko lurrak eman beharra izango dugu eta ez zentimetro batzuk, baizik kilometro karratu asko», esan zuen Yitzhak Rabin, laboristak. Rabin hasieran lurraldeak ematearen kontra zegoen sektoreko buru zen.

IRAKEko iparraldetik

Iranera ihes egin zuten kurduak hasi dira beren jatorriko herrietara itzultzen. Irakako Gobernuak elikagai eta erregairik gabe uzteko, duela bi hilabete kurduak blokeoa ezarri zien. Familia kurduak ezer gutxi dute jateko eta beren etxeak zutik aurkitu dituztenek hondakinak kentzen badute lanik. Armada irakiarrak eskualde horretan borroka gogorak izan zituen gerrila kurduarekin eta zibilek errepresioaren beldur zirenez, nahiago izan zuten Iranera ihes egin. Mugaz bestalde dagoen Armada turkiarrak ere zenbait herri kurdu bonbardatu zituen. Izan ere, kurduak beti esan dute beraien lagun bakarra mendia dela.

Galeseko abertzale batek bost egun daramatza gose greban

DONOSTIA

Branwen Nicholas 'Cymdeithas yr Itath' Galeseko hizkuntzaren aldeko erakundeko partaideak bost egun daramatza gose greban. Nicholasek bera bizi den eskualdeko diputatu baten bisita eskatu zuen. Wyn Roberts diputatuak, ordea, ez zuen Nicholasekin egon nahi eta bisita ukatu zuen. Presoak protesta modura gose greba hastea erabaki zuen joan zen larunbatean.

Nicholasi bere elkartsuna azaltzeko, Gales osoan protesta ekintzak antolatu dira. Gaur hogeitalau orduko gose greba orokorra egiteko deialdia egin dute eskualde hartan. Branwen Nicholas eta Alun Llwyd Galesen Gobernu britainiarrak zuen bulego bati eraso egiteagatik kartzelan sartu zituzten.

Galesek gaur egun ez du inolako autonomiarik Erresuma Batuen barnean. John Major lehen ministro britainiarrak Eskozia eta Galesi autonomia eskaintzeko ez dagoela prest azaldu zuen duela gutxi. Eskualde honetan alderdi nazionalistez gain erakunde kulturalak eta bertako hizkuntzaren aldeko kanpainak indar handia dute.

Galeseko biztanlegoaren % 70 elebiduna da, inglesa eta galeikoa hitzegiten du. Hau dela eta bertako hizkuntza oraindik indartsu mantentzen da eta elkarte kulturalen inguruan mugimendu sendoa osatu da. Politikoki, ordeza, eskualdeko arazoak-osasun politika, hezkuntza, ekonomia, azpiegiturak, etab.- Londonen arduradira. Galeseko biztanleek duela 15 urte erreferendum baten bidez autonomia eskuratzeko aukera eduki zuten.

Batasunari eustearren Gorbaxov hauteskundeetara ez aurkezteko prest

Xevarnadxze krisi ekonomikoak errebolta soziala ekarriko duen beldur da

Estatu kolpe saioaren ondoren Soviet Batasunetik zehar egiten duen bere lehendabiziko bidaia ofizialean, Mikhail Gorbaxov lehendakari soviatarrek datozen lehendakaritza hauteskundeetan ez aurkezteko prest dagoela adierazi zuen atzo Irkutsk-en (Siberia), baldin eta horrek Estatu soviatarreko batasunari eusteko balio badu, Interfax agentziak informatu zuenez.

MOSKU

«Datozen lehendakaritza hauteskundeetara ez aurkezteko prest nago, errepublikan batasun politikoari eusteko eta egiten ari naizen ahalegina nire agintaritzak mantentzeko ez dela frogatzeko» azaldu zien Gorbaxovek Irkutsketako hegazkin lantegi bateko langileei, beraiekin egin zuen bileran. Lehendakari soviatarrek adierazi zuen hauteskundeak datozen urteko lehenengo sei hilabeteak baino beranduago egingo direla.

Langileen aurrean eginiko hitzaldian, Gorbaxovek SESB ohia osatzen zuten errepublikan batasunari eusteko beharra dagoela azpimarratu zuen eta adierazi zuen iragan abuztuko kolpe saioaren ondorengo prozesu sozialek «izaera arriskutsuegia

Irkutskera joan aurretik G-7ko Finantz ministroordeekin bildu zen Gorbaxov.

hartu dutela». Beranduago, kazetariei eginiko adierazpenetan, buruzagi soviatarrek esplikatu zuen Estatua deseginez gero, SESBen, Jugoslavian gertatzen ari den gerra zibilaren antzekoa izateko arrisku handia dagoela. Gorbaxovek adierazi zuen «amaieraraino borrokatzeko prest» dagoela «1985ean hasitako erreformak garaile irteteko».

Irkutskera iritsi aurretik, lehendakari soviatarrek argitu zuen bere bidaian helburua ez dela izango dis-

kurtso luzeak botatzea batasunaren bermarako, errepublika desberdinetako benetako egoera ezagutzea bai-zik. Horretarako, Gorbaxovek joaten den lekuko ikastetxeak, ospitaleak, lantegiak eta kaleak bisitatuko ditu.

XEVARDNADZE ERREBOLTAREN BELDUR

Bestalde, Eduard Xevarnadxek, hamaika hilabetez Atzerri Ministeritza ukitu gabe egon ondoren ordura arte izan zuen

kargura bueltatu denak uste du SESBek bizi duen krisi ekonomikoak leherketa soziala ekar dezakeela. Horrela adierazi zion 'Konsomolskaia Pravda' egunkariari atzo argitaratu zuen zerbakiak. «Ekonomia soviatarra egoera ezin okerragoan dago eta beldur naiz, herria, etsiturik, kalera irtengo den konsigna berriekin». Horregatik «onartu nuen Ministeritzara itzultzea, nire herikideei laguntzeko ahal dudana guztia egiteko».

Helikoptero istripua

Azerbaijandeko lehen ministroa, Gilji Gadjiyev eta beste hogeitabi pertsona helikoptero istripu batean hil dira Karabakh Garaia eskualdean. Lehen ministroarekin batera zihoazen KGBko Segurtasun Komiteko lehendakaria, Karabakh Garaiko fiskal nagusia, Kazakhsaneko diputatuak, jeneralak eta kazetariak hil dira. Helikopteroaren hondakinetik erreskate taldeek ezin izan zuten inor bizirik atera.

Gadjiyev eta beste 22 lagunak Armenia eta Azerbaijandeko gerra zibila amaitzeko Karabakh Garaian egiten ari diren negoziaketetara zihoazten. Istripua eguraldi txarren eraginez izan zitekeela adierazi zuten erreskate taldekoek. Mikhail Gorbaxov lehendakari soviatarrek hildakoen familiei bere atsekabea azaldu die.

Armenia eta Azerbaijandeko Karabakh Garaia eskualdearen inguruan negoziatzen ari dira. Eskualde autonomo hori armeniarrez beteta egon arren, Azerbaijandeko agintarien kontrolpean dago eta azkenaldian borroka latzak izan dira. Armenia ez dago negoziaketekin aurrera jarraitzeko prest, harik eta Azerbaijandek bere lurraldetik pasatzen den gasbidea berriro ireki arte. Armeniak eta Azerbaijandek beren independentzia aldarrikatu dute eta eskualde horretan Armada soviatarrek jadanik ezer gutxi egin dezake.

Jibutin afar eta isa tribuak boterea kontrolatzeko borrokan hasi dira

JIBUTI

Jibutin afar eta isa tribuen arteko borroka armatuak izan dira. Afrikako ekialdean, Itsas Gorriko Mandeb itsasarteko kostaldean dagoen Estatu txiki horretan isa tribuak boterea bere eskuetan eduki du 1977. urtean independentzia lortu zuenetik. Afar tribuak iparraldean Batasuna eta Demokratiaren Berrezarpenarako Mugimendua osatu eta Obock hiria armen indarrez hartu du.

Jibutiko Gobernuak Frantziako Armadaren eskuhartzea eskatu du, afar tribuak Eritreako beste tribuekin bat egin duela esanez. Gobernuak barne bonoeki atzeritik egindako inbasioaren itxura eman nahi dio. Munin Bahdon Farah Jibutiko Atzerri ministroak, Frantzia eta bere Gobernuak sinatutako defentsa akordioak kontutan hartuz, Pariseri soldaduak bidaltzeko eskaera egin dio.

Atzerri ministroak Jibutiko iparraldean «armaz betetako indarrek inbaditu» dutela adierazi du. Gobernu jibutiarren ustez, «indar inbasoreak» 2.000 lagunaz osatuak daude eta beren helburua Eritrea, Etiopia eta Jibutiren iparraldeko afar tribuak bat egitea da. «Inbasoreek mugak aldatu nahi dituzte», esan du Jibutiko Gobernuak.

Atzerri ministroaren esanetan, gaur egun Jibutin boterea afar eta isa tribuen artean ondo banaturik dago eta «mundu guztia ados dago konprometzu horrekin». Dena den, isa eta afar tribuetako ordezkariak bi alderdi desberdin antolatzearen kontra azaldu zen Bahdon Farah. Gerrilariak berehala esan dute beren eraso ez dela atzeritik egin. Berrezarpenaren Mugimenduko iturriek esan dutenez, Jibutiko gerra barne arazoei eraginda sortu da eta Gobernuak Armada Frantziarraren eskuhartzea eskatzeko aitzakien bila ari da. Era berean, Etiopia eta Somaliako isa tribuak Jibutiko Gobernuari laguntza eskaini diotela azaldu dute gerrilariak.

Ieltsin Alemanian enpresariak Errusian inbertitu dezaten

BONN

Boris Ieltsin, Errusiako lehendakaria atzo iritsi zen Bonnera, hori da Alemaniara egiten duen lehendabiziko bisitaldi ofiziala. Ieltsinek Bonnek aireportua utzi ondoren, Helmut Kohl lehendakari alemaniarrekin bildu zen.

Lehendakari errusiarraren bisitaldi honek laguntza ekonomikoak jasotzea du helburu nagusizat eta horregatik Alemaniako politiko nagusienekin bilduko bada ere, enpresari talde batekin izango duen bilera hori ere garrantzitsutzat jo dute Moskun.

Joan den asteburuan kanpo merkataritza errusiara liberalizatzeko erabakia hartu eta gero, Ieltsin eta berarekin batera joan den hogeitahiru lagunek osaturiko taldea industriari germanoen laguntza lortzen saiatuko dira, beren errepublikan inbertitzeko animatuz. Inbertsio ekonomikoek gain laguntza humanitariorako kredituen bila joan dira Ieltsin eta bere taldea.

VOLGAKO ALEMANIARRAREN ARAZOA

Baina alemaniarrekin negoziatzen joan den beste gai garrantzitsuetariko bat

Volgako alemaniarren errepublika birstortzea helburu duen dokumentuaren sinaketa izango dute lehendakari errusiarrak eta alemaniarrek. Soviet Batasuneko lurralde osoan banaturik, jatorri alemaniarra duten ia bi milioi soviatar daude Bonnen gerta daitekeenaren zain.

Helmut Kohl eta Boris Ieltsinek erabakitzen dutenaren arabera, maletak egin eta beren arbasoen lurretara joango dira, edo Siberiako estepak utzi eta Volga ibai bazterreara joango dira.

BERMEOKO UDALA

IRAGARKIA

Guztien jakintasunean jartzen da, azaro honetako 15ean izandako Osoko Bilkureak, Araudi Fiskal Barriak, Prezio Publikoak eta tarifak onartu dauzala, baita 1991 urte honetan indarrean egondako aldatzea, 1992ko urtarillaren 1etik aurrera indarrean egongo direlarik.

Azaro honetako 19tik aurrera, eta 30 eguneko epe barruan, jendaurrean jartzen dira Araudi eta aldakuntza horreek, Udaletxeko Erregistro Orokorrean, egokiak liratekeen alegazioak egin ahal izateko.

Bermeo, 1991ko azaroaren 18an. ALKATEA

Egunkaria

EUSKALDUNON EGUNKARIAK

bi pertsona behar ditu Bilbon, harpidedunen artean egunkaria banatzeko.

Baldintza bakarra: motorra edukitzea.

Interesatuak dei lehenbaitlehen telefono

zenbaki honetara: (943) 46.90.22.

Margaret Thatcher.

Moneta bakarreko sisteman sartzeko erreferenduma nahi du Thatcherrek

LONDRES

Margaret Thatcherrek, Erresuma Batuko lehen ministro ohiak eta diputatu kontserbadoreak Europako Komunitateko Moneta Bakarreko sisteman integratu ala ez erabakitze-ko erreferenduma egitea proposatu du Komunen Ganbaran. Erresuma Batuko Legebiltzarrean eztabaida, herenegun hasi eta atzo arte iraun zuena, Erresuma Batua Europako Komunitatean integrazeari buruz.

Thatcherrek adierazi zuen Gobernu britainiarrak laguntza behar duela Maastricht-eko gailurrerako, eta mozio horren aldeko botoa emango zuela, baina Moneta Bakarrearen hitzarmenari dagokionez, neurririk egokiena erreferendumak erabaki dezala erizten dio. Dena den, bere proposamenak huts egin zuen, atzo Legebiltzarrak atzera bota zuelako.

Thatcher oso kritikoa izan zen EK-k bere konpetentziak gehitzeko agertu duen nahiarekin, Erresuma Batuko barne arazoetan sartzeko ere botereak izan ditzakeelako.

EEBBek Ipar Korearen programa atomikoa geratzeko asmoa dute

SEOUL

Estatu Batuek eta Hego Koreak Ipar Koreako Gobernuari bere instalazio nuklearrak nazioarteko begiraleei berehala eta baldintzarik jarri gabe irekitzeko exigitu diote. Estatu Batuek adierazi dutenez, Ipar Korea «hilabete batzuk barru» arma atomikoak egiteko moduan egongo da. Hori dela eta, estatubatuarrek Ipar Koreak bere programa atomikoa beharhala bertan behera utzi behar duela esan dute.

Ipar Korearen armamendu nuklearraren arazoa eta Koreako penintsularen egoera eztabaidatzeko, Soulen Dick Cheney eta Lee Jong Koo Estatu Batuetako eta Hego Koreako Defentsa ministroak bildu ziren. Bileran bi nazioetako Armaden buruzagi gorenak ere izan ziren.

Estatubatuarrek eta hegokorearrek Ipar Korearen programa nuklearra geratzeko «bide guztiak erabili-

Batasun Politikoaren arrakasta zalantzan Europako Komunitatean

Delorsek kritika gogorak egin dizkio Hitzarmen komunitarioaren testuari

Europako Komunitatearen Batasun Politiko eta Ekonomikorako Hitzarmena Maastricht-eko gailurrean sinatzeko gero eta denbora gutxiago geratzen denean, Hitzarmen horrek izango duen arrakasta zalantzan jarri da. Jacques Delorsek herenegun aipatu zuen, esperantza gutxi dituela hitzarmenak benetako batasun politikoa ekar dezakeenik.

DONOSTIA

Europako Legebiltzarrean egin zituen adierazpen hauek Europako Kontseiluko lehendakariak: «Nire zalantzak ditut Europa baturako bidean goazen». Delorsen ustez, Hitzarmenaren proiektuak ez du ziurtatzen erakunde komunitarioen eraginkortasuna bermatuko duen dinamika. Dena den, akordio batera iristeko ministro europarren saialdiak eskertu zituen, baina adierazi zuen «Maastrichteko gailurraren ondoren bakoitzak epaituko du zer egin duen, ezin bait gaitezke jolasen ibili esperantza handiekin».

Delorsek Batasun Politikoaren testua kritikatu zuen Batasun Europarrari ez diolako «izaera juridikorik ematen» eta Europako Komunitate-tik eta Batasun Europar federalarera iragateko biderik ez dituelako ezartzen. Ez zuen bere haserrea gorde Erresuma Batuk Batasun Politikoaren federalismoari egiten dion «isekagatik».

**LEGEBILTZAR
BRITAINIARRA
EZTABAIDAN**

Erresuma Batuari dagokionez, herenegun ekin zion bertako Legebiltzarrak Europako Batasunean sartzeko eztabaidari. John Major lehen ministroak berriro

Delorsek gogor kritikatu du Majorren federalismoarekiko «iseka».

agertu zen Maastrichten datorren abenduaren 9 eta 10ean sinatzekoa den Batasun Politiko eta Ekonomikorako Hitzarmena sinatzearen aurka, egun testua idatzita dagoen moduan aurkezten badu Lehendakaritza holandarrak.

Majorrek bere kide komunitarioei ohartarazi zien Legebiltzar britainiarrean, Erresuma Batuk ez duela azken uneko testurik sinatuko, eta adierazi zuen Batasunaren Hitzarmeneko testuari puntu arriskutsuak gehitu zaizkiola. Dena den, zehaztu zuen Erresuma Batuk ez duela testua osoki baztertuko, «ezin dezakegulako galerazi beste estatuak gu ga-be akordio batera iristea».

Horren ondotik gaineratu zuen bere herriak ez duela onartuko «manupe komunitarioa» ezartzen bizitza nazionalen, politika sozial edo langilegoaren eskubideen babesean adibidez. Atal ekonomikoari dagokionez, lehen ministro britainiarrak adierazi zuen Hitzarmenaren zati orokorrak onargarriak izan daitezkeela, baina Legebiltzar britainiarrak moneta bakarreko sisteman sartzeari noiz den unerik egokiena eta sartzeari egokia den erabakitzen badu.

Defentsa bateratuari buruz, Majorrek ez du iritziz aldatu eta berriro adierazi zuen Erresuma Batuk ez duela onartuko NATOren gainetik beste defentsa sistema bat ezartzea.

Hego Koreak eta EEBBek presio handiagoa egin nahi diote Ipar Koreari.

mehatxu larria dela ziurtatu da. «Ipar Korearrek Koreako penintsulan Estatu Batuek edozein eraso gaitzesteko gertu daudela konturatu behar dira», esan zuen Cheneyk.

Ipar Koreak har ditzakeen neurrien beldur da Hego Koreako Gobernuak eta dagoeneko arma ugari erosten ari da Estatu Batuetan, eraso militar bati aurre egin ahal izateko. Estatu Batuek, beren aldetik, Hego

Korean dituzten arma atomiko guztiak aurtan kentzeko asmoa dutela adierazi dute Soulen iturri ez ofizialek. Ipar Koreak, berriz, bere programa nuklearrak «helburu bakezaleak» dituela esan du behin eta berriro. Ipar eta Hego Koreak, 1953. urtean gerra zibila amaitu zenean, ez zuten inolako bake akordiorik sinatu eta gaur egun «gerra egoera teknikoak» bere horretan segitzen du.

LABURREAN

PERU

lehendakariaren kontrako atentatua

Tupac Amaru Mugimendu Iraultzaileak (MRTA) Alberto Fujimori Peruko lehendakariak Asiara joateko erabili zuen hegazkina suntsitu zuen Liman. MRTAkoek adierazi dutenez, lehendakariaren hegazkina Limako aireportuko eremu berezi batean zegoen zazpi granada jaurtiki ziotenean. Lehendakaria hamar minutu lehenago ateratzen zuten hegazkinetik eta ez zuen kalterik izan.

RUSDHIE ez dago

gustora Gobernu britainiarrarekin

Salman Rusdhie 'Verses Satanic' -Bertso Satanikoak- izeneko liburuaren idazlea, ez dago gustora Gobernu britainiarraren jarrerarekin. Iraneko Jomeini *ajatollahak* duela hiru urte Rusdhie hiltzeko agindua eman eta harrez gero idazlea Erresuma Batuko leku ezkutu batean dago. Washingtonen dagoen enbaxadore irandarrak «Rusdhiearen arazoa konponduta» zegoela esan bazuen ere, Gobernu britainiarrak idazlearen inguruan isiltasuna gordetzea nahiago izan du.

EEBBetan 30.000 milioi dolar informazio zerbitzuarentako

Estatu Batuetako Kongresuak eta Senatuak informazio zerbitzuen aurrekontua onartu dute eta orain George Bush lehendakariaren baimena soilik behar da dirua emateko. Estatu Batuetako informazio zerbitzuen aurrekontuak sekretoak badira ere, adituen arabera, Washingtonen urtero 30.000 milioi dolar erabiltzen ditu «operazio sekretoak» finantzatzeko. Bushen aurrekontuen diru kopurua jakitera ematen bada proiektua atzera botako duela mehatxatu du.

TXINAN

kutxadura arazo larriak dituzte

Txinan kutxadura arazo larriak dituzte, batez ere Beijing bezalako hiri handietan. Hori dela eta Munduko Bankuak eta Txina nahiz Japoniako enpresa pribatuak 125 milioi dolar emango dituzte Txinako hiriburuan kutxaduraren arazoa konpontzeko. Beijingen eraikiko diren ur depuradurak eta saneamendu sistemak gero beste hirietan ezarriko diren neurrien eraginkortasuna aztertzeke balio izango dute.

FUTBOLA

Saez gustora agertu zen zurigorriek Palamosen erakutsitako grinarekin. SIMAL

Saezen aldaketek Athleticen partidu onena ekarri zuten

RAMON BASALDUA / BILBO

Denboraldiko partidurik onena eta serioena jokatu zuen Athleticen Palamosen kontra. Saezek egindako aldaketak garrantzitsuak izan ziren, orain arte titullarrak izan diren Lakabeg eta Eskurza aulkian utzi eta Estibariz eta Luis Fernando zelairatu bait zituen. Denboraldi hasieratik erabili izan duen joko sistema ere aldatu egin zuen. Sekulako amorruz aritu ziren Palamosen kontra, entrenatzailearen dimisioa ekiditu nahi dutela frogatu nahian.

Palamos bigarren mailako taldea izateaz gain, ordezko gizon batzuekin aritu zen. Ez dugu ahaztu behar, ordea, Athleticen sekulako arazoak izan zituela Cartagenaren kontra. Saezek, bere taldearen serio-tasuna azpimarratu zuen. «Palamo-

sen kontrako garaipena oso garrantzitsua da guretzat, gaur egun Kopako edozein partidu irabaztea oso zaila delako. Taldeak oso serio jokatu zuen partidu hasieratik eta kanporaketa erabakita utzi dugun talde bakarra gara Sevillarekin batera», esan zuen zurigorrien entrenatzaileak.

Azken partiduetan ordezkoen aukian eserita egon diren Garitano eta Billabonak hasierako hamaikakoan jokatzeko gai direla frogatu nahi izan zioten Saezi Palamosen. Ikusi egin behar orain Saezek, Ligan partidu honetan erabili duen hamaikakoa eta eskema mantentzen duen. «Kopako partiduak eta Ligakoak desberdinak dira. Palamosen jokatu zuten gizon batzuk oso lan ona egin zuten eta ondo aztertu beharko dut igandean aterako dudana hamaikakoa», esan zuen Saezek atzo Lezaman.

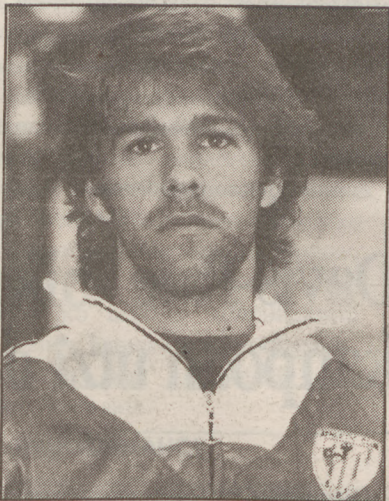
Asier: «Lehen mailan jokatzeko aukerarik onena da Athletic»

R.B. / BILBO

Asier Garcia Fuentes, Athleticen azken fitxaketa aurkeztu zuen atzo Txutxi Aranguren taldeko manager nagusiak Lezaman. Mutil honek hogeitabost urte ditu eta Real Madrideko bigarren taldeko etorri da Bilbora. Asier Athleticen arituko da denboraldi honetan eta Ibaiganeke arduradunek berton geratzeko nahi izanez gero, diru kopuru bat ordaindu beharko liokete Ramon Mendozaren Real Madridi.

Asierrek umetatik zuen ametsa bete du. «Athleticen jokatzeko, nire betiko ametsa izan da. Lehen mailan jokatzeko nahi nuen eta Real Madridek jaso dituen esakintzen berri izan ondoren, ez nuen inolako zalantzarik izan Athleticen onartzeko. Oraingoz behar egitera etorri naiz eta denboraldia amaitzen denean ikusi egin beharko da berton geratzen naizen ala ez», adierazi zuen atzo Asierrek Lezaman.

Athleticeko zenbait jokalaririk lehen mailan daudenez, Asierrek Zaragozaren kontra joka dezake igandean San Mamesen. «Ni jokatzeko prest nago, nire taldearekin Eibarren jokatzeko nengo eta Athleticen jokalaririk asko eta onak daude

Asier, zurigorri berria. JOSE SIMAL

baina batzuk lesionaturik daudenez, jokatzeko aukerak ditut. Dena den, nik ez daukatu igandean jokatzeko beharrik. Nik entrenamenduetan gogor lan egin nahi dut, entrenatzaileari hasierako hamaikakoan toki bat dudala frogatzeko», esan zuen Asierrek. Genar Andrinua lesionaturik dago, Aitor Larrazabalek ezin izan zuen Palamosen kontrako partidu amaitu, Aiarza erdi lesionaturik dago, Ripodas operatu egin dute, Tabuenka lesio bat izan du... Guzti hau ikusirik, jokatzeko aukera ugari ditu Asierrek.

Luis Perez: «Gol bateko aldeia ez da nahikoa kanporaketa pasatzeko»

Aurrelariaren ustez oraindik gauza asko hobetu behar ditu

Realak garaipena lortu zuen joan zen asteazkenean Atotxan Logroñesen kontra (2-1), Kopako partiduan. Luis Perez Pascual izan zen donostiarren aldetik jokalaririk aipagarriena, berak sartu bait zituen bi golak. Aurrelari gazteak denboraldi ona egin du orain arte, baina oraindik asko hobetu behar du bere ustez.

PELLO ALESTARAN / DONOSTIA

Realak partidu zaila jokatu zuen herenegun Atotxan, Logroñesen kontra. Donostiarrek garaipena eskuratu zuten 2-1ko emaitzaz, Luis Perezek sartutako bi golei esker. Hala ere, jokalaria ez dago emaitzarekin guztiz gustora, itzuliko partidurako abantaila handiagoa ateratzea espero bait zuen. «Hasieran errenta handiagoa ateratzea espero genuen. Baina azkenean gauzak asko okertu ziren eta gol bateko abantailarekin konformatu behar dugu».

Las Gaunasen jokatu den itzuliko partidua gogorra izango da Toshacken mutilentzat. Luis Perezen hitzetan, gol bateko abantaila gutxi izan daiteke hurrengo kanporaketara pasatzeko. «Printzipioz, gol bateko abantaila ez da nahikoa. Hala ere, itzuliko partiduan zer gertatzen den ikusi beharko dugu. Aldeari eutsi beharko diogu eta gero ea golen bat sartzeko gai garen. Bestela, nahiko zaila ikusten dut».

Realak emaitza bikainak lortu ditu azken partiduetan. Aurrelariaren esanetan, taldeak ondo jokatzen du, baina oraindik zenbait gauza hobetu daitezke. «Lanari dagokionez, Realaren maila oso ona izan da liga guztian. Behar bada aurrekaldean oraindik hobetu behar dugu, aukerak ho-

Luis Perez gero eta lasaiago zelairatzen da aurreneko mailan. VILLAGRAN

betu aprobeztatu behar ditugu. Azkenaldi honetan ondo jokatzen ari gara eta golak ere egiten ditugu, baina oraindik gehiago egiteko gai gara uste dut».

GERO ETA LASAIA

Luis Perezek lau gol lortu ditu denboraldi honetan, bi ligan —Valencia eta Valladoliden aurka— eta Kopan beste bi —Logroñesen kontra—. Realeko aurrelari gaztea gustora da orain arte egindakoarekin, baina oraindik hobetzeko itxaropena agertu zuen. «Azken partiduetan golak egin ditut, baina oraindik badaude hobetu beha-

rreko zenbait gauza». Denboraldi lehen partiduetan, Luis Perezek nahiko urduri jokatzen zuen, baina pixkanaka lasaituz joan da. «Lehen mailan presio handia izaten da eta beldurtu egiten zara, baina denborarekin lasaitasuna hartzen da. Espero dezagun hemendik aurrera lasaitasun gehiago hartzea, gauza hobeak egin ahal izateko». Luis Perezen helburuak taldearenak dira denboraldi honetan, UEFArako sailkatzea alegia. «Nire helburuak taldearenak dira. UEFArako sailkapena lortu behar dugu. Kopa ere gure helburuetako bat da. Finalera heldu nahi dugu eta ahal izanez gero, titulua irabazi».

Negatiboen zama kendu nahi du Osasunak Tenerifeko partiduan

J.C.E. / IRUÑA

Goizeko hamarretan entrenatu eta jarraian Teneriferantz abiatuko dira Osasunekoak gaur. Aurreratu genuenez, Stevanovic izan da gorritxo erizaindegiko azkenengo gonbidatua eta ez du bidaia hori egingo. Zabalzak nahiago izan du Ajaxen aurkako partidurako gorde-tzea.

Datorren igandean arratsaldeko 6etan hasiko den partidurako Zabalzak ondorengo jokalariek deitu ditu: Roberto, Unanua, Larrañzar I, Pepin, Arozarena, Martin Gonzalez, Bustingorri, Merino, Angelov, Larrañzar II, Pascual, Martin Dominguez, Jose Mari, Sola, Aguila eta Urban. Spasic eta Cholok zertxobait egin zuten atzo Taxonarren baina ez daude jokatzeko moduan.

Tenerife taldearentzat partidua oso une txarrean iritsi da. Dertycia eta Mata zigortuta, Redondo eta Manolo Hierro lesionaturik eta taldea hiru negatiborekin. Hala ere, azkenengo Kopa partiduan, oroimen mingotsa utzi zuena, Valenciari erraz irabazteko gai izan ziren, inork uste baino errazago gainera. «Heliodoro Rodriguez zelaia bereziki zaila da. Hango zalegoa oso berritsua da eta presio handia sortzen dute jokalarientzat, baina gure negatiboak kentzeko lehenengo aukera da eta aprobeztatu behar dugu», esan zuen Pedro Mari Zabalzak. Osasunaren entrenatzaileak epaileetaz gutxitan hitzegiten ba du ere, atzo egin zuen: «Andujar Oliver esperientzia handiko gizona da, konfidantza ematen duten horietakoa, are gehiago Tenerife bezalako zelaietan jokatzeko».

Stevanovic, lesionaturik. JOXE

ESKUBALOIA

Ordoñez gogoz ariko da Arrateren kontra, adiskidantzazko partiduan. JOXE

Debrek aldaketak egiteko aukera bikaina du Mepamsaren kontra

P.A. / DONOSTIA

Arrate eta Mepamsa-Alcok adiskidantzazko partidua jokatu dute gaur arratsaldeko zortzi t'erdietan Eibarko Ipurua kiroldegian. Aste-buru honetan ez dago ligako ihardunaldirik eta hori aprobetxatuz bi taldeetako entrenatzaileak ados jarri ziren partidu hori jokatzeko. Partidu horrek ez du garrantzi handirik emaitzari dagokionez, baina bai entrenatzaileen lana ikusteko.

Viktor Debrek taldean egin nahi dituen aldaketak ikusteko aukera izango da. Hungariarrak gauza asko aldatu beharko ditu Arraten eta gaur aukera ezin hobea du horretarako. Gainera, Sacha Dakic jugoslaviarrak bere lehen partidua joka dezake Eibarko taldearekin. Dakic proban dago oraindik eta Arraten egin deza-

keena erakusteko aukera izan dezake gaur. Buligan eta Bergendi lesioa-tuta, bera izango da Arrateko atzeritar bakarra. Oraindik ez ditu bere kideak behar bezala ezagutzen, entrenamendu gutxi egin bait ditu Ipuruan, baina hala ere erasoaren erantzukizuna izango du, Papiturekin batera. Juniorrek ere minutu asko jokatu ahal izango dituzte, ohorezko mailako jokalarien kontra jokatzear den ikasteko.

Mepamsak, ez du ezusteko handirik emango gaurko partiduan. Denboraldi hasieran lesionatu asko izan zituzten nafarrek eta jokalar horiei minutuak ematea izango da Ekisoiainen helburu nagusia. Bi taldeek presiorik gabe jokatu dute eta ondorioz gauza politak egiteko lasaitasun handiago izango dute. Partidu ikusgarria izango da dudarik gabe.

ASOBALen eskaera gehiegizkoa da Nafarroako Gobernuaren ustez

IRUÑA

Nafarroako Gobernuak beste eskaintza bat egingo dio ASOBAL elkarteari hurrengo egunetan, Kopa Iruñeara ekartzeko. ASOBALek hamasei milioi pezeta eskatu zizkion Nafarroako Gobernuari, Kopa txapelketa bertan jokatu ahal dadin baina diru kopuru hori gehiegizkoa da, Nafarroako agintarien esanetan.

Jose Luis Diez, Nafarroako Kirol Institutuko arduradunak atzo adierazi zuenez, egun batzuk barru egingo dute beste eskaintza, diru kopuru hori (hamasei milioi) murriztuta agertuz. ASOBAL elkarteak sei milioi eskatu ditu Espainiako Federazioarako eta telebistako emankizunetaz lortutako dirua ere beretzat izango litzateke. Beste hamar milioiak antolaketa egiteko erabiliko lirateke.

Jose Luis Diezek ez zuen azaldu zein den beraiek egingo duten eskaintza, baina hamasei milioitako aurrekontu hori asko murriztuko duela ziurtatu zuen. Diezen ustez, txapelketa horrek Nafarroarentzat suposatzen duena zehaztea da. «Kopa txapelketa garrantzitsua da, baina ez ASOBALek esaten duen adina-koa. Hamasei milioi gehiegizkoak dira Kopa txapelketarako».

Ikusi egin beharko da ASOBALek Nafarroako Gobernuaren beste eskaintza hori onartzen duenentz. Leon eta Huelvak ere Kopa txapelketa antolatzeke asmoa agertu dute eta eskaintza ere egin diote ASOBALi. Iruña da aukera gehien dituen, baina beste bi hiriek nafarren eskaintza hobetzen badute, agian ASOBALek bere asmoak aldatu egingo litzuke.

TENISA

Zortzi onenak aurrera Mastersean

Seles, Novotna eta Capriati ere final laurdenetarako sailkatu dira

Monica Seles (1), Jennifer Capriati (6) eta Jana Novotna (8) Masterseko final laurdenetarako sailkatu dira Halard, Tauziat eta Manuela Maleeva kanporatzean. Iragarpen guztiak bete eta aurreneko zortzi zerrendaburuak egin dute aurrera, estreineko koska gaituz New Yorkeko Madison Square Gardenean.

NEW YORK

Monica Seles-Mary Joe Fernandez, Jennifer Capriati-Gabriela Sabatini, Arantxa Sanchez-Martina Navratilova eta Steffi Graf-Jana Novotna. Horiexek izango dira hurrengo norgehiagokoetan emakumezkoen Mastersean, finalerdietarako txartelen bila. Iragarpen guztiak bete eta aurreneko zortzi zerrendaburuak sailkatu dira final laurdenetara New Yorken.

Aurreneko saioko azken ihardunaldian Seles, Capriati eta Novotna garaile izan ziren Halard, Tauziat eta Maleeva-Fragniere tenislarien kontra.

CAPRIATIK KOSTATA AURRERA Monica Seles jugoslaviarrak, iaz Masterseko irabazlea eta txapelketako aurreneko zerrendaburua, inolako eragozpenik gabe kanporatu zuen Julie Halard frantsesa (6-1 eta 6-0). WTA sailkapeneko liderrak erabateko nagusitasuna erakutsi zuen Madison Square Gardenean, eta 37 minutu nahikoa izan zituen final laurdenetarako txartela lortzeko. Erakustaldi bikaina eman zuen Selesek, indar ikaragarri jokatu, eta Halardek hamahiru puntu basterik ez zituen irabazi lehen setean, eta sei bigarrenetan. Finalerdietan Mary Joe Fernandez izango du aurkako jugoslaviarrak, Helena Sukova txekoslaviarra kanpoan utzi zuen jokalaria, hain zuzen.

Jennifer Capriatik partidu gogorra jokatu zuen Tauziaten kontra.

✓ **Bart jokatzekoak ziren Navratilova-Sanchez Vicario eta Graf-Novotna partidua, finalerdietarako txartelaren bila.**

Jennifer Capriati estatubatuarrek zailtasun ugari izan zituen Nathalie Tauziat kanporatzeko (5-7, 6-0 eta 7-6). Hiru set jokatu zituzten eta bigarrena izan ezik beste biak oso berdinduak izan ziren. Lehenean frantziarra gailendu zen 5-7, baina zailtasun handiekin. Bigarrenetan 16 urtetako tenislarik ederki jokatu ondoren zurian irabazi zuen seta. Hirugarrena denetan zailena eta luzeena izan zen, eta tie-break delakoan erabaki zen.

Zaintiratuak mugikortasuna era-

gotzi zion Capriati estatubatuarren final laurdenetako partidu horretan, eta «gehiegi behartzerik» ez zuela nahi adierazi zuen garaipena lortu ondoren. «Zaletuen laguntza ikusirik, ordea, dena eman behar nuela erabaki nuen». Finalerdietarako txartela lortzea erronka zaila iragartzen zaio hala ere Capriati gazteari, Gabriela Sabatini argentinarra izango bait du aurrean.

Jana Novotna txekoslaviarrak azkenik, Manuela Maleeva-Fragniere suitzarra kaleratu zuen hiru setetan. Lehena Novotnak irabazi zuen hogei minututan (6-0). Bigarrenetan Maleeva indarberriturik irten zen eta 3-6 irabazi zuen, markagailuan oreka ezarritik. Azken seta, ordea, txekoslaviarrak irabazi zuen emaitza berarekin. Novotnaren hurrengo etsaia Steffi Graf alemaniarra izango da, faborito argia finalerdietarako sailkatzeko.

Davis-Pate bikotea ezustean kanpoan utzi dute Mastersean

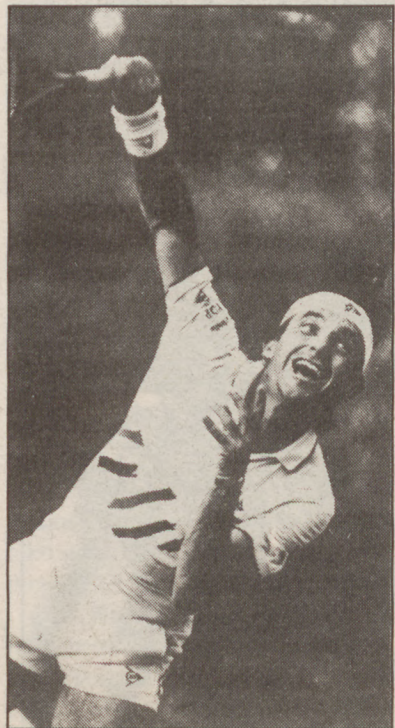
JOHANESBOURG

Gizonezkoen bikotekako Mastersean lehen ihardunaldian lau partidu ikusi ahal izan ziren, eta horietako batean ezusteko handia gertatu zen. Txapelketako bigarren zerrendaburuak diren Scott Davis eta David Pate kaleratuak izan ziren Luke Jensen eta Laurie Werderren aurka 6-4 eta 6-3 galdu ondoren. Amerikarrek gaizki jokatu zuten eta zazpigarren bikotearen aurka galdu zuten.

Emaitza hori 'Gordon Forbes-Abe Segal' deritzan taldean eman zen. Bertan, Ken Flach eta Robert Seguso bikoteak Mark Woodforde eta Todd Woodbridgeren aurka jokatu zuen. Lehenengoak irabazi zu-

ten 7-6 eta 7-6 eta bigarren ihardunaldia jokatzeko txartela lortu dute.

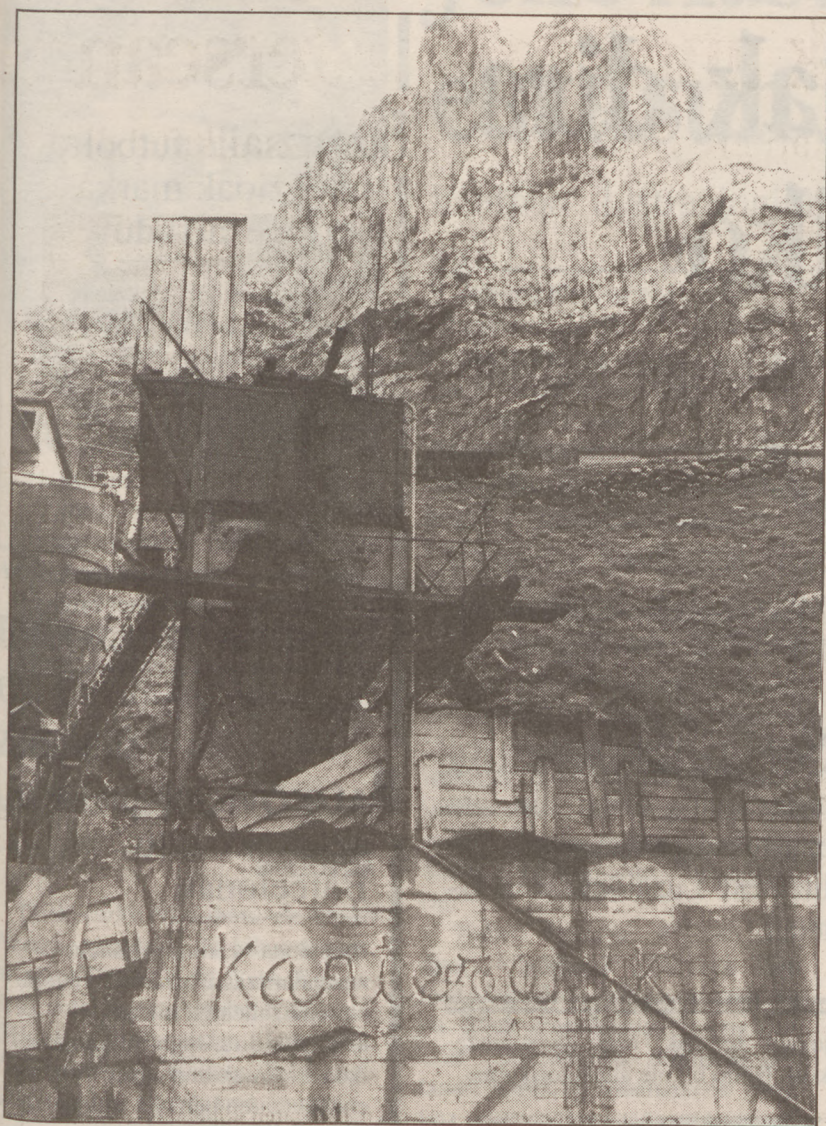
'Bob Hewitt-Frew McMillan' taldeari dagokionez beste bi partidu jokatu eta iragarpenak bete ziren. Anders Jarryd eta John Fitzgeralden Tom Nijssen eta Cyril Suk gaituz zituzten 6-3 eta 6-4. Sailkapenean aurreneko postuan dagoen bikoteak erraz irabazi zuen lehen partidua zortzigarrenen aurka. Grant Connell eta Glen Michibata bikoteak garaipena lortu zuen Todd Witsken eta Patrick Galbraithen kontra (6-3, 3-6 eta 7-5). Azken partidu hori eten egin zen orduerdiz, zientio erdi manifestari beltzek apartheidaren kontra protesta eginez pistara hondar asko jaurtiki zutelako.

Emilio Sanchez Vicario.

KARLOS

MENDIA

Atxarteko harrobia, euskal mendizaleen biltoki igandean.

KEPA

Atxarteko harrobia geldierazi nahian mendi ibilaldi ugariak

DONOSTIA

Durangeldeko gailurretan barrena mendi ibilaldi ugari antolatu dituzte igande honetarako Euskal Herriko hainbat mendizale elkarteek, 'Ezagutu Urkiolako Parkea' lemapean eta Atxarteko harrobiañen kudeaketa berriz martxan ez jartzeko helburuarekin.

Ekitaldi hauen helburu bakarra Bizkaiko inguru honen balore ekologiko eta paisajistikoa azpimarratzea da, gizarteari zein instituzioei atentzioa deitu nahian.

Goiz partean Durangeldeko eremu desberdinak zeharkatu, eta eguerdi aldera Atxarten bilduko dira mendi ibilaldi hauetan partehartuko duten guztiak.

Eli Ojanguren eta Alberto Besga Atxarteko eskalatzaile historikoez lizarra ere landatuko dute, mendizale guztiak elkartu ondotik, etorkizuneko

rako itxaropena adierazi nahi duen ekintza sinbolikoa. Atxarteko harrobien geldieraztea behin betirakoa delakoan —gaur amaitu da bertatik harria ateratzeko kontratuaren baimena—, ingurune horren berrosaketa arako plangintza ere prestatu dute euskal mendizaleen ordezkari ofizialek. Harrobiak urte askoan desitxuratu duena indarberritu nahi bait da, iganderako iragarri diren ekitaldi guztiak horretarako abiapuntu izatea nahi den modu berean.

1971. urteaz geroztik hasi ziren Atxartetik harria ateratzen, ingurunearen kalterako nabarmen, eta Urkiolako Parkea ingurune babestua izan arren, borroka luzea behar izan da harrobia geldierazteko. Gogoan dira, nola ez, hainbat denboran Labargorriko horman zintzilikaturik izan ziren hamaka eta mendizaleak, otsailaren 28an Ertzaintzak jaitsi erazi zituen arte.

HALTEROFILIA

Bizkaiko haltera onenak Sestaon

BILBO

Aurtengo hamaika marka onenak lortu dituzten atletak hartuko dute parte larunbatean Bizkaiko Halterofilia Txapelketan, Sestaoko La Benedictina Kiroldegian. Bizkaiko Halterofilia Federazioak antolatutako txapelketa honetan, Galdakao taldeko Iñaki Iturbe atletak Espainiako bi marka apurtzeko ahaleginak egingo ditu, 82,5 kiloko kategorian. Iturbek 130 kiloko marka hautsi

beharko du 'arrankada' mailan eta 160 kiloko marka 'bi denboratako' mailan.

Bizkaiko txapelketa ez da atleten helburu bakarra izango. Helburu nagusia klubaren arteko txapelketarako sailkapena lortzea izango da. Parte hartzaileek eliteko 79,5 puntu lortu beharko dituzte gutxienez hurrengo klubaren arteko Espainiako txapelketarako txartela lortu ahal izateko. Txapelketa hau hurrengo abenduaren 20ean jokatu da Gandian.

NBA

Chicago Bullsek txapeldunen jokoa erakutsi zuen Warriorsen kontra

Detroit Pistonsek galdu egin zuen etxean Seattle taldearen kontra

NBA ligan ez zen ezusteko handirik izan atzoko ihardunaldian. faboritoek garaipena lortu zuten, batzuk espero baino arazo gehiago izan bazuten ere. Chicagok garaipen garrantzitsua lortu zuen Warriorsen kantxan eta Detroitetik porrot berria jaso zuen.

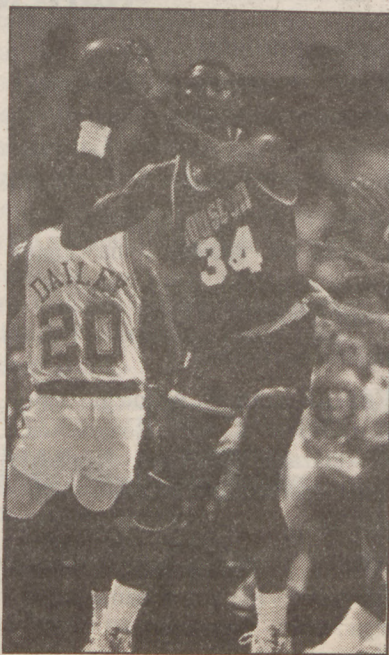
NEW YORK

Chicago Bulls taldeak garaipen handia lortu zuen Golden State Warriorsen kontra, 108-112ko emaitzaz. Bi taldeek oso ondo jokatu zuten, beren multzoko liderrak zergatik diren argi utziz. Chicago hasieratik jarri zen aurretik markagailuan eta alde handirik lortu ez bazuen ere, nahikoa izan zen partidua eskuratzeko. Michael Jordan izan zen berriro ere partiduko jokalaririk onena, 35 puntu, 9 errebote eta 7 asistentziekin. Scottie Pippen (26 puntu, 8 errebote eta 6 asistentzia) eta Horace Grant (16 puntu eta 14 errebote) izan ziren Bullsene beste jokalaririk aipagarrienak. Warriorsi dagokionez, Marcilunio eta Higgins izan ziren onenak, 22 punturekin.

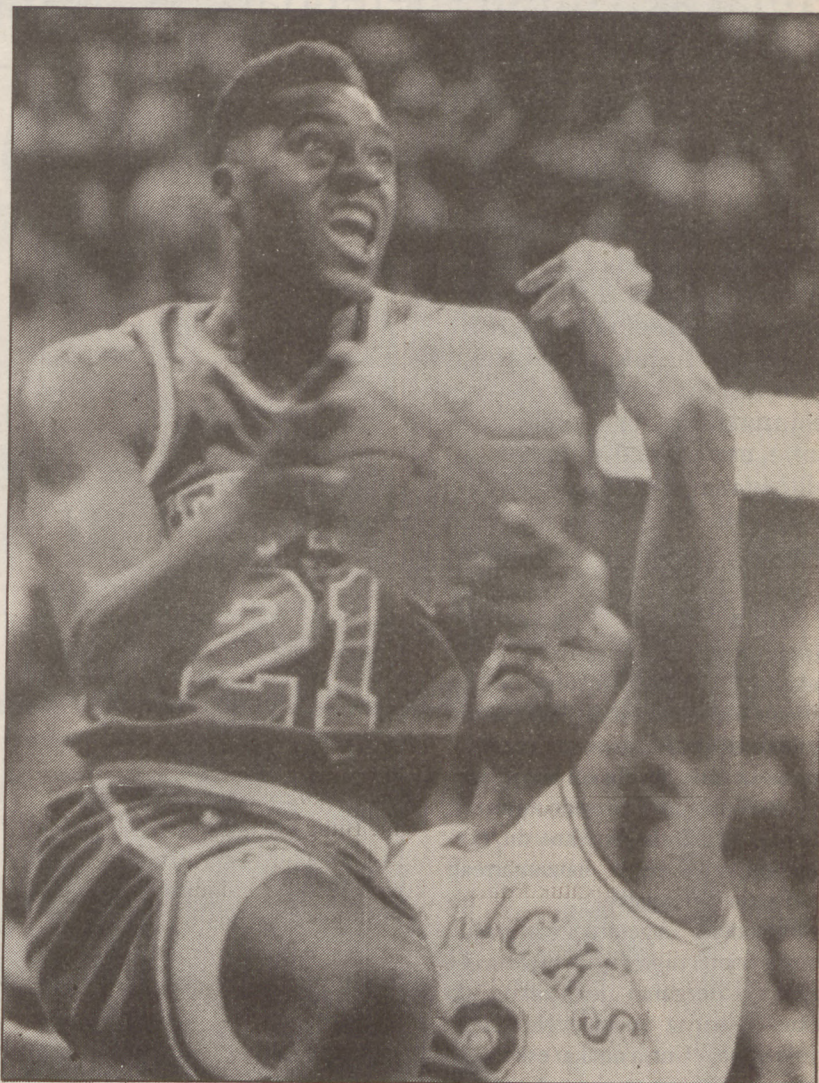
Detroit Pistons noraezean dabil denboraldia hasi zenetik. Atzo etxean galdu zuen Seattle Supersonicsen aurka (86-91) eta jadanik partidua galdu gehiago du irabaziak baino. Marc Agirre eta Isiah Thomas izan ziren jokalaririk onenak Pistonsen aldetik.

Seattle taldeak indartsu jarraitzen dute eta Pacific Divisioneko lehen postuetan kokatu dira, Warriors eta Lakers taldeen atzetik.

New York Knicks taldeak etxetik kanpo irabazi zion Dallas Mavericksi (89-92), azken partiduetako porrotak ahaztuz. Pat Rileyren mutilek uste baino arazo gehiago izan dituzte azken partiduetan, baina Dallasen behar bezala jokatzeko gai direla argi utzi zuten.

Akeem Olajuwon.

Gerald Wilkins jokalaririk garrantzitsua bihurtu da Rileyren bostekoan.

Emaitzak

Boston Celtics	116	Indiana Pacers	101
Philadelphia 76'ers	114	Miami Heat	107
Orlando Magic	102	Utah Jazz	107
Charlotte Hornets	109	Cleveland Cavaliers	108
Atlanta Hawks	116	Sacramento Kings	104
Detroit Pistons	86	Seattle Supersonics	91
Dallas Mavericks	89	New York Knicks	92
San Antonio Spurs	113	Minnesota Timberwolves	106
Phoenix Suns	113	Denver Nuggets	97
Golden State Warriors	108	Chicago Bulls	112

Hakeem Olajuwon ospitalean

Hakeem Olajuwon pibot nigeriarra ospitalera eraman zuten atzo, bihotzeko arazoak izan ondoren. Rocketseko jokalaria zaintzen duten medikuen esanetan, Olajuwonek gaizki du bihotza, baino oraindik ez dago ziurtatzerik zein den horren arrazoia. Nigeriarrak Zainketa Unitate Berezian pasa zuen gau guztia, medikuek zenbait azterketa egin ahal izateko. Ospitaleko bozeramaleak adierazi zuenez, ez dago zehazterik Hakeem Olajuwon noiz aterako den bertatik, oraindik beste azterketa batzuk egin behar bait dizkiote. Medikuek gaur bertan egingo dizkiote beste azterketak, bihotzeko gaitzaren arrazoia zehazteko asmoz eta ondoren erabakiko da zer egin.

Houston Rockets taldeko bozeramalearen hitzetan, jokalariairen egoera ez da larria. «Ziurrenik ez du Minnesota Timberwolves taldearen kontra jokatzerik izango, baina Olajuwonen egoera larria ez dela esan dezakegu». Pibotak lehen ere izan ditu arazo fisikoak. 1989an ospitalean egon zen egun batzuk, bere ezker zangoan tromboflebitis izan ondoren. Orduan erretiratu beharra izango zuela ere azaldu zuten sendagileek, baina azkenean dena konpondu zen. Joan zen urtarilean ere ospitalera joan behar izan zuen, Bill Cartwright pibotak begian kolpea eman ondoren.

Orain arte jokatuak bederatzi partiduetan, Nigeriako pibotak 21,7 puntu, 14 errebote, 3 tapoi eta bi baloi berreskuratatu ditu bataz beste.

PILOTA

Arretxe: «Sei bikote berdina dira eta ez lukete kalitatea jaitsiko»

Binakako titulua defendatzeko aukera merezi duela uste du Luzaidekoak

Fernando Arretxe Eskuz Binakako txapelduna da, Julian Retegirekin batera, baina aurten titulua defendatzeko aukerarik gabe utz dezake Luzaideko atzelaria, hatzamarrean lesioa izan duela eta. Berak argi esan du jokatzeko moduan dela, berriz lesionatzeko arriskurik gabe, eta txapelketan sei bikote izan beharko luketeela.

XABIN MAKAZAGA / DONOSTIA

Eskulari, Pilotaberri eta Enpresas Unidas ez ziren ados jarri Eskuz Binakako Txapelketa jokatu duten pilotari kopuruari buruz Etxegaraten eginiko bilkura luzean, eta oraindik argitzeke dute lau ala sei bikote izanen diren lehian. Fernando Arretxek kanpora geratzeko arriskua du, txapelduna izan arren, hatzamarrean izan zuen lesioagatik.

Luzaideko atzelariak ziurtasun osoz adierazi digu guztiz osatuta dagoela —Bergaran jokatzekoa da bihar—, berriz lesionatzeko arriskurik gabe. «Untsa daukat eskua, eta ez dut uste berriz arazo berdina izango dudarik». Eta bere iritzirako, ez bairik gabe, sei bikoteran artean egin beharko litzateke txapelketa. «Nik ikusten dut —mintzo zaigu Arretxe— lau bikoten izanen balira, Alustiza eta Tolosa zein Bergara eta ni kanpora geratuko ginatkeela. Sei bikote azkar orekatuko lirateke, eta guztiak barrenean kanpeonatu ona ateratzen ahal dela uste dut».

EZUSTEAK Iaz Salaberriak
TXAPELKETAREN Unanue orde-
ONERAKO katu eta ia txapela ere irabazi zuen Galarza lagun zuela. Horrelako ezustekoak beti

Arretxek ez luke gozo hartuko txapelketatik kanpora uztea. CARLOS VILLAGRAN

gertatzen omen dira txapelketetan, onerako gainera, eta horrexegatik sei bikoteran aukera defendatzen du Luzaidekoak: «Alustiza - Tolosa eta Bergara - Arretxe bikoteek sorpresa zenbait eman dezakegu».

Kalitatea jaisteko arriskua aipatzen dute lau bikote sartzea defendatzen duten enpresariak —Enpresas Unidas-eko ordezkariak—, baina Arretxeren iritziz jokatzeko aukeran diren sei bikoteak maila beretsua dute. «Sei bikoteak arras berdina dira, ez da kalitate gorabeherarik izan

behar». Gainera, iaz txapela irabazi ondoren, titulua defendatzeko eskubidea behar duela eritzi dio Arretxek. «Nahi nuke berriz ere irabazi aurtengo txapelketa hau».

Zailxeago izan dezake titulua lortzea Salvador Bergararekin, Julian Retegi edonork ezin gustorago hartuko lukeen aurrelaria bait da. Itxaropenik ez du ordea galdu Luzaidekoak.

«Esan bezala, sei bikoteak azkar parekatzeko modukoak dira, eta nik behintzat ez dut faboritorik ikusten

✓ Hatzamarra guztiz osatuta, Arretxe ziur dago txapelketa jokatzeko moduan dela, berriz lesionatzeko arriskurik gabe.

Sei bikoteen artean oreka nagusi dela eritzi dio, eta ezustekoa gertatuz gero ona litzateke Luzaidekoaren ustetan.

jokatu aurretik; ezta gainerantzekoak baino bikote ahulagorik ere».

ENPRESARIAK Enpresariak gaur bertan bil daitezke berriz ere, eta es-
GAUR pero litekeena da adostasunera hel-
BILTZEKOAK tzea. Arretxek sei bikoteran aldeko apostua egiten du, garbi: «guztiak berdina dira».

Aurreko egunetan iragarri dugun moduan —Eskulari eta Pilotaberri enpresak horren aldekoak dira—, normalena Eskuz Binakako Txapelketa sei bikoteran artean jokatzeko litzateke. Iaz ere kritika nahikoa izan zen Inaxio Errandonea kanpoan utzi zutelako, eta aurtan arrisku bera dago Alustiza - Tolosa eta Bergara II - Arretxe bikoteekin. Kalitatea zaindu nahi izatea erizpide baliagarria da, baina Arretxek adierazi digun moduan, gorabehera handirik ez da aipatu sei bikoteen artean. Retegi II - Maiz II, Unanue - Zezeaga, Salaberria - Galarza, Eugi - Errandonea, Bergara II - Arretxe eta Alustiza - Tolosa punta puntako bikoteak dira, eta ikuskizun bikaina eskain dezake titulorako lehian.

Karteldegia

Gaurko partiduak

ATAUN. 21.00. Frontoiaren inaugurazioa. Tolosa III - Retegi IV / Muntion - Errasti. Alustiza - Galarza / Retegi II - Tolosa.

DEPORTIVO. 16.30. Ugarte - Astola / Ziskar I - Alzibar. Ipiña - Langarika / Alustiza - Torre. Sanchez - Lizardi / Peluaga - Otero.

Biharko partiduak

BERGARA. 16.30. Ansotegi - Salbidea / Telletxea - Urta. Bengoetxea IV - Aldazabal II / Arteaga - Arretxe. Murga - Andueza VI / Loiarte - Alberdi III.

LABRIT. 17.00. Satrustegi - Iturza / Tolosa III - Mendi. Unanue - Zezeaga / Eugi - Errandonea.

MUTRIKU. 16.30. Gorostidi - Ba-

randiaran / Manzisor - Bazeta. Elorz - Zubizarreta / Alberdi - Larrazabal.

EZKURDI. 22.30. Goixerri - Argoitia / Jaraniz - Zelaia. Urizar II - Patxi / Unziti - Goya II. Urizar I - Enrike / Nuñez - Bilbo.

Igandeko partiduak

ASTELENA. 16.30. Zabala - Mendi / Ariznabarreta - Retegi IV. Salaberria - Galarza III / Retegi II - Maiz II. Iribarren - Buenetxea / Gabilondo - Unsain.

Asteleheneko partiduak

BEOTIBAR. 16.15. Soroa III - Aldazabal II / Tolosa III - Errasti. Bergara II - Errandonea / Unanue - Zezeaga. Retegi III - Garaita / Irazola - Andueza V.

LABURREAN

FRANTZIAKO futbol selekzioak marka berria ezarri du

Frantziako futbol selekzioak datorren urteko Eurokoparako sailkapen partidu guztiak jokatu ditu dagoeneko eta marka berria ezarri du, denak irabazi egin bait ditu. Asteazkenean Islandia menperatu zuen 3-1. Emaiza horrekin hemeretzi dira galdu gabe jarraian amaitzen dituen partiduak. Lehen gola Amara Simbak lortu zuen lehen zatiko azken minutuan eta Eric Cantona izan zen garaipena ziurtatu zuten beste bi golen egilea ●

MALJKOVICEN hitzak aztertuko ditu Barcelonak

Barcelona saskibaloit taldeko zuzendaritzak Bozidar Maljkovic entrenatzailearen hitzak aztertuko ditu. Jugoslaviarrak Andres Jimenez azken ebakuntzaren berri ez ziotela eman leporatu zion taldeko managerra den Aito Garcia Reneses. Honek bere etxera deitu zuela esan zuen baina ez zuela entrenatzailea bertan aurkitu. Azken horrek prentsaren bidez jakin zuela esan zuen eta Garcia Reneses gezurretan ari dela ●

OLAZABAL laugarren Miyazaki golf txapelketan

Japonian jokatzeko ari den Miyazaki torneoan Txema Olazabal laugarren postuan dago Mark Brooks liderrarengandik bi kolpera. Lehen ihardunaldia jokatu ondoren Brooks-ek 66 kolpe ditu, David Ishii eta Nolan Henke estatubatuarrek baino bat gutxiago. Hondarribiarrarekin berdinduta Kimura eta Hasegawa japoniarrak eta Sandy Lyle britaniarra daude. Ballesteros eta Miguel Angel Martin bezala ●

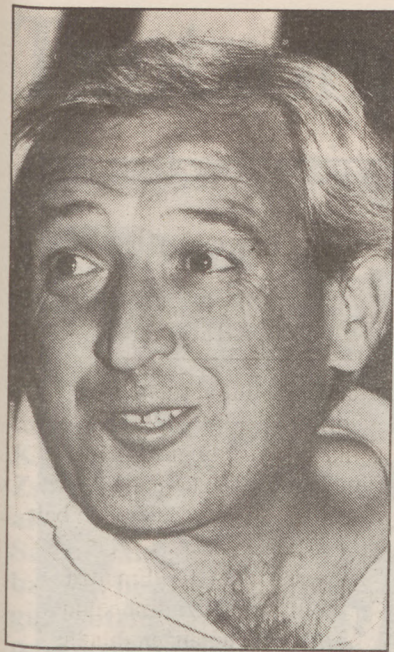
ULTRA SUR zaletuek 700 milioiko kalteak eragin dituzte

Real Madrider zazpirehun milioi pezeta ordaindu ditu orain arte bere jarraitzaile eskuindarrek eginiko kalteen ondorioz. Jarraitzaile horiek Ultra Sur izenarekin ezagutzen dira eta azkenaldi honetan talde zuriaren irteera bakoitzean kalte handiak eragin dituzte. Kalte horiek ordaintzen dituen taldea da eta dagoeneko zazpirehun milioitara iritsi da kalte kopurua. Hurrengo astean Real Madrider Sarrian jokatu du eta ohizko gertakizunak izateko aukera asko dago ●

Tolosa eta Galarza, aurrez aurre gaur Ataunen (ETB, 21.00).

OIALDE

Anjel Lertxundi.

AITOR BAYO

Euskarazko VI Liburu eta Disko Azoka zabalduko da gaur Irunen

J.L.Z. / DONOSTIA

Euskarazko VI Liburu eta Disko Azoka zabalduko da bihar Irunen, bertako Udaleko Euskara Batzordeak antolatutako, Aldabe, Bilintx eta Oskarbi liburudenden laguntzaz. Zabalza Plazan bisitatu ahal izango da azoka hau abenduaren 1a arte.

Interes handiko ekitaldiak antolatuta dira azoka honen inguruan, horien artean Anjel Lertxundiren 'Kapitan Frakasa' izeneko nobela berraren aurkezpena. Inazio Mujika, Juan Garzia eta Iñaki Aldekoa izango dira Lertxundirekin batera azaroaren 30ean eguerdiko 12etan Amaia Kultur Zentruan egingo den ekitaldi honetan.

Hitzaldiak ere izango dira azoka honetan. Felipe Juaristik 'Irredentismoa eta euskal literatura' aztertuko ditu bihar eguerdiko 12etan Amaia Kultur Zentruan emango duen hitzaldian. Juan Garzia azaroaren 29an izango da hizlari, toki berean arratsaldeko 7.30etan. 'Itsasoa eta desertua (Euskal poesia modernoaren erromantizismoa)' izango da bere azalpenaren izenburua.

Hika eta Kukubiltxo antzerki taldeen azken kale emankizunak ere ikusi ahal izango dira, bihar lehenengo eta bihar zortzi bigarrena.

Gaur amaituko da Donostiako XXII Bach Musikaldia

DONOSTIA

Donostiako XXII Bach Musikaldia gaur amaituko da, arratsaldeko 8etan Koruko Andra Mariaren basilikan egingo den emanaldi batekin. Donostiako Orfeoia, The English Brass Ensemble, Nigel Charman perkusionista eta Jose Manuel Azkue organojolea arituko dira azken emanaldi honetan, J.A. Sainzen zuzendaritzapean. J.S. Bach, A. Vivaldi, J. Clarke, H. Purcell eta G. Gabrielliren lanak entzungo dira ekitaldi honetan.

Ordiziako Bach Jaialdia ere emanaldi honexekin amaituko da bihar, ituntzeko 8.30etan, Eliz Nagusian. Donostiako jaialdia azaroaren 19an hasi zen eta Ordiziakoa, berriz, hilaren 21ean.

Joxe Austin Arrieta, Mariasun Landa eta Asun Balzolarentzat Euskadi Saria

Itzulpen, ilustraziogintza eta haur eta gazte literaturako iazko lanik onenen autoreak saritu dituzte

Herenegun arratsaldean ezagutarazi ziren Euskadi literatur sariak euskara eta gaztelarazko ataletan. Atzo, berriz, itzulpen, ilustraziogintza eta haur eta gazte literaturako saridunen berri eman zen. Lanen egileak: Arrieta, Landa eta Balzola.

JOXAN OIZ / DONOSTIA

Joxe Austin Arrietaren 'Eulien ugazaba', Mariasun Landaren 'Alex' eta Asun Balzolak 'Ninoren istorioak' libururako prestaturiko ilustrazioek jasoko dute, nork bere sailean, Eusko Jaurlaritzako Kultur Sailak antolatzen duen Euskadi Saria.

'Eulien ugazaba' William Golding Nobeldunak idatzitako 'The Lord of the Flies' nobelaren itzulpena da. Elkar argitaletxeak lehengo urtean plazaratutako donostiarraren lanari buruz, epaimahaikoez honakoa adierazi dute: «idazle britainiarren prosa aberatsa, itzulpen fide-lari dagozkion zehaztasunak errespetatuz eta tradizioako euskal prosaren doinua eta erritmoarekin uz-tartuz, euskara indartsua landuta, urte urte finkatuz doan euskal itzulpenaren bidegintza zuin irmo gertatu da». Mariasun Landaren 'Alex' liburua izan da bigarren sariduna, Haur eta Gazte Literatura atalean, hain zuzen. Epailerek «nabarmentzat» jo dute lana eta «irakurterraza baina sensibilitate handiko liburua» dela azpimarratu dute.

Irudigintza sailean Balzolaren lana ere goraiatu dute «eta bere marrazkigintza zabala saritu nahi izan».

Eskerrik asko, Mariasun

Alex, bere gogoz kontrako abenturarentzat izan da aurtengo saria eta egia esan, asmatu egin dute hau ematerakoan. Mariasun Landa aspaldidanik ari da isilik eta etengabe lanean kalitatezko euskal haur literatura bultzatuz. Bera da une honetan, bere etengabeko lan horri esker, gehien ezagutzen den euskal haur literatur idazlea. Katalaneraz, gailegoz, albaneraz, grekeraz, gaztelaraz... plazaratu dira bere zenbait lan, berari ezezik euskarari ere prestigioa emanez.

Baina saria 'Alex' liburuagatik eman diote, iazko azaroan plazaratutako liburu honetan bere izakera isila, lasaia, patxadatsuagatik bazterturiko pertsonaia azaltzen zaigu, Alexek Marga, bera bezalako neskatila bat, ezagutu eta baztertuen arteko adiskidantza sendoa sortuko da. Xake jokoa, Mikelen tabernako txokoa... oso egoera baretsua hori gertaera batek apurtuko du, Alex heroi, abenturero bilakatuko duen gertaera, eta baita egunkarietako orrialdeetara eta ospitalera bidaliko duen gertaera.

Mariasunen balioa ez da gaian mugatzen, ongi asko frogatu du bere produkzioan haurren mundua ezagutzen duela, beren arazo eta pentsamenduak dituela present, horretaz gain, estilo arin eta zaindua landu du bere lanetan; irakurtzeko atsegina bikoiztu egiten duen estiloa.

Bukatzeko, Maritxu Berritsu irratisaioan, joan den astelehenean, zortzi urteko Itziar entzuleak Mariasun Landaren liburu bati esandako hitzak aipatuz, bukatuko dugu: «Eskerrik asko liburua idazteagatik».

Arrietaren 'Eulien ugazaba' eta Mariasun Landaren 'Alex' liburuek jaso dute saria.

GILLENIA/VILLAGRAN

ARGITALPEN TXUKUNENA ERE SARIDUN

Halaber, hiru atal hauetaz gain, atzo ere Argitalpen Onenarentzako Euskadi Saria era ezagutarazi zen. Bizkaiko Foru Aldundiak moldaturiko 'Bizkaia Barru-barrutik' liburuak jaso du saria. Bernardo de Arrizabalagak idatzi eta Alberto Schommerren argazkiez ederturiko edizioa da premi-tua.

Juan Mari Lekuonaren 'Mimodramak eta ikonoak' poesia liburua eta Alfonso Sastrearen 'Demasiado tarde para Filocteles' antzerki lanak jaso zuten literatur galardea herene-gun.

'Ninoren istorioak' liburukoa da Balzolaren lan sariduna.

JOSE SIMAL

UNED-BERGARA IKASTETXE ELKARTUA

Kolaboratzaile lanetarako, Sikologian Doktore edo Lizentziatua behar du **5. mailan PENTSAERA ETA LENGOAIA** gaia irakasteko.

Eskabideak ikastetxeko idazkaritzan jaso daitezkeen inprimaki normalizatueta aurkeztu beharko dira.

ORDUTEGIA: Asteartetik ostiralera 10.30etik 12.30era eta 17.30etik 20.30era. Larunbatean 09.00etatik 12.30era (astelehenetan itxita).

Eskabideak aurkezteko epea azaroaren 30ean amaituko da.

UNED-BERGARA IKASTETXE ELKARTUAK IKASTETXE HONETAKO IKASLEEI ZERA ADIERAZI NAHI DIE, ALEGIA, AZAROAREN 28AN EGINGO DIRELA IKASLEEN ORDEZKARIAK HAUTATZEKO HAUTESKUNDEAK.

ATENEO NAVARRO/NAFAR ATENEOA

Gaur, azaroaren 22an, ostirala, arratsko 19.30ean

ENRIKE ZUBIRI "MANEZAUNDI"REN ARTIKULU BILDUMAREN AURKEZPENA IZANGO DA

Bertan Hizlariak izango ditugu:

TXEMA LARREA eta ROSA MIREN PAGOLA

HIZKUNTZ ESKOLAKO ARETOA

Caldereria kalea

KOORDINATZAILEA

Lorea Agirre

LAGUNTZAILEAK

Imanol Agirre

Joxe Mari Karrera

Begoña del Teso

Berta Gaztelumendi

'Thelma and Louise'

Ridley Scott: 52 urte. Britaniarra. Publizitaterako bi mila filme baino gehiago egin ditu. Bere lehen luzemetraiak 'The Duellist', 1977an Caneseko epaimahaiaren saria jaso zuen, bigarrenak 'Alien', efektu berezien Oscarrarekin saritua iza zen 1980an. Ordutik hona beste lau filme zuzendu ditu: 'Blade Runner', 'Legend', 'Someone to watch over me', 'Black rain' eta Hegoaldean gaur estreinatzen den 'Thelma and Louise'.

Bidean, bi arima emakumezko

Iparaldean estreinatu ondoren, asteburu honetan Hegoaldean izango da ikusgai

BERTA GAZTELUMENDI / DONOSTIA

Sariei inongo balioa kendu gabe, esan beharra dago hauek ez dutela zinegile bat egiten eta are gehiago, ez dute jendearen gogoan luzaro irauten. Baina jendeak hain erraz ahazten ez duena zera da, Ridley Scott bezalako zinegile batek sor dezakeen unibertso berezia, zeluloidetako idazkera indartsu hori. Bere irudiak direla medio, ('Blade Runner', 'Black rain') ikuslea Scottek asmatutako komunikazioarik gabeko eremu batean murgiltzen da, sentimendurik gabeko pertsonaien artean, giro ilun eta busti batean non etsipena gordetzen den.

Azken emaitza honetan, 'Thelma and Louise', giro itxi eta estu horietatik erabat aldentu da. Iluna zena argiz bete du, dekoratu hotz eta sofistikatuetatik Mendi Harritsuen handitasunera eta Amerikako hautsez betetako errepideetara abiatu da, pertsonaiak emozioz eta sentimenduz jantzi ditu eta, oso labur esanda, bi emakumek protagonizaturiko road-movie ezin hobea burutu du, edo Callie Khonik idatzitako gidoi borobil horretatik filme borobila egin du.

Thelma and Louise, Geena Davies eta Susan Sarandon, lehena, bere senarraren menpeko etxekoandre konbentzionala, errutinarik aspergarrienera behartua eta bigarrena, kafetegi batean lan egiten duen emakume gogorra eta liberatua, bere senargaiaren kontuek asetu dituen.

PERTSONAIK emozioz eta sentimenduz jantzi ditu eta, oso labur esanda, bi emakumek protagonizaturiko road-movie ezin hobea egin du, edo Callie Khonik idatzitako gidoi borobil horretatik filme borobila egin du.

Ridley Scott zuzendariak bere azken filme honekin, orain arte jorratu duen bideari uko egin dio. Testu ilun eta etsituetatik, kanpora irten da. 'Blade Ranner-eko' kale hertsietatik Mendi Harritsuetako eremu zabalera egin du bisita.

Bi lagunminek asteburua hiritik kanpo pasatzea erabaki dute, baina txango hori itzulerarik gabeko bidaia bilakatuko da. Thelma eta Louisek erritmo ikarati batez alderik alde igarotzen dituzte Scottek pantailan asmamen indartsuz jasotako

parajeak. Bapatean sortutako egoera batek beste berri bat eragingo du, etengabe, umorez josita, ikuslea bereganatuz eta txundituz. Ez dago aspertzirik. Bidaia baino lasteketa den honetan, Thelma eta Louisek beren nortasunak ernatzen

joango dira, iragan grisa atzean utziz, gero eta ziurragoak eta gero eta ausartagoak erasoan aurrean.

ARRAKASTA Azkenean heldu da **ETA** 'Thelma and Louise' arrakastatsua. Europa

eta Ameriketako kritikaren oniritziarekin etorri bada ere polemikak jarraitu dio orpotik: «Filmea feminista izateaz gain gizonezkoen kontra» jotzen omen du. Hori guztia oso diskutigarria da eta agian terminologi kontua ere izango da. Emakumezkoen kasuan, eraso bakoitzari erantzutea feminista izatea al da? Badi-rudi baietz, baina norberaren duintasuna defendatzen duenak zer izen beharko luke, gizonezkoa zein emakumezkoa denean?

Gerta daiteke polemikaren gakoak beste zerbaitetan aurkitzea, Scottek aukeratutako gizonen arketipoak gizonezko ikuslegoari ez gustatzea, adibidez. Dena dela, horrek konponbide erraza dauka nire ustetan, hau da, inorekin ez identifikatzea eta urruntasunez ikustea, (orain arte Rambo edo antzerako pertsonaiekin iraindurik sentitu diren gizon gutxi topatu bait ditut) edo bestela, gus-tokoa duzun edo dituzun horiekin identifikatu, mingarriagoa da, baina kontutan izan guztiok pekatariak garela. Beraz, onar dezagun filme honen errealtatea umorez, azken finean hortxe zio-koxka eta!

GEENA DAVIES eta Susan Sarandon; lehena, senarraren menpeko etxekoandre konbentzionala, eta bigarrena, kafetegi batean lan egiten duen emakume liberatua, bere senargaiaren kontuak asetu dituen.

Txotxongiloak, jaun, jabe, errege eta erreboltari

Tolosako Nazioarteko IX Txotxongilo Jaialdia gaur hasiko da eta Gipuzkoa osora zabalduko

Txinatik dira etorriak batzuk. Bertako neska-mutilak dira besteak. Aragoikoak baditugu. Baita Canadiarrak ere. Italiatik datoz Hugo eta Ines. Katalunia dute sorterri Zootrop-ekoek. Mexicoko alturetatik Tolosara datoz Saltimbanquiak... Beraiekin batera, beraiek baino garrantzitsuagoak... panpinak, muñekoak, txotxongiloak.

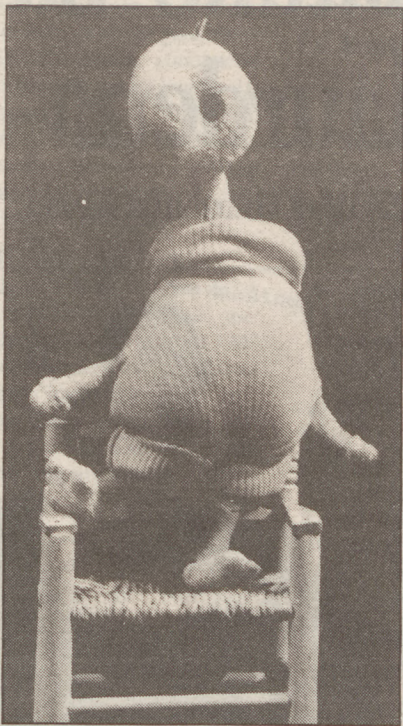
BEGOÑA DEL TESO / TOLOSA

Gaur, sorginen orduan, gauerdian, Beotibar pilotaleku ondoko tabernan emango zaio hasiera jaialdiari. Gaur zortzi bukatuko da, baita gaueko hamabietan ere, izango den emanaldi batekin. Badago Tolosan ikustekorik. Sestaon, Irunen, Ordizian, Azkoitian, Altza, Eibarren ere izango da.

Desioz, zirrarez gaude Pekingo Antzerki Nazionalaren zain. Sekula ez dira gure artean izan. Ez Euskal Herrian, ez hurbilean, ez eta beste elkarte autonomikoetan ere. 'Zeruko bazterrak nahastu zituen tximuak' da aurkeztuko duten ikuskizuna. Garai urrunetako ipui miresgarria. Kolore, forma eta disdiraz gainezka. Txotxongiloak mugiarazteko trebezia mendeetan zehar landutako dohaia da. Jira eta bira ibiliko dira Euskadin zehar, Logroño, Alicanteraino hurbildu ere baina nahitaezkoa da bihar, arratsaldeko zazpi t'erdietan edota gaueko hamar t'erdietan Leidorren ikustea.

Martxa nahi dugunok zita dugu egina astelehenerako 'El bandido cucahara-ekin', Binefarreko titiriteruen lagun mila.

Iraultza zertan datzan jakin nahi duenak ederki antzemango du Hugo eta Inesek eskaintako 'Ginocchio-ren abenturak'. Ea zer esango zure izterra gitarra balitz eta oin azpia aurpegia? Asteartean harrapatuko gaituzte ustekabeen Inmakulada ikastetxean.

ZER ote? zer demontre? Ba Zootrope-ko partaiden eskuak dotore jantzita. Sinestu ezinean zaudela? Zatoz Tolosara datorren ostegunean, ikusi eta... hortaz hitzegingo dugu. Alfonso eta Eufemia

helduentzako txotxongilo lagun berriak. Taun Taun taldeak sortu zituen Quinoren irudi bat oinarritzat hartuta. 'Bi kate-k' lotzen dituzte. Elkarri dioten amodio herdoilduak gozatzen du beraien bizi latza.

EDURNE ZURI KANDELA BALITZ? Benetan dizut. Bihar gertatuko da. Gauerdian. Kafe

frontoian. Hungariako Figurinak 'Grimmaces' jarriko du gure begi aurrean. Grimm anaiek idatzitako ipuinak objektuen bitartez kontatuko dizkigute. Haien artean, 'Eduene Zuri eta zapi ipotxak'. Bera kandela liraina, zazpiak berriz kandela txikitxo eta lodiak...

Miro, Joan Miroren izpiritua eta nabardura surrealista dastatuko omen ditugu Nesum Dormak eskainitako 'On Kixote-n' eta bai abesten bai txotxongiloen erresuman aise dabilzan gazte tolosarrek ilusioz aurkeztuko digute 'Hegal arintxu'.

Bergararik omen dator berrikuntza eta euskal marionetaren sasoirik ederrena. Taun Taun da aintzindaria eta beraiek proposaturiko helduentzako lana, 'Bi kate-k', Alfonso eta Eufemia zaharren harreman gazi-gozaok taularatzen ditu.

«Ezer ere ez artistak hartu arte»

Iruña tabernarekin batera eszenatokiak bihurriena den Frontoi kafe-tegian gaude. Miguel Arretxe, jaialdiaren zuzendaria, Idoia Otegi, idazkaria eta Enkarni Genua, Erreka Mari txotxongiloaren lagun eta sortzailea, harrapatu ditugu bertan.

Zer arrazoio du marioneta? «Printzipioz, ezer ez. Gauza bat, objektua, bizirik ez den zer edo zer. Hori esan eta gero, adierazbide teatrala dela aitortu behar». «Halaxe da—dio Enkarni—baina artistak jaso, laztandu bezain fite bizitzara dator».

Zer ematen diote elkarri txotxongiloak eta berarekin taulara ateratzen denak? «Horri buruz tesiak idatzi izan dira. Nork ote du protagonismoa eszenategiaren gainean, panpinak ala gizon-emakumeak? Zer nolako harreman mota ezartzen da bien ar-

tean? Jakin badakigu, harremana arras diferentea dela, harizko marioneta edota eskuan duzun guantea bada. Bera zure luzapena, hala edo nola bada, bihotzean sentitzen duzu. Berak zure bitartez ukitzen badu lurra, bestelako sentsazioa da. Azkenean jabetu egiten zara: bizirik dago».

Esaidazue, zergatik joan behar duten Tolosara haurrek, altzerkilariek, zaletuek eta txikiteoan dabilzanak? «Tira denon helburu bakarra zera da, ondo pasatzea. Haurrek eszenario gainean gertatuko dena bizi egingo dute. Panpinak bizitzara etorri direla ikusiko dute. Eta sinestu. Antzerkian dabilzanak beharrez eta obligazioz, hauxe baita beste antzerki mota bat eta eskarmenduaz aberastuko dira. Antzerkilariak egunero 'fixatu' beharko lukete. Zaletuek izugarriak ikusiko dituelako. Poteatzaileek... ba, Iruña tabernan, ehun pezetan truke, hirunaka ikuskari saltsero, erotiko eta jostagarriak gozatzeko parada izango bait du».

Bilbok lekukoa hartuko du Abenduan

IMANOL AGIRRE

Bilboko nazioarteko txotxongilo jaialdia abenduaren 8an hasiko da. Txotxongilo arloan, esperientzia luzeena duen antzerkialdia dugu Bilbokoa, aurtan hamargarren edizioa betetzen bait du. Gainera, jaialdiaren inguruan sortu zen Txotxongiloen Dokumentaziogunea topaleku garrantzitsua bilakatu da txotxongilo zaleentzat. Aurtengo jaialdian hamabi konpainiak hartuko dute parte. Amerikatik Marionetas de la Esquina (Mexiko), Teatro Tempo (Venezuela) eta Teatro Saucó (Argentina), Asiatic Topalva Koothu (India), Teatro Buku (Malasia) eta Don Quixote (Japon), Europatik Theatre du Petit Miroir (Frantzia), Phil Spellacy

(Irlanda) eta La Deliciosa Royale (Espania) eta jakina, Euskal Herriko bi konpainia, Kukubiltxo eta Txotxongilo hurbilduko dira Bilbora. Honez gain, aipatu behar dugu jaialdiaren barne aurkeztu den Italia eta Israelen arteko koprodukzioa. Hamahiru egunez Bilbok Tolosari hartuko dio lekukoa eta kalitzezko maila gorenean mantenduko du txotxongilo sasoia. Bilboko jaialdiak emanaldiz gain, erakusketak, hitzaldiak eta zenbait film prestatu ditu txotxongilo mundua hurbilago eza-gutu nahi dutenentzat. Ihardunaldi hauei amaiera emateko estreino interesgarri bat eskeiniko digute, Madrikeko La Deliciosa Royalak Caliban izeneko azken lana estrenatuko du Arriagan.

Zer, zein, zerezkoa

B.T.

HARIA: Egurrezko gurutz batetik ateratzen diren harien bitartez hartzen dute mugimendua txotxongiloek. Panpinak txikiagoa edo handiagoa osoa izango du burujabetsuna. Normalean estilo 'figuratiboko' ikuskizunetan erabiltzen da harizko txotxongiloa, musikadun saioetan, bertan panpinak orkestra direla. Jakina oso, ezinbesteko da artistaren abilezia.

ESKULARRUA: Txotxongilorik aintzinakoenetarikoa. Xumeenetarikoa ere. Hala ere, bera baino erreboltariagoak nekez aurkituko dituzu. Munduan zehar ibili da kaskari eta bazter nahasle. Politxinela izan zen Italian, Punch and Judy Erresuma Batuan, Colarín eta Don Cristal gure artean. Une batez arbuiauturik sentitzen bada ere, berriro datorkigu matxinadarako deia zabalduraz.

BURDIN HARIA: Burdinezko makiltxoak dira buru, gorputz, beso eta hanken sostengak. Artista batek edo bik eragiten diote buruari. Beste batzuek, ordea, soinari eta zangoi. Zenbat eta anitzagoak erabilitako palankak eta tramankuluak hainbat eta sinezgaitzagoak mugimenduraz.

BUNRAKU: Herri japoniarren sortutako teknika. Ikuslegoaren begi bistan daude, beltzez jantzita, eragileak. Denetan abilenak buruari eragiten dio. Beste batek hartzen ditu gorputza eta eskuetako bat, hiru garrenak, aldiz, oinak eta beste eskua.

ITZAL TXINATARRAK: Hauek ere aintzinatik datozen txotxongiloak dira. Lauak dira panpinak. Azal zuri edota kolorezko baten atzetik sartzen da argia eta proiektzioan itzalak besterik ez dira ikusten.

Eguna	Talde	Lana	Ordua	Lekua
22	Saltimbanqui (Mexico)	'Ipuin indiano mexikarrak'	24.00	Frontoi kafe-tegian
23	Pekineko Antzerki Nazionala (Txina)	'Zeruko Bazterrak nahastu zituen tximuak'	19.30-22.30	Iparragirre Antzokian
	Coad Puppet (Canada)	'Polly'	17.00	Igarondo Aretoan
	Figurina (Hungaria)	'Grimmaces'	24.00	Frontoi kafe-tegian
24	Taun Taun (Euskadi)	'Bi kate'	20.00	Igarondo Aretoan
	Coad Puppet (Canada)	'Polly'	15.00	Inmakulada ikastetxean
25	Napsugar (Hungaria)	'Errauskin'	11.00-15.30-22.30	Iparragirre antzokian
	Binixiflat (Katalunia)	'Pello leloa'	11.00-15.30	Igarondo Aretoan
	Taun Taun (Euskadi)	'Bi kate'	18.30-22.30	Inmakulada ikastetxean
26	Liberec Naif Antzerkia (Txekoslovakia)	'Fim Farum'	11.00-15.30-20.00	Iparragirre antzokia
	Binixiflat (Katalunia)	'Pello leloa'	11.00-15.30	Igarondo aretoan
	Hugo eta Ines (Italia)	'Ginocchio-ren abentura'	18.00-22.30	Inmakulada ikastetxe
27	Nesum Dorma (Katalunia)	'On Kixote'	11.00-15.30-20.00	Iparragirre antzokian
	Pupella Nogues (Frantzia)	'Jipoi satzailea'	11.00-15.30	Igarondo aretoan
	Velo Theatre (Frantzia)	'Gutunak eta konfidetzia'	18.30-22.30	Inmakulada ikastetxean
28	Tandarica antzerkia (Rumania)	'Errauskina'	11.00-15.30-22.00	Iparragirre antzokian
	Coad Puppet (Canada)	'Polly'	11.00-15.30	Igarondo aretoan
	Zootrop (Katalunia)	'Horiz'	18.30-22.30	Inmakulada ikastetxean
29	Binefar-eko Titiriteroak (Aragoa)	'Labezomorro bandidoa'	11.00-15.30-20.00	Iparragirre antzokia
	Tantxarina (Galizia)	'Titiricircus'	11.00-15.30	Igarondo aretoan
29	Tandarika (Rumania)	'Cabaret'	24.00	Frontoi kafe-tegia
30	Hodeiertz Txiki / Txokolo (Euskadi)	'Hegal arintxu'	17.00-20.00	Igarondo aretoan
	Tantxarina (Galizia)	'Titiricircus'	24.00	Frontoi kafe-tegian

Gipuzkoako Bertsolari Txapelketa 91

Oiartzungo Madalensoron jokatu da gaur gauez hirugarren azken laurdena

Mendizabal, Sorozabal, Zendoia, Munduate, Elortza, B. Azpillaga, Olalde eta Ziardak ihardungo dute

Gaur gaueko 10.00etatik aurrera eta Oiartzungo Madalensoro pilotalekuan D delako taldean sailkaturiko zortzi bertsolariek Gipuzkoako Bertsolari Txapelketa 91ko azken laurdenetako hirugarren saioan hartuko dute parte.

JOXAN OIZ / DONOSTIA

Azken laurdenetako hirugarren lehia honetan zortzi bertsolari hauek ihardungo dute erdifineletarako txartel bila: Mendizabal, Sorozabal, Zendoia, Munduate, Elortza, Bernardo Azpillaga, Olalde eta Ziarda. Aurreneko hiruak 1989. urteko Euskal herriko Txapelketa Nagusian finalista eta erdifinalista gipuzkoarrekin egindako hamabikotekoak dira, lehenengo bi laurdenetan egin den gisan: Mendizabal, Sorozabal eta Zendoia.

Elortza (466 puntu Antzuolan), Munduate (437 Aretxabaletan), Azpillaga (433 Deban) eta Olalderi (431 Aretxabaletan) nor bere kanporaketan hiru onenen artean sailkatzeak eman die aukera. Ziarda (417), azkenik, errepekan osatutako bos-

Mendizabal zuzenean sailkatu da, Azpillaga bere kanporaketan eta Ziarda errepekan.

VILLAGRAN/EGANA

tekokoa da. Bigarren laurdenean bezala, bertsolari gazteak nagusi dira hirugarren honetan eta Zendoia aiarra izango dugu beterranoen. Zortziko handia, puntua eta azkena emanda, hamarrek txikia eta gartzelako gaia izango da lehiakideek kantatu beharrekoa. Epai mahaia osatzerakoan, kanporaketaldian ez ezik aurreko laurdenetan aritutako bertsozaleek arituko dira langintza horretan: Irao-

la, Kazabon, Etxezarreta 'Izazpi', Mendizabal, Mendiluze eta Arizmendi.

Gaur ezagutaraziko da, beraz, momentuz erdi finaletarako sailkatu diren Peñagarikano, Euskitze, Egaña, Murua, Jon Sarasua eta Olaso bertsolari seikotea lagunduko duen hirukotea; baita behin behineko sailkatuen zerrenda astindu handirik izango ote duen.

AZKENA ETZI EIBARREN Etzi, azaroak 24, jokatu da Eibarren azken laurdenetako hondarreko saioa. Eibarko Ipuruan E taldekoak arituko dira: Lizaso, Telleria, Loidisalete, Zeberio, Uztapide II, Narbaiza, Izeta eta Agirre. Saioaren ostean Gipuzkoako Bertsolari Elkar-teak antolatutako txapelketak izango du erdifinaletarako hamaseikoa.

Juliette Greco
frantziar kantaria
gaur Bilboko
Arriaga antzokian

BILBO

Juliette Greco abeslari eta aktorea frantziarrak emanaldi bat eskainiko du gaur arratsaldeko zortzi t'erdietatik aurrera Bilboko Arriaga antzokian.

Greco abesten entzun du-tenentzat abeslari frantziarra ez da inoiz zahartuko, beti izango da Saint Germain des Pres-en ahotsa. Abeslari eta aktoreak uko egin dio beti bere irudia arrakastaren menpe jartzeari. Eszenatokitik askotan urrun mantendu den aktorea hau mitotzat dute bere jarraitzaileek.

Pertsonalitate konplexu, berezi eta misteriosudun Greco 'star' batean bihurtu da, batez ere, eszenatokitik urrun mantendu den epealdi luze horientatik. Europako gerra garaian, 50eko hamarkaldian, Greco Fresnes-en egon zen espetxeraturik. Handik irten bezain pronto, antzerkigintza lantzeari ekin zion baita abes-teari ere.

Antzerkigintza eta musikaz gain, Greco zineman ihardun du. Besteak beste, Cocteau eta Hustonek zuzendaritzapean aritu da. Orson Welles, Trevor Howard, Tyrone Power edo Errol Flynn aktoreak izan ditu baita pelikuletako lankide ere.

IRAGARKI MERKEAK (943) 46 90 22

34x17mm

EGUN BAT 840pta/42l.
ASTEBETE 4.160pta/208l.
BI ASTE 7.200pta/360l.
HILABETE 10.100pta/505l.

34x8,5mm

EGUN BAT 420pta/21l.
ASTEBETE 2.080pta/104l.
BI ASTE 3.600pta/180l.
HILABETE 5.500pta/275l.

34x37mm

34x37
MODULO
EGUN BAT 1.680pta/84l.
ASTEBETE 8.320pta/416l.
BI ASTE 14.400pta/720l.
HILABETE 20.200pta/1.010l.

34x37ko
LAU MODULO

EGUN BAT 6.720 pta./336 l.
ASTEBETE 33.280 pta./1.664 l.
BI ASTE 57.600 pta./2.880 l.
HILABETE 80.800 pta./4.040 l.

HEGOAMERIKA AIRE-TARIFAK MADRILETIK

91/12/15a arte

91/12/15etik aurrera

119.500	MEXICO	132.500
139.500	GUATEMALA	145.700
139.500	COSTA RICA	145.700
139.500	MANAGUA	145.700
139.500	PANAMA	145.700
112.700	PUERTO RICO	119.300
119.300	SANTO DOMINGO	132.500
119.300	CARACAS	125.900
125.900	BOGOTA	132.500
142.800	GUAYAQUIL	155.900
145.000	LIMA	159.000
192.200	BOLIVIA	198.800
181.900	TXILE	188.300
	BUENOS AIRES	167.200
	MENDOZA	174.400

OHARRA: Ezeztapen oro 5.000 pta. kostatuko da.
Ezein Aldaketa 3.000 pta.

THINDUKI, S.A.

FRANZISKO GAZKUE, 1 / Telf.: 52 45 12 / 20100 ERRETERIA
ETXAGUE GENERALA, 14 / Telf.: 42 38 84 / 20003 DONOSTIA
URDANETA, 11 Behea / Telf.: 88 72 00 / ORDIZIA
LEGAZPI, 8 Behea / Telf.: 72 37 76 / ZUMARRAGA

Genovesek gaur zabalduko du erakusketa San Telmo museoan. CARLOS VILLAGRAN

Juan Genoves pintorearen erakusketa eta arte tailerra egunotan Donostian

J.O. / DONOSTIA

Gaur zabalduko da Donostiako San Telmo museoan Juan Genoves margolari valenciarraren erakusketa. Gisa berean, hil honen 18an hasi zen artista honek zuzendutako pintura tailerra (abenduaren 20ra arte zabalik) hiri honetako Martutene auzoko Artelekun.

Genovesen erakusketak 22 lan biltzen ditu, gehienak olio eta material akrilikoz egindakoak. Bi taula, 15 mihise eta paperean egindako

bost marrazki dira, hain zuzen, bistaratze honek eskaintzen digun obra. Pintore honek Gipuzkoan egindako azken erakusketa Donostiako Altzerri galerian izan zen, 1987. urtean. Bestela, Parise, Madril, London, New York eta Erroman erakutsia du bere produkzioa. Azken bilduma Parisen zintzilikatu du, Patrice Trigano galeria famatuan, hain zuzen. Genovesek adierazi duenez: «Artelekuko tailerraren garrantzia ez da ikasketa sortzen den komunikazio eta hizketa giroa baizik».

LEHIAKETAK

● ARETXABALETA

V Argazki eta Diapositiba lehiaketa. Euskadiko argazkizale guztiek har dezakete parte. Gaia: Mendia eta natura arlo guztietan. Lanak aurkezteko epea abenduaren 10ean amaituko da. Lanak bidaltzeko edo informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Murruxio Mendizale elkartera jo (Posta kutxatila 34, 20550 Aretxabaleta).

● ARRIGORRIAGA

IV Argazki Lehiaketa Udaleko Kultura Zerbitzuak antolatua. Zuri eta beltzez zein koloreko argazkiak aurkeztu daitezke. Gaiak Arrigorriagako Udalarekin zerikusia behar du izan. Helbidea: Arrigorriagako Udalaren Idazkaritza Nagusia (Urgoiti ibilbidea, 8). Lanak aurkezteko epea abenduaren 6an, gaueko 9etan amaituko da. Informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Udaletxera jo.

VII Ipuin Lehiaketa, gaztelaraz edo euskaraz, Arrigorriagako Udalak antolatua. Maila bi bereiztu dira: 13 urtetik behera koentzat eta, 14 urtetik 25 urtera bitartekoentzat. Gai librea da. Lanak aurkezteko epea abenduaren 30ean amaituko da. Lanak aurkezteko helbidea: Arrigorriagako kultur etxea, Urgoiti paseoa 8.

● BILBO

'Imaginatuz Euskadi - IV' lehiaketa, Banco Hispano Americano-k antolatua: Argazki, pintura, ipuin eta poesia (Euskaraz zein gaztelaraz idatz daitezke). Lanak aurkezteko epea 1992ko urriaren 31an amaituko da.

● DEBA

Tene Mujika Lehiaketa. Euskarazko narratioak. Gaia librea izango da. Lanak aurkezteko epea: azaroaren 29a. Lekua: Debako Udaletxea. Informazio gehiago bertan.

● DONOSTIA

Donostiako Ihauteriak 1992 Kartelen Lehiaketa. Nahi duen guztiak har dezake parte. Gaia Ihauteria izango da. Lanak Kultur eta Turismo Ekintzetxearen aurkeztu behar dira (Bengoetxea, 4), abenduaren 31n, eguerdiko ordubatak baino lehen. Informazio gehiago bertan edo telefono zenbaki honetan: 48 11 66.

'Donostiako Hiria' Antzerki Saria; Donostiako Udalak, Kultur Patronatuaren eta, Kultur eta Turismo Ekintzetxearen bidez antolatua. Euskaraz zein gaztelaniz idatz daiteke lana eta gaia librea da, edozein antzerki-mota onartuko da. Orijinalak hartzeko epea azaroaren 30ean amaituko da. Eskuz edo postaz bidaltzeko lana; Kultur eta Turismo Ekintzetxera (Reina Regente kalea, z/g. 20003). Informazio gehiago jakin nahi izanez gero ere, bertara jo.

XIV Donostia Hiria Ipuin Lehiaketa. Lanak aurkezteko epea abenduaren 9an amaituko da. Helbide honetara bidali behar dira: Donostiako Kultur eta Turismo Ekintzetxea, Reina Regente kalea, 20003 Donostia. Informazio gehiago bertan. 'Elbire Andereñoa' VIII sariaketa, Euskerazaintzak antolatua: Olerki-sariketa eta Ipuin-sariketa. Lehenengo sariketarako umeentzako olerkiak izango dira eta ez umeek eginak (40-60 lerro). Eta, Ipuin-sariketa gaztetxoentzako da (16 urte baino gehiago ez dutenentzat). Sariketa bi horietarako

lanak 1992ko urtarrilaren 31rako aurkeztu behar dira. Helbidea: 'Euskerazaintza', Getaria 21, 20005 Donostia. Informazio gehiago jakin nahi izanez gero ere, bertara jo.

● ERRETERIA

Zapirain Anaia III Bertso Paper Lehiaketa. Edozeinek har dezake parte eta gaia librea izango da. Lanak aurkezteko epea abenduaren 6a izango da. Helbidea: Euskara Zerbitzua, Herriko Plaza, Udaletxea, Erreteria. Informazio gehiago Udaletxean bertan edo Xenpelar Bertso Eskolan.

● EUSKAL HERRIA

Euskaltzaindiak, Bilbao Bizkaia Kutzaren babespean antolatutako Resurrección Mª Azkue (Idazle gazteak) literatura saria aurkezteko epea azaroaren 30ean amaituko da. Lanok Bilbao Bizkaia Kutzaren Kultur Departamentura bidali behar dira (238 apartadua, Bilbao).

● GASTEIZ

Samaniegoko II Narrazio Lehiaketa. Lanak originala behar du izan eta orri bi baino gehigokoa ez. Aurkezteko epea azaroaren 30ean amaituko da. Maila bi bereiztu dira: 16 urtetarainokoa eta 16 urtetik gorakoa. Mahatza batzea eta ardoari buruzko gaia jorratu behar da lanean. Murriarte kultur elkartera bidali behar dira lanak (Las Escuelas, z/g Samaniego). Informazio gehiago nahi izanez gero ere, bertara jo. Habanera Lehiaketa, koruei zuzendua, Vital Kutzak antolatua. Lehiaketa hori 1992ko apirillean izango da. Egutegia, inskribatutako koru kopuruar arabera egingo da.

MUSIKA

● ALEGIA

SS 77 taldearen kontzertua gaztetxean.

● BERMEO

Esku Soinu Orkestraren kontzertua. Kasinoan 20.00etan.

● BILBO

Zakarrak. Deustuko Gazte Lokalean 21.00etan.

Magnetos. Kowalski tabernan. Ars Viva Abesbatzaren kontzertua. Indautxuko Begoña Ikastetxean 20.00etan.

Bilboko Koru Elkartearen kontzertua. Arriaga Antzokia 20.00etan.

ABAOko Abesbatzak kontzertu bat eskainiko du Begoñako baselizan 20.00etan.

● DONOSTIA

Donostiako Orfeoaren kontzertua Enrique Freijo, Psikologia Fakultateko katedratiaren omenez. Zorroagako elizan 12.00etan.

XXII Bach Jaialdia. Donostiako Orfeoa, The English Brass Ensemble, Nigel Charman eta Jose Manuel Azkue. Santa Maria del Coro baselizan 20.00etan.

Whammerj Jammer. El Muro tabernan 21.00etan.

Easo Abesbatzak Perossiren 'Requiem meza' abestuko du, Aita Frantziskotarren elizan, 19.30etan izango den mezan.

● EIBAR

Sostoa absbatzaren kontzertua. San Andres elizan 20.30etan.

● ELORRIO

Maria y la Plantacion. Gazte-txean 23.00etan.

● ERRETERIA

Ametsa, Eskifaia, Andra Mari eta Orereta Ikastolako abesbatzen kontzertua. Aita Kaputxi-noen elizan 20.30etan.

● GARES

The Blues Brothers eta The Allnighters. Gares Aretoan 23.30etan.

● GETXO

Gaiarre Musika Eskolako ikasleen kontzertua. Musika Eskolan 19.30etan.

Rafael Alberti eta Laudeseko Orkestraren kontzertu-errezitala. Algortako Gurea zine-man 20.00etan.

● IGORRE

Vueva Usted Mañana. Herriko tabernan 22.00etan.

● IRUN

Alai soinu boskotearen kontzertua. Amaia auditoriumean 20.00etan.

● LARRAGA

Flitter eta Nahia. San Miguel ostatuan gaueko 12.30etan.

● ONDARROA

Benito Lertxundiren kantaldia. Zine aretoan 22.30etan.

● ORDIZIA

XXII Bach Jaialdia. Paolo Pandolfo eta Rinaldo Alessandriniaren kontzertua. Barrena Kultur Etxean 19.30etan.

● PORTUGALETE

Juicio Final. Avenida tabernan 20.30etan.

● ZESTOA

Ustauek eta Joseba eta Jon trikitilariak. Gaztetxean 23.00etan.

● ZUMARRAGA

Urretxu-Zumarragako musika taldeen jaialdia. Zelai Aristi zinemaren 20.30etan.

ANTZERKIA

● EIBAR

Maskarada taldeak 'Marxkarada' antzezlan taularatuko du. Unibertsitate Laboralean 22.30etan.

● LEGAZPI

Ikasleen Antzerki Topaketak. Eskaleak, Kutzuku, Kirkil eta Kilkerrak taldeen emanaldia. Institutoko Aretoan.

● TOLOSA

IX Nazioarteko Txotxongilo Jaialdia. Mexicoko Saltimbanqui taldeak 'Cuentos indigenas mexicanos' lana aurkeztuko du. Fronton Kafetegian gaueko 12etan.

MASKARADA antzerki taldeak 'Marxkarada' antzezlan taularatuko du gaur Eibarren. Emankizuna Unibertsitate Laboralean izango da gaueko hamar t'erdietatik aurrera.

ERAKUSKETAK

● BAIONA

Bonnat erakustokia (Jacques Laffitte kalean). Gericault pintorearen hamaika pintura eta ehun marrazki. Abenduaren 31a arte.

● BILBO

Otxarkoagako Auzo Etxea. 'IX Hamarkadako Otxarkoaga' erakusketa. Azaroaren 24a arte. Arte Ederretako Museoa. Museoko obra grafikoak. Azaroaren 30a arte.

Eguberri. Luisa Borrell-en olioak. Azaroaren 27a arte.

Montmartre. Barreiren pinturak. Bihar arte.

Windsor kultur gintza. Jose San León-en lanak. Azaroaren 30a arte.

Aritz galeria. Eduardo Urkuloren lanak. Abenduaren 11a arte.

Tabira galeria. De Vargas-en pinturak. Azken eguna.

Vanguardia. Julián Vallejo-ren pinturak. Azaroaren 30a arte.

Euskal Museoa. Eulalia Abaituaren argazki erakusketa. Urtarrilaren 6a arte.

● DONOSTIA

Kutzako Hitzaldi Aretoa. (Garibai, 20-22). Easo Abesbatzaren 50 Urteurrenaren inguruko erakusketa: argazkiak, dokumentuak... Azaroaren 30a arte.

Arrasate Erakusketa Aretoa. Catalina de Erauso Arte Klube-k kideek egindako lanak. Abenduaren 13a arte.

● EIBAR

Lan Kide Aurrezki Kutzako aretoa. (Garibai). J. Galarta Bengoaren pinturak. Abenduaren 2a arte.

● ELGOIBAR

Kultur etxea. Euskal argazkilariak. Bihar arte.

● ERRETERIA

Xenpelar Kultur Etxea. Juan Carlos Cano Gordoren argazkiak. Abenduaren 5a arte.

● GASTEIZ

Etorki Aretoa. Sonia Ruiz de Arkauteren zuri beltzezko marrazkiak. Urtarrilaren 15a arte.

Pasar Sení kafetegia. Taariko kolektiboaren tapizak. Azaro osoan.

San Prudencio 22. Gasteizko pintoreen lanak. Azaro osoan.

El Zaguán de los Detalles dena. Arte Afrikarra. Azaroaren 30a arte.

Amarika aretoa. Fernando Illanaren lanak. Abenduaren 12a arte.

IHARDUNALDIK

● DONOSTIA

UEUren VII Donostiako Ihardunaldiak. 'Ama-Lurraren urtarok' gaiari buruzko hitzaldia. Hizlaria: Antton Mari Aldekoa-Otalora. Arrasate Kultur Aretoa 19.30etan.

Futurismo italiarraren zenbait ezaugarri buruzko mintegia, Francisco Javier San Martín-en ardurapean. ('La mirada nerviosa'). Abenduaren 2an hasi eta 19an amaituko da mintegia. Izena emateko epea azaroaren 27an amaituko da. Izena emateko edo informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Artelekura jo.

IV Zientzia Paranormalei buruzko Astea. 'Dimensio gabeko irudiak' gaiari buruzko hitzaldia, François Bruneren eskutik. Ategorrietako Ikastetxeko Aretoa Nagusia 19.00etan. Toki berean, 20.30etan mahaingurua. Partaideak: Jimenez del Oso, Sinesio Darnell, François Brune, Rosita Torrents, Sol Blanco eta Miguel Angel Ramirez.

● EIBAR

'Euskara, Gazteena' 'Eibar ezagutuz' kanpaina. Udaleko Batzar Aretoa 19.30etan.

● IRUÑEA

'Unibertsora hurbilduz' zikloa. Iruña Park Hotelean 20.00etan.

BERTSOLARITZA

● OIARTZUN

Gipuzkoako Bertsolari Txapelketako azken laurdenak. Bertsolariak: M. Mendizabal, J. Sorozabal, N. Zendoia, J. Munduate, J.R. Elortza, B. Azpillaga, Olalde eta Ziarda. Madalensoren 22.00etan.

ZINEMA-BIDEOA

● ARETXABALETA

'Katxenjunga' filmea eta hitzaldia, Felipe Uriarteren eskutik. Zaratia zinemaren 22.00etan.

● AZPEITIA

'El cuento de la doncella'. So-reasu zinemaren 20.30etan.

● BILBO

'A Run for your Money'. Zuzendaria: Charles Friend. Arte Ederretako Museoa 16.15 eta 18.00etan.

'Tiempos de gloria'. Irala zentru Zibikoan 18.30etan. Eta ondoren, hitzaldia.

● DONOSTIA

'Rock irudiak 6 ordutan zehar'. Taldeak: Gun's Roses, Hertzainak, The Doors, Negu Gorriak, Iron Maiden, Barricada... Arrasateko 4etatik gaueko 10ak arte.

● GASTEIZ

'La que hemos armado'. Zuzendaria: John G. Avildsen. Luis de Ajuria aretoa 17.00etan.

Euskal Herriaren Historiari buruzko bideoa. San Prudentzio kaleko 3.enean 18.00etan.

● GETXO

'Bitechus'. Erromoko kultur aretoa 18.00etan.

'Indiana Jones y el templo maldito'. Andra Mariko kultur aretoa 18.00etan.

BESTELAKOAK

● ARETXABALETA

'Sendabelarrak' erakusketa. Euskal Txokoa azaroaren 28a arte.

● BILBO

'Euskal Pegatak' erakusketa. Santutxuko Kitto euskalzaleen topagunean. Azaroaren 30a arte.

Luciano Rinconen 'La isla amurallada' liburuaren aurkezpena. Villar liburudendan 20.00etan.

● ELGETA

Jubilatuaren Elkarteko Batzorde Zuzendariak 80 urte edo gehiago duten kideei omenaldi bat egingo die abenduaren 6an. Meza eta bazkaria izango da egun horretan. Bazkarira joan nahi dutenek izena Abundio Royo, Candido Elortza edo Fakundo Sarasketari eman behar diote.

KARTELDEGIA

A R A B A

● GASTEIZ

- Azul 1.** 'Sirenas'. Akt: Cher / 17.30 - 20.00 - 22.30.
- Azul 2.** 'El silencio de los corderos'. Zuz: Jonnhatan Demme. Akt: Jodie Foster / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- Gasteiz.** 'Escándalo en el plató' / 17.30 - 19.45 - 22.00.
- Samaniego 1.** 'Llamaradas' / 17.15 - 19.45 - 22.15.
- Samaniego 2.** 'Atrapa ese maniquí' / 17.15 - 19.45 - 22.15.
- Samaniego 3.** 'Impulso' / 17.15 - 19.45 - 22.15.
- Samaniego 4.** 'Tacones lejanos' / 17.15 - 19.45 - 22.15.
- Mikeldia.** 'Fiebre salvaje'. Zuz: Spike Lee. Akt: Wesley Snipes, Spike Lee / 17.15 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- Mikeldis.** 'Tacones lejanos'. Zuz: Pedro Almodóvar. Akt: Victoria Abril, Miguel Bosé / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- Mikeldis.** 'Thelma & Louise'. Zuz: Ridley Scott. Akt: Geena Davis, Susan Sarandon / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- Mikeldis.** 'Grito de piedra'. Zuz: Werner Herzog. Akt: Donald Sutherland, Mathilda May / 17.30 - 20.15 - 22.30.
- Mikeldis.** 'El rey pasmado'. Zuz: Imanol Uribe. Akt: Gabino Diego, Javier Gurruchaga / 17.30 - 20.15 - 22.30. 13 gorak.
- Mikeldis.** 'Chatarra'. Akt: Carmen Maura, Mario Gas / 17.30 - 20.15 - 22.30. 18 gorak.

B I Z K A I A

● BILBO

- Astoria.** 'Tacones lejanos'. Zuz: Pedro Almodóvar. Akt: Miguel Bosé, Victoria Abril / 17.15 - 19.45 - 22.15. 18 gorak.
- Avenida 1.** 'Grito de piedra'. Zuz: Werner Herzog / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
- Avenida 2.** 'Thelma & Louise'. Zuz: Ridley Scott. Akt: Susan Sarandon, Cena Davis / 17.00 - 19.30 - 22.00. 13 gorak.
- Avenida 3.** 'El imperio del mal'. Akt: Richard Grieco, Murray Abraham / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
- Avenida 4.** 'Alas de mariposa'. Zuz: Juanma Ulloa / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.
- Avenida 5.** 'Tacones lejanos'. Zuz: Pedro Almodóvar. Akt: Victoria Abril / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.
- Avenida 6.** 'Escandalo en el plató'. Akt: Kevin Kline, Sally Field / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
- Ayala.** 'Alas de mariposa' / 18.00 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- Capitol.** Ez dago emankizunik.
- Campos Eliseos.** Ez dago emankizunik.
- Coliseo Albia.** 'El precio de la ambición'. Akt: Laura Dern / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.
- Consulado.** 'El imperio del mal'. Akt: Richard Grieco, Murray Abraham / 17.30 - 20.00 - 22.15. 18 gorak.
- Gran Via.** 'Alice'. Akt: Mia Farrow, William Hurt / 17.45 - 20.00 - 22.15.
- Ideal 1.** 'Tacones lejanos'. Zuz: Pedro Almodóvar. Akt: Victoria Abril / 17.15 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- Ideal 2.** 'Escándalo en el plató'. Akt: Kevin Kline, Woopie Golsberg / 17.30 - 20.00 - 22.30.
- Ideal 3.** 'Los chicos del barrio'. Zuz: John Singleton / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.
- Ideal 4.** 'La noche de los muertos vivos'. Zuz: Tom Savini / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- Ideal 5.** 'Kickboxer 2'. Zuz: Albert Pyun / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- Ideal 6.** 'Fiebre salvaje'. Zuz: Spike Lee / 17.00 - 19.45 - 22.30.
- Ideal 7.** 'Robin Hood, principe de los ladrones'. Akt: Kevin Costner / 17.00 - 19.45 - 22.30.
- Ideal 8.** 'A proposito de Henry'. Akt: Harrison Ford / 17.30 - 20.00 - 22.30.
- Mikeldiak.** 'Thelma & Louise'. Zuz: Ridley Scott. Akt: Geena Davis, Susan Sarandon / 17.30 - 20.00 - 22.30.
- Mikeldiak.** 'Grito de piedra'. Zuz: Werner Herzog. Akt: Donald Sutherland, Mathilda May / 17.30 - 20.00 - 22.30.
- Mikeldiak.** 'El rey pasmado'. Zuz: Ima-

- not Uribe. Akt: Gabino Diego, Javier Gurruchaga / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- Multi 1.** 'Querido intruso'. Akt: Richard Dreyfuss / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.
- Multi 2.** 'Mas alla del arco iris'. Akt: Rosanna Arquette / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- Multi 3.** 'Pensamientos mortales'. Akt: Bruce Willis / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
- Multi 4.** 'El hombre que perdió su sombra'. Akt: Paco Rabal / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- Multi 5.** 'Cyrano de Bergerac'. Akt: Gerard Depardieu / 11.00 - 17.15 - 19.45 - 22.15.
- Multi 6.** 'La maquina de bailar'. Akt: Alain Delon / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- Multi 7.** 'Bailando con lobos'. Zuz: Kevin Costner. Akt: Kevin Costner / 17.15 - 20.30.
- Multi 8.** '¿Qué pasa con Bob?'. Akt: Bill Murray / 11.15 - 17.15 - 19.45 - 22.30.
- X - 1 Aretoa.** 'La ardiente coneja' / 11.15 - 15.30 - 16.40 - 17.50 - 19.00 - 20.10 - 22.00. 18 gorak.
- X - 2 Aretoa.** 'Ardientes e insaciables' / 11.30 - 15.15 - 16.25 - 17.35 - 18.45 - 19.55 - 22.00. 18 gorak.
- Vistarama.** 'El silencio de los corderos'. Akt: Jodie Foster, Scott Glenn / 17.45 - 20.00 - 22.15. (Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

● ALGORTA

- Gurea.** 'Los inmortales II' / 17.30 - 19.30. 13 gorak.

● AREETA

- Gran Cinema.** 'Doc Hollywood' / 17.30 - 22.00.

● BARAKALDO

- Duplex A.** 'Pensamientos mortales'. Akt: Bruce Willis / 17.30. (Etenik gabeko emankizuna). 13 gorak.
- Duplex B.** 'Thelma & Louise'. Akt: Sean Connery / 17.00. (Etenik gabeko emankizuna). 13 gorak.

● DURANGO

- Kurutziaga.** 'A proposito de Henry'. Akt: Harrison Ford / 19.00 - 22.00.
- Zugaza.** Ez dago emankizunik.

● ELORRIO

- Arriola.** Ez dago emankizunik.

● GERNIKA

- Gernika.** 'Delitos y faltas' arratsaldean. 18 gorak.

● LEKEITIO

- Antzoki.** Ez dago emankizunik.

● ONDARROA

- Alameda.** 'A proposito de Henry' / 18.30 - 22.15.
- Bide Onera.** Benito Lertxundi 22.15etan.

● SESTAO

- Amezaga.** 'Llamaradas' / 18.00. (Etenik gabeko emankizuna). 13 gorak.

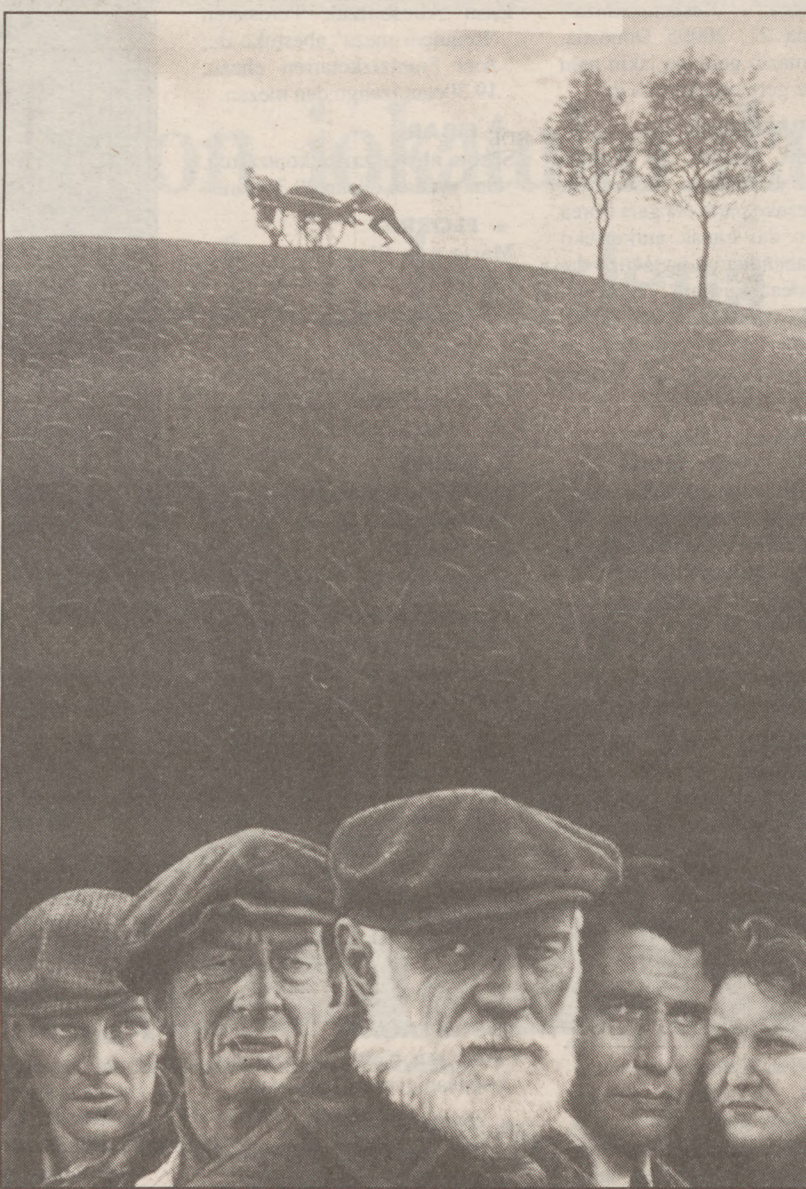
● ZORNOTZA

- Udal zinema.** 'Agente juvenil' / 19.30.

G I P U Z K O A

● DONOSTIA

- Amaia.** 'A proposito de Henry'. Zuz: Mike Nichols. Akt: Harrison Ford / 17.30 - 19.30 - 22.30.
- Astoria 1.** 'Tacones lejanos'. Zuz: Pedro Almodóvar. Akt: Victoria Abril, Marisa Paredes / 17.30 - 20.00 - 23.00. 18 gorak.
- Astoria 2.** 'El rey pasmado'. Zuz: Imanol Uribe. Akt: María Barranco, Joaquín de Almeida / 17.00 - 19.30 - 22.30. 13 gorak.
- Astoria 3.** 'Thelma & Louise'. Zuz: Ridley Scott. Akt: Susan Sarandon, Geena Davis / 16.45 - 19.30 - 22.30. 13 gorak.
- Astoria 4.** 'Sirenas'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Cher, Bob Hoskins / 17.30 - 20.00 - 23.00.
- Astoria 5.** 'El precio de la ambición'. Zuz: Martha Coolidge. Akt: Laura Dern, Robert Duval / 17.30 - 20.00 - 23.00. 13 gorak.
- Astoria 6.** 'Los chicos del barrio'. Zuz: John Singleton. Akt: Ice Cube, Cuba Gooding / 17.00 - 19.30 - 22.30. 18 gorak.

'EL PRADO', Jim Sheridan-ek zuzenduriko filmea Donostian dago ikusgai berriro. Irlandako biztanleen bizimodu eta ohiturei buruzko gaia jorratu du Sheridanek filmean. Aktore oso ezagunak ditugu bertan: Richard Harris, Tom Berenger eta John Hurt, bestekak beste. Aipaturiko lehenengo aktorea oskarrerako izendatu zuten, filme horretan egindako lanagatik.

- Astoria 7.** 'Los Commitmens'. Zuz: Alan Parker. Akt: Robert Arkins, Michael Aherne / 17.30 - 20.00 - 23.00. 13 gorak.
- Petit Casino 1.** 'Escándalo en el plató'. Zuz: Michael Hoffman. Akt: Sally Field, Kevin Kline / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00.
- Petit Casino 2.** 'El prado'. Zuz: Jim Sheridan. Akt: Richard Harris, John Hurt / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00. 13 gorak.
- Petit Casino 3.** 'Grito de piedra'. Zuz: Werner Herzog. Akt: Donald Sutherland, Matilda May / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00.
- Principe.** 'El silencio de los corderos'. Zuz: Jonathan Demme. Akt: Jodie Foster, Anthony Hopkins / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
- Antzoki Zaharra.** '¿Qué hacemos con la abuela?'. Zuz: Etienne Chatiliez. Akt: Tsilla Chelton, Catherine Jacob / 17.30 - 19.45.
- Victoria Eugenia.** 'Romero's: La noche de los muertos vivos'. Zuz: Tom Savini. Akt: Tony Todd, Patricia Tallman / 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
- Savoy.** 'Pensamientos mortales'. Zuz: Alan Rudolph. Akt: Demi Moore, Bruce Willis / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

● ARRASATE

- Alai.** 'Un vaquero sin rumbo' / 19.00 - 22.00.

● AZPEITIA

- Soreasu.** Ikus zine-bideoa.
- Zelaiixo.** 'El gran halcón' / 22.00.

● BERGARA

- Novedades.** 'Doc Hollywood' / 22.30.

● EIBAR

- Unzaga.** 'Tacones lejanos' / 19.30 - 22.15.
- Rialto.** 'New Jack city' / 19.30 - 22.15.

● ELGOIBAR

- Herriko antzokia.** Ez dago emankizunik.

● IRUN

- Avenida.** 'En la cama con Madona' / 19.30 - 22.15.
- Bidasoa.** 'Chatarra' / 19.30 - 22.15.

● LEGORRETA

Udal Zinema. Ez dago emankizunik.

● MUTRIKU

- Ederrena.** Ez dago emankizunik.

● OÑATI

- Santa Ana.** 'El rey pasmado' / 20.00.

● ORDIZIA

- Herri Antzokia.** 'Arma perfecta' / 22.15.

● TOLOSA

- Iparragirre.** Ikus zine-bideoa.
- Leidor.** 'Matrimonio de conveniencia' / 22.30.

● ZARAUZ

- Modelo.** 'Chatarra' / 19.30 - 22.15.

● ZUMARRAGA

- Itzala.** Ez dago emankizunik.
- Zelai Aristi.** 'Código azul' / 19.30 - 22.15.

L A P U R D I

● BAIONA

- Atalante 1.** 'Boyz'n the hood'. Zuz: John Singleton. Akt: Larry Fishburne, Cuba Gooding Junior / 16.00.
- Atalante 2.** 'La vie et rien d'autre'. Zuz: Bertrand Tavernier. Akt: Philippe Noiret, Jacques Denis / 18.00.
- Atalante 3.** 'Manhattan'. Zuz: Woody Allen. Akt: Diane Keaton, Michael Murphy / 20.30.
- Atalante 4.** 'Blade runner'. Zuz: Ridley Scott. Akt: Harrison Ford, Rutger Hauer / 22.30.
- Marine Plus.** 'Croc blanc'. Zuz: Randal Kleiser. Akt: Klaus Maria Brandauer, Ethan Hawke / 14.30 - 19.45 - 22.15.
- Marine 1.** 'Hot shots'. Zuz: Jim Abrahams. Akt: Charlie Sheen, Cary Elwes / 14.30 - 19.45 - 22.15.
- Marine 2.** 'Mon pere ce heros'. Zuz: Gerard Lauzier. Akt: Gerard Depardieu, Marie Gillain / 14.30 - 19.45 - 22.15.
- Marine 3.** 'Robin des bois prince des voleurs'. Zuz: Kevin Reynolds. Akt: Kevin Costner / 14.30 - 19.45 - 22.15.
- Marine 4.** 'Un flic a la maternelle'. Zuz:

- Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger / 14.30 - 19.45 - 22.15.
- Marine 5.** '58 minutes pour vivre'. Zuz: Renny Harlin. Akt: Bruce Willis / 14.30 - 19.45 - 22.15.

- Vauban Plus.** 'Terminator 2: Le jugement dernier'. Zuz: James Cameron. Akt: Arnold Schwarzenegger / 14.30 - 19.45 - 22.15.

- Vauban 1.** 'Harley Davidson et l'homme aux santiags'. Zuz: Simon Wincer. Akt: Mickey Rourke, Don Johnson / 14.30 - 19.45 - 22.15.

- Vauban 2.** 'Jungle fever'. Zuz: Spike Lee. Akt: Wesley Snipes, Annabella Sciorra / 14.30 - 19.45 - 22.15.

- Vauban 3.** 'Rage'. Zuz: Stephen Gyllenhaal. Akt: Denis Hopper, Barbara Hersley / 14.30 - 19.45 - 22.15.

- Vauban 4.** 'Les cles du paradis'. Zuz: Philippe de Broca. Akt: Gerard Jugnot, Pierre Arditi / 14.30 - 19.45 - 22.15.

- Vauban 5.** 'Van Gogh'. Zuz: Maurice Pialat. Akt: Jacques Dutronc / 14.30 - 20.30.

● DONIBANE LOHIZUNE

- Pergola 1.** 'Mon pere ce heros'. Zuz: Gerard Lozier. Akt: Gerard Depardieu, Marie Gillain / 21.00.

- Pergole 2.** 'Les Cles du paradis'. Zuz: Philippe de Broca. Akt: Gerard Jugnot, Pierre Arditi / 21.00.

- Rex 1.** 'Hot Shots'. Zuz: Jim Abrahams / 21.00.

- Rex 2.** 'La tentation de Venus'. Akt: Glenn Close, Niels Acrestrup / 21.00.

● MIARRITZE

- Le Royal 1.** 'Les amants du pont neuf'. Zuz: Leos Carax. Akt: Juliette Binoche, Denis Lavant / 15.00 - 21.00.

- Le Royal 2.** 'Hot shots'. Zuz: Jim Abrahams. Akt: Charlie Sheen, Cary Elwes / 15.00 - 21.00.

- Le Royal 3.** 'Backdraft'. Zuz: Ron Ho-

N A F A R R O A

● IRUÑEA

- Golem 1.** 'Thelma & Louise'. Zuz: Ridley Scott. Akt: Susan Sarandon, Geena Davis / 17.15 - 19.45 - 22.30.

- Golem 2.** 'Tacones lejanos'. Zuz: Pedro Almodóvar. Akt: Victoria Abril, Miguel Bosé / 17.30 - 20.00 - 22.45.

- Golem 3.** 'Los chicos del barrio'. Zuz: John Singleton. Akt: Ice Cube, Cuba Gooding / 17.30 - 20.00 - 22.45.

- Golem 4.** 'Fiebre salvaje'. Zuz: Spike Lee. Akt: Wesley Snipes, Annabella Sciorra / 17.15 - 19.45 - 22.30.

- Golem 5.** 'El rey pasmado'. Zuz: Imanol Uribe. Akt: María Barranco, Gabino Diego / 17.30 - 20.00 - 22.45.

- Golem 6.** 'Alas de mariposa'. Zuz: Juanma Bajo Ulloa. Akt: Silvia Munt, Susana Garria / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

- Carlos III.** 'El imperio del mal'. Zuz: Michael Karlsenikoff. Akt: Christian Slater, Anthony Quinn / 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

- Olite 1.** 'Llamaradas'. Zuz: Ron Howard. Akt: Kurt Russell, Robert De Niro / 17.15. 13 gorak.
- 'El hombre increíble manguante'.** Zuz: Jack Arnold. Akt: Grant Williams, Randy Stuart / 20.00 - 22.30.

- Olite 2.** 'El silencio de los corderos'. Zuz: Jonathan Demme. Akt: Jodie Foster, Anthony Hopkins / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

- Olite 3.** 'A proposito de Henry'. Zuz: Mike Nicholas. Akt: Harrison Ford, Anette Benning / 17.30 - 20.00 - 22.30.

- Olite 4.** 'Robin Hood, principe de los ladrones'. Zuz: Kevin Reynolds. Akt: Kevin Costner, Morgan Freeman / 17.15 - 20.00 - 22.30.

- Principe de Viana 1.** 'Tacones lejanos'. Zuz: Pedro Almodóvar. Akt: Victoria Abril, Miguel Bosé / 17.30 - 19.45 - 22.30.

- Principe de Viana 2.** 'Sirenas'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Cher, Bob Hoskins / 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

- Principe de Viana 3.** 'Escandalo en el plató'. Zuz: Michael Hoffman. Akt: Sally Field, Kevin Kline / 17.30 - 19.45 - 22.30.

Z U B E R O A

● MAULE

- Maule Baitha 1.** 'L'Islande'. Dokumental filmea / 21.00.

AZAROA

22

OSTIRALA

8.08

17.53

SORTU

GORDE

28an ilbehera

HOROSKOPOA

ARIES

martxoak 21 — apirilak 20

Liluratuta utzi dituzu arrosa horiekin. Nola bururatsen zaizkizu horrelako opariak?

TAURUS

apirilak 21 — maiatzak 20

Belarritako 'txiki' horiek erabiltzen segitzen baduzu, dituzun azkenekoak izango dira.

GEMINI

maiatzak 21 — ekainak 20

Gogoratzen duzu orain dela urtebeteko gau hartaz? Hobe ez baduzu egiten.

CANCER

ekainak 21 — uztailak 21

Ez al zaizu iruditzen eguraldia 'freskatu' egin dela? Bada garaia kalefakzioa pizteko.

LEO

uztailak 21 — abuztuak 23

Larruarekin zorroak egiten oso ona zara. Bizia aurrera ateratzeko modu aproposa.

VIRGO

abuztuak 24 — irailak 23

Bada garaia zure maitea afaltzera gonbidatzeko. Haserretzen hasia da dagoeneko.

LIBRA

irailak 24 — urriak 23

Jaso dituzun larrosa polit horiek, itxusi ikusten da zure alboan jartzea.

SCORPIUS

urriak 24 — azaroak 23

Telefono dei horrek piska bat aztoratu zaitu. Ez gehiegi pentsatu. Gero gerokoak.

SAGGITARIUS

azaroak 23 — abenduak 23

Eztarria erre duzula? Izotz zati bat bota kafesnari.

CAPRICORNIUS

abenduak 22 — urtarrilak 20

Dutxatzen zaren bakoitzean 'uholdeak' daude bainugelan. Eskerrak igeri egiten dakizun.

AQUARIUS

urtarrilak 21 — otsailak 18

Oraingoan delate dantzalekuan zegoen tipo hura, beldurrez dago ia berriro azalduko zaren.

PISCIS

otsailak 19 — martxoak 20

Non da hurrengo bertso saioa? Jakingo duzu, noski. Oraingoan autobus bat antolatu.

UXUE AGIRRE

EGURALDIA

- EGUZKIA
- LAINOTUA
- ESTALIA
- EURI ZAPARRADA
- EURIA
- EKAITZA
- KAZKABARRA
- ELURRA
- ITSAS BAREA
- ITSAS KIRRIA
- ITSASKIA
- ITSAS HANDIA
- DENBORALEA
- HAIZE LEUNA
- HAIZE GOGORRA
- EKAITZ HAIZEA

Hoberantz

Badirudi azken egunetako eguraldi txarra zertxobait hobetuko dela gaur. Dena den, horrek ez du esan nahi lainoak izango ez direnik. Laino tarteak izango dira, eta goiz partean euria egiteko arriskua ere izango da. Elurra 600-700 metrotik gora egingo du. Haizeari dagokionean, iparrekialdekoa izango da eta ez du indar handirekin joko. Nafarroan haizea iparraldekoa izango da.

Tenperaturei dagokienez, aldiz, atzo izan genituen antzerakoak izango dira.

Itsasoa

Iparaldeko haizea 3-4eko indarrarekin. Bisibilitatea: Erdipurdikoa. Hondoko itsasoa: iparmendebaldekoa 2-3 metro ingurukoa. Itsas-haizeari dagokionean: Itsaskia.

Atzoko minimoak aireportuetan

Miarritze	5
Iruñea	2
Donostia	3
Gasteiz	2
Bilbo	6

EFEMERIDEAK

Emmanuel Intxausperen jaiotza

1815. urteko azaroaren 22an jaio zen Zünharreko (Zuberoa) 'Harismendia' baserrian Emmanuel Intxauspe. Baionako seminarioan ikasi eta apaiz egin ondoren, parroko, kanonigo eta elizbarrutiko goi kargutarako aukeratu zuten. Vatikanoko Kontziliara joan zen teologo gisa. Euskal liburutegi ederra zeukan etxean. Bonaparte printzeari euskara ikasten eta hizkuntzari buruzko lanetan lagundu zion. Berak egin zizkion lapurterara hainbat itzulpen.

1846. Egun honetan azaldutako errege agiriaren bitartez, Loiolako eliza Gipuzkoakoari eman zitzaion.

1936. Euskadiko Jaurilaritzaren aginduz osasun ikastetxe nagusia sortu zen Bilbon.

1963. John F. Kennedy Estatu Batuetako lehendakaria hil zuten Dallasen.

1990. Margaret Thatcher Britainia Handiko lehen ministroak dimisioa aurkeztu zuen.

SANTORALA. Zezilia, Markos,

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 07-33- aurrezenbakia.

Iparraldetik Hegoaldera: 19-34- (eta 45, 4, 43 edota 48, Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo Nafarroara deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen artean:
Araba: 945-
Bizkaia: 94-
Gipuzkoa: 943-
Nafarroa: 948-

IPARRALDEA

Kostaldeko ospitalea	59 44 35 35
SAMU	15/ 59 63 33 33
Pozoiindatze kasuetan	56 96 40 80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAmn	59 63 55 55
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59 59 09 19
Elektrika-gas arazoak	14/ 59 52 10 18
Errepideetako berri	56 96 33 33
Kontseilu Orokorra	59 25 78 40
Miarritzeko aireportua	59 23 90 66
SNCFko trenbideak	59 55 50 50
Laborantza Ganbara	59 29 50 43
Ordua telefonoz	36 99
Meteo agiria (grabatua)	59 22 03 30
Meteo zerbitzuak	59 23 84 15

HEGOALDEA

SOS Deiak	088
Udalizaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	003

ARABA

Suhiltzaileak	28 25 25
Gurutze Gorria	13 47 47
DYA	28 10 20
Errepideetako informazioa	25 42 00
Ertzaintza-Arkaute	28 20 00
Mihoiak	13 55 00
Goardia Zibila	25 61 00
Txagorritxuko Ospitalea	24 26 00
Santigoko O. Orokorra	25 36 00
Ospitale Militarra	13 65 77
Poliklinika	22 33 00
Arana Eritexea	28 28 00
'N° S' Esperanza' klinika	25 25 00
Asepeyo klinika	27 46 55
Araba klinika	14 21 00
Forondako Aireportua	27 33 00
Gasteizko RENFE geltokia	23 20 30
Autobus geltokia	25 84 00
'Radio Taxi'	13 60 60

BIZKAIA

Diputazioako suhiltzaileak	492 28 00
Bilboko suhiltzaileak	423 30 00
Gurutze Gorria	422 22 22
DYA	431 92 00
Ertzaintza	444 14 44
Larrialdiak (Osakidetza)	475 75 00
Basurtoko ospitalea	441 88 00
Galdakaoko eritexea	456 88 16
Santa Marina	446 20 66
Gurutzetako ospitalea	490 31 00
Sondikako aireportua	453 13 50
RENFE	423 86 33
ET/FV Atxuri	433 95 00
ET/FV San Nikolas	416 13 12
ET/FV Unamuno plaza	415 50 26
Bizkaia irratia taxiak	416 22 22
'Radio Taxi'	444 88 88
'Tele Taxi'	444 23 33

GIPUZKOA

Donostiako suhiltzaileak	080
DYA	46 46 22
Gurutze Gorria	22 22 22
Itsasoko Gurutze Gorria	27 22 22
Ospitale Probintziala	45 40 00
Erresidentzia	45 38 00
Gurutze Gorria (Donostia)	21 46 00
Gurutze Gorria (Iruñ)	61 12 03
Poliklinika	46 22 00
Deba Garaiko eritexea	79 53 00
Zumarragako ospitalea	72 39 01
Ertzaintza	28 88 88
Goardia Zibila	21 11 00
Hondarribiko aireportua	64 22 40
RENFEko geltokia	28 35 99
ET/FVko geltokia	45 01 31
Easo Taxiak	46 76 66
Santa Clara Taxiak	46 64 55
Radio Telefonoa	42 66 42
Suita Taxiak	39 80 18

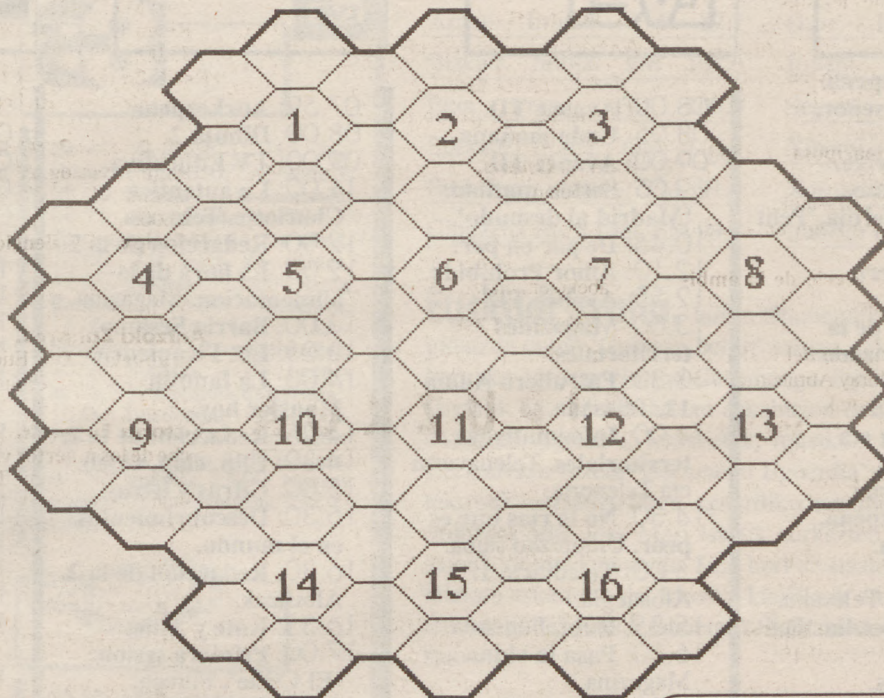
NAFARROA

SOS Deiak/Foruzaingoa	088
Iturriko suhiltzaileak	22 22 22
DYA	17 17 17
Gurutze Gorria	088
Errepideetako informazioa	22 91 17
Goardia Zibila	22 11 00
Eguneko Psikiatri O.	27 38 12/ 61
Nafarroako Ospitalea	10 21 00
Bideko Ama Birjina O.	10 94 00
Noaingo aireportua	31 75 12/ 51
Iruñeko Autobus geltokia	22 38 54
RENFEko geltokia	12 69 81
Radio Taxi	21 00 00
Teletaxi	23 23 00
Goardiako Farmaziak	22 21 11

DENBORAPASA

ENBIDO

ABARASKA

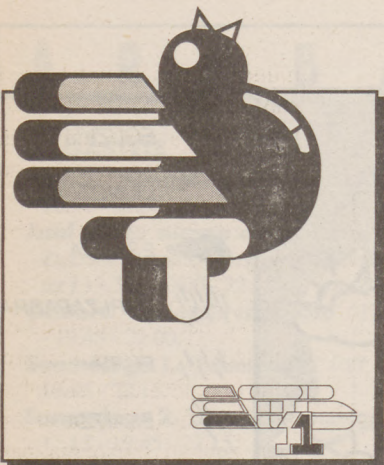

Erantzun guztiak sei letrakoak izanik, zenbakien inguruan kokatu behar dira, erantzun bakoitzaren lehen letra zenbakiaren gainean doalarik beti. Gogoan hartu hitzak ordu orratzen arabera bideratu egin behar direla.

1. Guztiz ongi.
2. Jakingo balu.
3. Berdina.
4. Gaiak.
5. Eraila.
6. Bizkaieraz; enarak.
7. Danbor mota.
8. Mendebaldean, inora.
9. Zutoina.
10. Antolatu.
11. Jabetua.
12. Toka, banoa.
13. Emakume izena.
14. Une guztietan.
15. Saldutako.
16. Geriza.

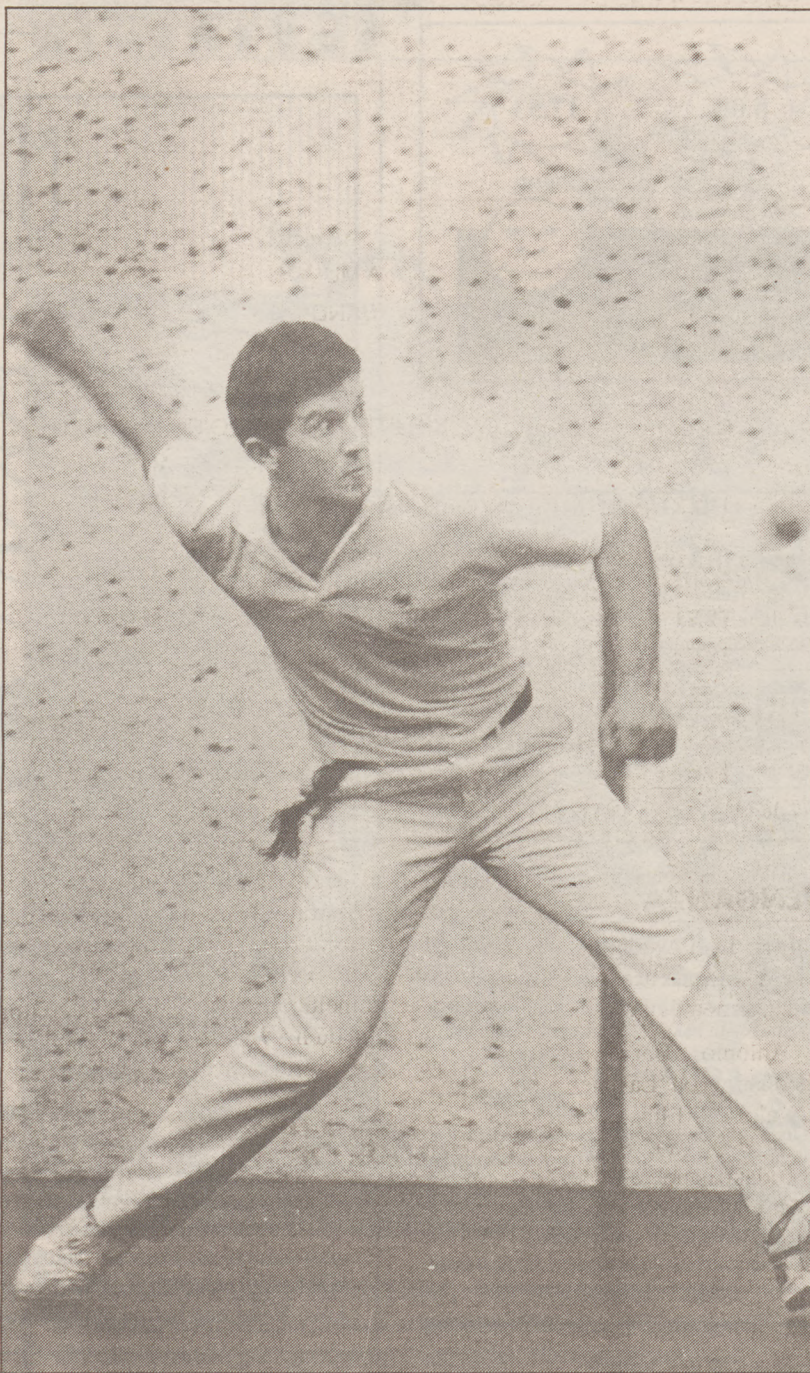
AURREKOAREN SOLUZIOA

●	G	●	B	●	O	●	B
B	E	K	A	I	T	Z	A
●	L	A	R	R	U	A	K
E	T	I	K	A	●	B	A
●	O	K	A	●	G	O	R
I	K	U	T	U	●	R	R
●	I	●	U	●	E	R	I
K	A	K	A	T	I	A	K

- 13.17: **AURKEZPENEA.**
13.20: **IKUSBIT.** Heziketa saioa.
'Argazkia'.
13.35: **SUPERHEROIAK.** Marrazki bizidunak.
'Filme holografikoa'.
14.00: **GAUR EGUN.** Albistegia.
14.20: **EGONEAN GIRO.** Magazina.
Juan Luis Goenaga pintorea elkarriketatuko du Joseba Agirre-
txeak. Iñaki Perurenak, 'Euskal Herrian barrena' ataletik, Loiola
eta Elosiagaren arteko ibilbidea proposatuko digu. Xabier Zalduak
bestalde, zine karteldegiei begira-
datxo bat emango die 'Ikusi arte'
ataletik. 'Argia', 'El Tubo' eta
'Emakunde' aldizkariaren edukiaren
berri izango dugu ostiralero bezala.
15.00: **RIVIERA.** Foiletoia.
15.45: **TXANDAKA.** Lehiaketa.
16.25: **ISPILUAN.** Sheve Peña.
(Errepikapena).
16.55: **SET POINT.** Tennis saioa.
17.55: **SEI BIONIKOAK.** Marrazki bizidunak.

- 18.20: **HANKAZ GORA.** Haur eta gazteentzako lehiaketa.
18.55: **MARRAZKI BIZIDUNAK.**
19.15: **SIMON ETA SIMON.** Telesaila.
'Iraultza Roa Kea irlan'.
20.05: **DRAGOI BOLA.** Marrazki bizidunak.
20.30: **GAUR EGUN.** Albistegia.
20.55: **EKONOMIA ZERTAN?. N O**
21.00: **NINJA DORTOKAK.** Marrazki bizidunak.
21.25: **RAMBO.** Marrazki bizidunak.
21.50: **ETB KANTXA.** Pilota.
Gaurko saioan Retegi II eta Tolosak, Alustiza eta Galarzaren aurka jokatuko duten partidua eskainiko da zuzenean Ataundik. Partidu hau bertako pilotalekuaren inaugurazioa dela eta antolatu da. Jokatu nahi duten ikusleek zein bikotek irabaziko duen eta amaierako tantoea zein izango den esanez telefonoz dei dezakete.
23.30: **GAUR EGUN.** Albistegia.
00.00: **FUTBOLA.** Bundesliga.
'Duisburgo-Bayer Munich'.
01.00: **AMAIERA.**

GALARZA eta Alustizak Retegi II eta Tolosaren aurka jokatuko behar duten partidua zuzenean ikusteko aukera izango dugu, 21.50etatik aurrera, 'ETB Kantxa' saioan. Ataunen izango den partidu hori, bertako pilotalekua inauguratzeko antolatu da.

Diruen banaketa lurraldeka

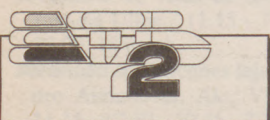
Antena 3 telebista kateko 'La clave' eztabaida saioan, lurraldeen artean diruak nola banatzen diren argitzen saiatuko dira. Bost gonbidatu izango dira gai horri buruz eztabaidatzeko. Eztabaida aurretik Juan Antonio Bardemen 'La venganza' filmea ikusteko aukera izango dugu.

A3 / 22.00etan.

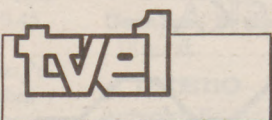
Euskadiko Orkestra Sinfonikoa

Euskadiko Orkestra Sinfonikoari buruzko erreportaia ikusteko aukera izango dugu, Pedro J. Castilok aurkeztzen duen 'Vasta con V' saioan. Hori ez da izango eskainiko den erreportaia bakarra. Pintore cubatarren berri izango dugu, baita Psychodelic Furs musika taldearena ere, jarraian pantailaratuko diren bi erreportaietan. Kultur albisteek eta agendaren errepasoa osotuko dute gaurko saioa.

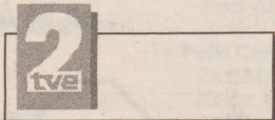
ETB-2 / 23.35etan.

- 13.10: Aurkezpena.
13.12: Amo y señor. Foiletoia.
14.00: Bai Horixe. Euskarazko klasea.
14.10: Menu del dia. 'Petit choux'.
14.30: Teleberri. Albistegia.
15.00: Al hilo de la noticia. Elkarrizketa.
15.15: Al dia. (Errepikapena).
16.15: Musika eta irudiak.
16.30: Amaiera.
18.33: Aurkezpena.
18.35: Fabiola. Foiletoia.
19.20: Dallas. Telesaila.
20.15: Menu del dia. 'Petit choux'.
20.30: Vecinos. Telesaila.
21.00: Teleberri. Albistegia.
21.40: Cine 2: 'Campo de cebollas'. Filmea.
23.35: Vasta con V. Kultur saioa.
00.15: Ventana economica. Ekonomia albisteak.
00.25: Ultimas noticias. Albisteak.
00.30: Al hilo de la noticia. Elkarrizketa.
00.45: Tiempo para Euskal Herria. Erlijio saioa.
00.50: Amaiera.

- 08.00: Avance TD.
08.05: Cada mañana.
09.00: Avance TD.
09.05: Sesión matinal: 'Madrid al desnudo'.
10.45: De par en par.
12.10: Amor Prohibido.
12.55: Avance TD.
13.00: Magazines territoriales.
13.30: Patrullero Adam 12. Telesaila.
14.00: Informativos territoriales. Telenavarra eta Telenorte.
14.30: No te rías que es peor. Umorezko saioa.
15.00: Telediario 1. Albistegia.
15.35: Rubi. Foiletoia.
16.30: Pasa la vida. Magazina.
17.30: Avance TD. Albisteak.
17.35: Seguridad en marcha.
18.05: Juega con nosotros. Haurrentzako saioa.
19.30: Novato y veterano. Telesaila.
20.30: Telediario 2.
21.05: Un, dos, tres. Lehiaketa.
23.40: La pasión de Gabriel. Telesaila.
00.30: Diario Noche.
00.55: Alucine: 'La puerta del infierno'.
02.30: Amaiera.

- 07.59: Aurkezpena.
08.00: Dibuja 2.
09.00: TV Educativa.
11.00: La autentica Charlotte. Telesaila.
12.00: Redaccion de la 2.
12.05: La hora de la alimentacion. Magazina.
13.00: Barrio Sesamo.
13.25: Los Picapiedra.
14.00: La familia Monster hoy.
14.25: Redaccion de la 2.
14.30: Clip, clap, video.
15.00: Cifras y letras.
15.30: Descubrimientos en el mundo.
16.30: Redaccion de la 2. Albisteak.
16.35: Kate y Allie.
17.00: Primera sesion: 'El Cisne'. Filmea.
18.50: Redaccion de la 2. Albisteak.
19.00: Balomneno. Supercopa. Alemania-Espainia.
20.15: NBA. Saskibaloia saioa.
21.00: Redaccion de la 2. Albistegia.
21.15: Documentos TV.
22.10: El espejo: 'Tulsa, ciudad de lucha'.
01.05: Cine club: 'La soledad del corredor de fondo'. Filmea.
02.45: Clasicos de cine: 'El proceso'. Filmea.
04.40: Amaiera.

- 06.00: Passions.
06.25: Météo.
06.30: Club mini zig-zag.
07.00: TF1 matin.
08.20: Télé shopping.
09.00: La florentine.
10.00: En cas de Bonheur.
10.55: Drôles d'histoire.
11.25: Jeopardy!
12.30: Le juste prix.
13.00: Le journal de la une.
13.35: Les feux de l'amour.
14.30: Côte Ouest.
16.15: Riviera.
16.40: Club Dorothée.
17.30: 21 jump street.
18.25: Une famille en or.
18.50: Santa Barbara. Telesaila.
19.20: La roue de la fortune.
19.50: Le bébé show.
20.00: Le journal de la une.
20.40: Tapis vert.
20.45: Topus a la une.
22.45: 52 sur la une.
23.45: Boxe.
00.50: Le bébé show.
00.55: TF1 dernière.
01.15: Au trot.
01.20: Mésaventures.
01.45: Info revue.
02.45: Hello actor's studio.
03.35: L'homme a poigne.
04.35: Musique.

- 06.05: Falcon Crest.
06.30: Télé matin.
09.00: Amour, gloire et beauté. Foiletoia.
09.20: Flash info.
09.25: Matin bonheur.
11.30: Motus. Lehiaketa.
11.55: Pyramide.
13.00: Journal.
13.35: Écrire contre l'oubli.
13.40: Météo.
13.50: Les enquêtes du commissaire Maigret.
16.10: Flash info.
16.20: Des chiffres et des lettres.
16.45: Défendez-vous.
17.00: Giga.
18.15: Macgyver.
19.35: Caméra indiscreète.
20.00: Journal. Albisteak.
20.35: Météo.
20.45: Fort Boyard.
22.05: Francovision.
00.30: Écrire contre l'oubli.
00.35: 1, 2, 3 Théâtre.
00.40: Journal. Albisteak.
01.00: Caméra indiscreète.
01.40: Eve raconte dalida.
01.55: 24 heures d'info.
02.30: Envoyé spécial.
03.55: Merci et encore bravo.
05.25: Félix le chat.
05.35: Magnétosport.

- 08.00: Continentales.
11.00: Droit de cité.
11.50: Espace 3.
12.00: Le 12-13 de l'information.
13.00: Sports 3 images.
13.40: Le père Dowling.
14.30: Regards de femme.
15.00: Faut pas rêver.
16.00: Zapper n'est pas jouer.
17.30: Jef.
18.15: Une pêche d'enfer.
18.30: Questions pour un champion.
19.00: Le 19/20. Albistegia.
20.05: Un livre, un jour.
20.10: La classe.
20.45: Thalassa. Itsas magazina.
21.40: Caractères.
22.45: Soir 3.
23.05: Écrire contre l'oubli.
00.05: Mondo sono.
01.00: Amaiera.

GAURKO FILMEAK

Omenaldia Tony Richardsoni

ANDRES GOSTIN

Espainiako Telebistak frankismo garaiko ohitura berreskuratu du eta zinegileren bat hiltzen den bakoitzean, hark zuzendu edo antzezutako filmea eskaintzen du. Tony Richardsoni eskainiko diote gaur omenaldia eta 'La soledad del corredor de fondo' botako. Horrez gain, Orson Wellesen 'El proceso-k' betekoa du aukerarik ederrena.

EL CISNE

(The swan)

Zuzendaria: Charles Vidor.
Aktoreak: Grace Kelly, Alec Guinness, Louis Jourdan.

Jauregiatiko enkantua eta printzesen dotorezia eraman zituen berarekin Grace Kellyren despedidak, urte berean ezkondu bait zen Monacoko Rainiero printzearekin. Bodaren antizipoa izan zen Charles Vidorrek zuzendu zuen pelikula, emakume gazte batez maitemintzen den printze hungariarraren benetako istorioak zerikusi gehiegi bait zeukan Graceren beraren egiazko bizitzarekin. Prentsa horiaren titular gehientsuenak jaso zituen orduan eta egundoko arrakasta izan zuen. Filme bezala nahiko kaskarra da eta hiru aristokrata handiren protagonismoak ematen dio pikante pixkat bakarrik: Kelly, Guinness eta Jourdan. Lubitschen tokea dauka hasieran, baina gainbeheran doa gutxinaka.

09.05	TVE1	○	MADRID AL DESNUDO	1978	Jacinto Molina	99 m
10.55	T5	○○	LA MUCHACHA DE TRIESTE	1982	P. F. Campanile	100 m
16.30	A3	○○	BANDIDOS DE LEYENDA	1967	Alvin Ganzer	74 m
17.00	TVE2	○○	EL CISNE	1956	Charles Vidor	104 m
21.40	ETB2	○○	CAMPO DE CEBOLLAS	1979	Harold Becker	126 m
22.00	C+(e)	○○	KINJITE, PROHIBIDO EN OCCIDENTE	1988	J. Lee Thompson	97 m
22.00	T5	○	EL TURISMO ES UN GRAN INVENTO	-	Pedro Lazaga	90 m
22.10	TVE2	○○	TULSA, CIUDAD DE LUCHA	1949	Stuart Heisler	96 m
22.15	A3	○○○	VENGANZA	1957	Juan Antonio Bardem	92 m
23.05	C+(f)	○○	COCODRILE DUNDEE II	1988	John Cornell	105 m
00.55	TVE1	○○○	LA PUERTA DEL INFIERNO	1952	C. M. Warren	88 m
01.05	TVE2	○○○○	LA SOLEDAD DEL CORREDOR DE FONDO	1962	Tony Richardson	100 m
01.25	T5	○	DOCTORA EN SEXO	1972	Sergio Amirata	85 m
02.30	A3	○	UN RINCON PARA QUERERNOS	1964	Ignacio F. Iquino	77 m
02.45	TVE2	○○○○	EL PROCESO	1962	Orson Welles	116 m

○ TXARRA

○○ ESKASA

○○○ BALEKOA

○○○○ ONA

○○○○○ BIKAINA

LA VENGANZA

Zuzendari: Juan Antonio Bardem.
Aktoreak: Raf Vallone, Carmen Sevilla.

Juan Antonio Bardemen erreialismo kritikoa 'La muerte de un ciclista' filmearekin iritsi zen gailurrera. Harrez gero egindako lanek ez daukate hark erakutsi zuen freskotasan gogorra, erreialitatea isladatzeko hark azaldu zuen zine gordina. Bide berdinari segi nahi dio 'La venganza-k', segalari batzuen mundura mendekua eta injustizia eraman nahi duen pelikulak. Baina erreialitate gordin horrek, («ezagutzen dudana

errealitate bakarra», Bardemek esan zuen bezala), maitasun istorio batez zipiritinduko da eta garai bateko erretratu bortitzak melodramaren eragina hartuko du hemen.

LA SOLEDAD DEL CORREDOR DE FONDO

(The loneliness of the long distance runner)

Zuzendaria: Tony Richardson.
Aktoreak: Tom Courtenay, Michael Redgrave.

Tony Richardsonen heriotzak *free cinema* eskolako filme eredua ikusteko parada eskai-

niko digu. Pelikula ugari errodatu zituen gazte errebolta-rien mugimenduak, baina hauxe litzateke aukeran gazte haien inkonformismoa hobekien isladatuko lukeen filmea. Gartzelan sartu duten gaztearen erretratua eskaini zigun Tony Richardsonek gartzarearen arau estuei erreparatzeko. Korrikan hasiko da egunen batean eta atletismo-rako prestatzea erabakiko du. Bapatean, ordean, eta karrera irabazteko aukera guztiak dituen, gartzeko erabakia hartuko du. Erabaki horixe da, hain zuzen, *free cinemakoek* hartu zutena, moldeak apurtu eta pentsamendu berria erai-

kitzeko onartu zutena. Askatasun nahia da Tom Courtenayri lasterketa galtzera buztatuko diona eta askatasun nahi hori bilatu zuen Richardsonen taldeak. Michael Redgravek antzezutako pertsonaiak ere, kirolean baino ez du sinesten azken batean, kirola terapia bezala. Garai berezi baten hasiera markatu zuen.

EL PROCESO

(The trial)

Zuzendaria: Orson Welles.
Aktoreak: Anthony Perkins, J. Moreau, Orson Welles.

Shakespeare eta Kafkaren

munduak oso bestelakoak izan dira eta Wellesek ez zituen austriarraren neurak errekoarenak bezainbeste kontrolatu. Obsesionatu egin zen, hala ere, 'El proceso' libururakin eta kristorenak eta bi jo zituen proiektua aurrera eramateko behar zuen dirua eskuratzeko. Produzioaren kontrolak ihes egin zion, baina lortu zuen azkenean buruan zeukan ikuspegia pantailaratzea. Wellesek ideatutako Joseph K-ren pertsonaia desberdina da, urrundu egiten da Kafkaren mundutik bai egoerak planteatzeko orduan baita garai berezi eta konkretu bat azaltzeko unean ere. Egia da Kafkaren munduak, eta Joseph K-renak bereziki, ez dutela ia lekurik zineman eta haren ameskaiztoak, mamuak eta absurdoa isladatzea kasik ezinezkoa dela. Wellesek aparteko ahalegina egin zuen eta bete betean asmatu gehienetan, filmeko giro klaustrofobikoa eratzeko orduan batez ere. Buila batean umeez Joseph K inguratzen duten eszenak, esate baterako, ez dauka parekorik. Anthony Perkins errepartoan sartzeko eskaria egin zuten ekoizleek eta zuzendaria nahiko gustora geratu zen bidegabekeria, beldurra eta absurdoaren laberintoan aktoreak erakutsi zuen jokaeraz. Wellesek lan hobeagorik dituela ezin da uka, baina bera bakarrik izan zitekeen baldin bait ere, Joseph K. pantailara eraman zezakeen zinegile bakarra.

ETB2

MENU DEL DIA
"Petit choux"

14.10

TVE1

NO TE RIAS QUE ES PEOR
Umor lehiaketa

14.30

FR3

CARACTERES
Literatur magazina

21.40

A3

EL ESPEJO
"Enpresa publikoen etorkizuna"

22.10

LA CINQ

5

07.00: Le journal permanent.
07.10: Demain se décide aujourd'hui. 07.15: Youpi!
08.35: Les grands jours du siècle. 09.30: Tel père, tel fils.
09.55: La calanque. 10.20: Ca vous regarde. 11.15: Cas de divorce. 11.50: Écrire contre l'oubli. 11.55: Que le meilleur gagne. 12.40: Météo. 12.45: Le journal. 13.20: L'inspecteur Derrick. 14.25: Sur les lieux du crime. 15.55: L'enquêteur. 16.50: Youpi, l'école est finie! 18.10: Shérif, fais-moi peur. 19.05: Kojak. 20.00: Le journal. 20.40: Journal des courses. 20.50: Revanche de flic. 22.30: La route de l'angoisse. 23.50: Journal de la nuit.

M6

06.00: Boulevard des clips. 07.00: M6 express. 07.05: Contact M6-manager. 09.05: Infoprix. 09.10: M6 boutique. 11.25: Hit hit hit hourra. 11.30: Les saintes chéries. 12.05: Roseanne. 12.30: Ma sorcière bien-aimée. 13.00: Cosby show. 13.30: Brigade de nuit. 14.20: Hold-up en direct. 17.40: Zygomusic. 18.05: L'homme de fer. 19.00: La petite maison dans la prairie. 19.54: 6 minutes. 20.00: Cosby show. 20.30: Météo. 20.40: Prisonnières des Japonais. 22.25: Equalizer. 23.25: Emotions, charme et érotisme. 23.55: Culture rock. 00.25: Capital. 00.35: 6 minutes. 00.40: Bonne nouvelle. 02.00: Noubia. 02.25: Culture pub. 02.50: Italie: Voyage en Calabre. 03.40: L'Égypte.

CANAL+

07.00: CBS evening news. 07.20: Canaille peluche. 07.45: Ca cartoon. 08.05: Les nuls... l'émission. 09.00: Le journal du cinéma. 09.05: 'Jean Galmot, aventurier'. Filmea. 11.50: Flash info. 11.55: Les allumés... 12.25: Écrire contre l'oubli. 12.30: La grande famille. 13.35: 'Permis de tuer'. Filmea. 15.45: Marilyn, son dernier tournage. 16.25: Rapido. 16.55: 'Le petit dinosaure et la vallée des merveilles'. Filmea. 18.00: Canaille peluche. 18.30: Le top. 19.20: Nulle part ailleurs. 20.30: La double vie de Mr Le juge. 00.50: 'La femme fardée'. Filmea. 02.35: 'Erik, soldat de fortune'. Filmea. 04.05: Les dragons de la rivière grumeti. 05.10: 'Cinéma de quartier'. Filmea.

TELE 5

07.15: Entre hoy y mañana. 07.55: Desayuna con alegría. 09.20: Maria, Maria. 10.05: Vacaciones en el mar. 10.55: 'La muchacha de trieste'. 12.45: Telecino ¿digame?. 12.55: Entre platos anda el juego. 13.25: Hoy. 13.30: El perro de Flandes. 14.00: Enredos de familia. 14.30: Ines Duarte secretaria. 15.30: Reminton Steele. 16.25: Vientre de alquiler. 17.25: Super guay. 19.00: Vip guay. 19.30: ¿Hablando se entiende la basca? 20.00: Hoy. 20.05: Su media naranja. 20.45: Telecupon. 21.00: Topacio. 22.00: 'El turismo es un gran invento'. 23.55: Entre hoy y mañana. 00.25: ¿Hablando se entiende la

gente? 01.25: 'Doctora en desseo'. 03.00: Amaiera.

3

06.45: Noticias. 07.00: Dos chicas de altura. 07.30: Aula 3. 08.00: Noticias de la economía. 08.15: La guardería. 09.30: Tan contentos. 09.45: La salud. 10.00: La selva de piedra. 12.00: Noticias. 12.03: Santa Barbara. 13.00: Bonanza. 14.00: Noticias. 14.03: Embrujada. 14.30: La vida en color. 15.00: Noticias. 15.30: Leone-la. 16.30: 'Bandidos de leyenda'. 18.00: Teletienda. 18.05: Noticias. 18.10: La merienda. 19.40: La ruleta de la fortuna. 20.30: Noticias. 21.00: Nuevos policas. 22.00: Noticias. 22.01: La clave.

CANAL+

08.00: ABC world news. 08.33: Los 40 principales. 09.23: Newhart. 09.52: Noticias. 10.00: 'Los misterios del monasterio'. 11.35: 'Trilogía de Nueva York'. 13.30: Los 40 principales. 14.00: Noticias. 14.05: Los guerreros sobre ruedas. 14.30: Newhart. 16.34: 'Escandalo'. 18.24: 'Superagente K-9'. 20.00: Avance redaccion. 20.05: Los 40 principales. 20.30: Primos lejanos. 21.00: Sigue soñando. 21.28: Información meteorológica. 21.30: Noticias. 21.54: Información deportiva. 23.35: 'Un par de seductores'. 01.20: Inside out. 03.00: 'Reporteros de guerra'. 04.30: 'El cocinero, el ladrón, su mujer y su amante'. 06.29: 'Los seis de Birmingham'.

IRRATIA

Arrate Irratia. FM 87.7	Gure Irratia. FM 89.6
Bizkaia Irratia. FM 102.6	Irulegi Irratia. FM 93.1
Egin Irratia. FM 103.0	Segura Irratia. FM 89.2
Euskadi Irratia. OM 1.161	Xiberoko Botza. FM 98.6
Euskalerria Irratia. FM 91.0	Xorroxin Irratia. FM 107.5
Gipuzkoa Herri Irrat. FM 99.8	Iruñeko Herri Irratia. FM 87.6

Euskadi Irratia. Jaime Otamendik eta Arantxa Iturbek gidatzen duten 'Goizean behin' saioan, pil-pilean dauden gaiak buruzko informazio zabala emango digute. Goizeko bederatzietatik eguerdia bitartean eskaintzen den saio horretan, elkarriketak, tertuliak, lehiaketak, musika... izango dira. Mertxe Ezeizarekin batera 'Zorioneko Eguerdia' lehiaketan parte harteko aukera izango dugu, eguerdiko hamabiak eta laurdenetatik, ordubata arte. Jose Mari Isastik aurkezten duen 'Iturri onetik' saioa kulturaz izango da. Saio hori arratsaldeko zazpizietatik zortzietara eskainiko da. Musika klasikoak ere izango du bere tartetxoa, gaueko bederatzietatik hamarretara, 'Klasikoak gaur' saioan.

Segura Irratia. Herrietako albiste nagusiak ezagutzeko aukera izango dugu, korrespontsalen eskutik goizeko hamaiketarik aurrera. Zeraingo udaletxe azpian dagoen gartzela zaharra berriro egin dute. Andoni Alustizak horri buruzko informazio zabala emango digu egingo zaion elkarriketan. Arratsaldeko ordubata terdizietatik aurrera, zuek, entzuleek aukeraturako doinu eta abestiak entzuteko aukera izango duzue.

Arrate Irratia. Arratsaldeko lauretatik zazpiak arte 'Arratsalde pasa' irratsaioa eskainiko da. Irratsaio horren barnean, 'Euskerazko ikasgaia', 'Orkesten ordua' eta 'Kontzertu laburra' atalak aurkezteaz gain, elkarriketak, musika eta kirol albisteak tartekatuko dira.

EGUNEKO DIANAK

Arrieta, Baltzola eta Landa

Joxe Agustin Arrieta, Asun Baltzola eta Mariasun Landak eskuratu dituzte itzulpengintza, ilustraziogintza eta haur eta gazte literatura arloko Euskadi sariak. William Golding-en 'The Lord of the Flies' elaberriaren itzulpenagatik izan da saritua Arrieta; 'Ninoren istorioa' liburuan egindako marrazkiei esker jaso du Baltzolak merezimendua eta 'Alex' liburuagatik Landak / 23

Tolosako Txotxongilo Jaialdia

Tolosako Nazioarteko IX Txotxongilo Jaialdiari gaurdian emango zaio hasiera. Nazioarteko talde ugari izango ditugu hurrengo ostirala arte: Pekineko Antzerki Nazionala edo Hungariako Figurinak, tartean. Tolosan bezala, ikustekorik izango da Sestao, Irun, Ordizia, Azkoitia, Altza eta Eibarren, Jaialdia Euskal Herrira ere zabalduko bait da / 25

Espainiako Senatua

Espainiako Auzitegi Gorenak Jose Antonio Laborda Senatuko lehendakaria eta hiru senadore epai ditzake, maiatzean izandako bozketa batean irregularki jokatu zutelako. Argazkiek garbi erakutsi zuten senadore batzuk bertan ez zeuden besteen ordeiz eman zutela botoa: PSOEko Joaquin Jesus Galan oinaz baliatu zen ondoko senadorearen ordeiz botoa emateko eta berdin egin zuten Gaspar Zarrias sozialistak eta PPko Juan Jose Ortizek ere. Labordak ukatu egin zituen irregulartasunak / 14

Hego Korea eta EEBB

Instalazio nuklearrak nazioarteko begiraleei berehala eta baldintzarik gabe irekitzeko exigitu diote Ipar Koreako Gobernuari Estatu Batuek eta Hego Korea. Ipar Korea «hilabete batzuk barru» arma atomikoak egiteko moduan egongo dela adierazi zuten EEBBek, eta berauen programa nuklearra gerrarazteko «bide guztiak erabiltzeko prest» daudela / 18

Pedro Zelaia: «Bertako umorea galtzen ari da eta kanpokoarekin berdintzen»

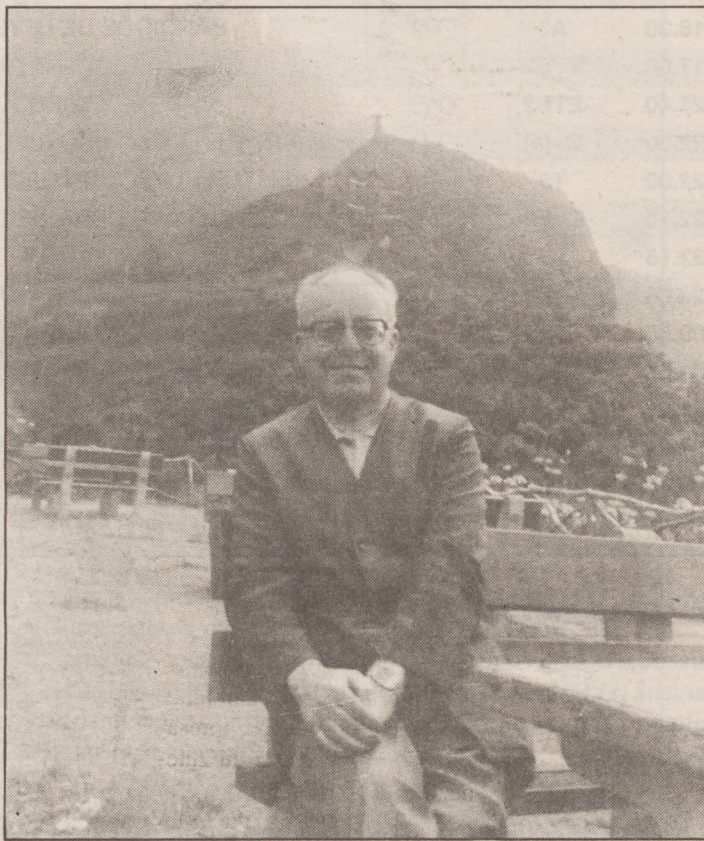
MARIA JOSE TELLERIA / EIBAR

Pedro Zelaia gaur bertan aurkeztuko du Eibarren 'Umore Giroan' izenburua duen bere azken liburua. «Liburu horretan azaltzen diren txistek aintzinakoak dira, gaurko gauza handirik ez dago. Baina umorea beti dator ondo eta gaur egungo gizartearen oraindik hobeto —azaldu digu—. Herriak handitzen doazen eran, umorea galtzen doa; gaurko Eibar eta Soraluze ez dira garai batekoak. Lehen batuagoak zeuden eta lotura hori desagertzerakoan elkar adarra jotzeko ohitura ere desagertu egin da».

Txiste horiek herriaren filosofian islada direla azaldu du, jendearen pentsakera, bizitzari buruzko iritzia azaltzen dela berauetan, «eta hori dena ondo datorkio gaurko gizarteari» erantsi du.

'Umore giroan' Don Pedoren seigarren liburua da; beronen aurretik, 'Eskola Armeriko Historia', 'Monografia de Eibar', 'Monografia de Elgeta', 'Aita Galdos' eta 'Damasquinado de Eibar' lanak argitaratu zituen. Egunkarietako artikuluen bidez hasi zen Eibar ezagutzen, bere jendea, tokiak, ohiturak,... eta horietatik jasotako datuekin idatzi ditu bere liburuok. Asko idatzi du, bai, jaioterriari buruz, ikuspegi guztiak landuz: gerra garaia, industria sortu eta indartu zeneko urteetaz, sozialismo eta sindikalismoaren suspertzeaz, erlijioaren norabideez...

Eibarren bizi da, bere izeba-

JOSE MARIA TELLERIA

SOSLAIA

Munduan zehar

Nahiz eta oso lanpetuta egon, beti ateratzen duela idazteko denbora esan digu, «batez ere bidaietan». Bere ibilbidea 1949an hasi zen: «Frantziara joan nintzen eta han ogi zuria eta askatasuna ezagutu nituen. Zazpi urte segidan joan nintzen bertara, guztietan auto-stopez, sotanarekin oso erraza zen eta» dio. Lau kontinenteetan ibili da eta hogeitabi herrialde ezagutu ditu. Azken udaran Errusian izan da eta Estatu kolpeak Kiev-en harrapatu zuen. «Izekok beti esaten dit: zu baino mundu gutxiago ikusitako jenderik joango da zerura!» esan du irribarrez Don Pedrok.

LERRO GUTXITAN

ETA BIHAR

Gazte bat hil zen auto istripuz Bilbon

Hogeitahiru urteko Dionisio Ignacio P.S atzo hil zen Bilbon, Enekurirako errepidean, berak gidatzen zuen autoak errepidetik irten eta horma baten kontra jo zuenean. Autoa ordubete lehenago lapurtu zuten, Artxandako tabernatik gertu, hildakoak eta berarekin zihoazen beste hiru lagunek. Horietako batek, Juan Antonio M.H.k, zauri larriak izan zituen. Beste bi gazteek oinez alde egin zuten baina arratsaldean atxilotu zituen Ertzaintzak Bilbo erdian.

Haitiko 120 errefuxiatu ito dira Cuba parean

Haitiko 200 errefuxiatu ilegal zamatzen unzia hondoratu egin zen asteartean Cuba parean, eta atzo jakin zenez, 120 lagun inguru hil dira istripuan. Cubako AIN berri agentziaren arabera, 16 gorpu erreskatatu dituzte uretatik, baina 119 desagertuta haitiar daude oraindik. Salbatutakoak Cuban daude, kanpamendu batean.

SALTZEN, saltzen, esaten du merkatariak, bere gameluaren hortzak erakusten dituen bitartean. «Gameluak saltzen ditut merke, merke» entzuten da parean. «Nire bi gamelu zaharrak gazte batengatik trukatzeko dizikizut» dio ozenki aldamenekoak. Gameluen ferian gaude, noski, urtero Pushkar hiritik gertu egiten den feria horrexetan. Areazko dunetan milaka eta milaka gamelu bildu dira honakoan, 15.000 bat, eta 400.000 mila merkatari inguru, Indiako toki desberdinetatik etorriak. Turista mordo bat ere gerturatu da bertara, benetan ikusgarria suertatzen delako azoka.

Epaiak arrazoia eman Erizain Kolegioari Larrea kasuan

Arantxa Larreak 20.400 pezeta ordaindu beharko dio Gipuzkoako SUT (Sanitate-Urgazle Tekniko) eta Erizain Diplomatuaren Kolegioari erakunde horrek egindako apelazioaren ondoren. Epaiak arrazoia eman dio Kolegioari, erizain honekin kuota ordaintze eta kolegiazio aferetan izan duen auzian. Arantxa Larreak esan duenez, deskolegiazioa eskatuko du. Maria Jesus Zapi-rain Gipuzkoako Medikuko Kolegioko lehendakariak «gauzak lehenengotara» bueltatu direla adierazi du. Zapi-rainen esanetan, epaitegiek Gipuzkoako Erizaintza Kolegioaren tesia sustengatu zuten lehenago ere.

Joxean Agirrerekin elkarrizketa

Joxan Agirrerekin hizketan izan gara, datorren astean kalean izango delako 'Gizon bat bilutsik pasiloan barrena' izeneko bere hirugarren lana. Nobela honi Ramon Saizarbitorriak egin dio hitzaurrea. Liburuaren inguruko gorabeherak biharko Kultur orrialdeetan kontatuko dizkizuegu. 'Liluratura' atalerako komiki lan bat aukeratu digu Andoni Tolosak, 'Test-a' erantzutea Arantxa Urretabizkairei egokitu zaio honakoan eta 'Erz-tetik-en', Felipe Juaristiren txanda da.

ASTELEHENA	45.270
ASTEARTEA	80.202
ASTEAZKENA	43.868
KUPOITZARRA	
OSTIRALA	

OSTEGUNA

77.553